

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут філології

Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української літератури

Освітня програма **Українська мова і література**

Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність **035 Філологія**

035.01 Українська мова та література

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія української літератури X-XVIII ст.
Викладач (-і)	кандидат філологічних наук, доцент Баран Євген Михайлович
Контактний телефон викладача	(0342) 59-60-74
Е-mail викладача	evgen23@i.ua
Формат дисципліни	Очна
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС –3 (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Згідно розкладу консультаційних годин викладачів кафедри української літератури
2. Анотація курсу	
<p>Давня українська література охоплює вісім століть (XI-XVIII ст.) із тисячолітньої історії українського письменства. За той час звелася, зміцніла і розвалилася Київська Русь; монголо-татарське нашествя доруйнувало колись славні міста, а коли відкотилося назад на схід, натомість безспротиву на прадавні українські землі прийшли литовські князі; згодом Річ Посполита оволоділанами, але вже козацтво стало на оборону, воювало і проти шляхти, і проти татар-турків, що з півдня терзали Україну; ці благодатні для життя території потрясли визвольні війни і грандіозні повстання, аж поки російський цар не перетворив їх на прибуткову колонію, приєднавши загоди безвольних гетьманів до незорих просторів північної імперії. Натлі цього бурхливого історичного життя України розвивалася писемна словесна творчість, переживаючи то піднесення, то занепадаючи у загальмований сон, то відроджуючись і з новою силою розквітаючи жанрами, сюжетами, яскравим творінням літературними іменами. Тому то давньоукраїнський літературний процес виявився неоднорідним, неоднозначним, часом парадоксальним, а проте цілком гідним рівня європейських літератур.</p>	
3. Мета та завдання курсу	
<p>Мета курсу – дати студентам певну суму знань з історії української літератури X-XVIII ст., висвітлити на їх основі найбільш типові явища і факти тогочасного літературного життя і процесу, показати гуманістичний пафос літератури, використання її кращих здобутків письменниками XIX-XXI ст.</p> <p>Завдання курсу: донести знання про визначні здобутки літературного процесу X-XVIII ст., шляхи формування та розвитку жанрово-стильової структури; розкрити модель фольклорно-літературних взаємин, стосунки літератури та суспільно-політичного розвитку; навчити студентів аналізувати давньоукраїнські літературні тексти, засвоївши специфіку медієвістичних творів; допомогтися самостійного опрацювання студентами текстів давньоукраїнських творів за оригіналом; залучати студентів до активного наукового пошуку, до участі в наукових студентських конференціях.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде</p> <p>знати: особливості художньої літератури як виду мистецтва; основні тенденції розвитку української літератури X-XVIII ст., дискусійність питання автентичності, найважливіші факти літературного процесу цього періоду; періодизацію української літератури X-XVIII ст. та головні здобутки кожного періоду; найважливіші відомості про творчі методи й літературні напрями, різні погляди дослідників на</p>	

названі явища;
вплив християнства на розвиток українського художнього слова;
взаємодію оригінальної та перекладної літератури;
основні етапи життєвого й творчого шляху видатних письменників цієї доби.

вміти:

робити аналітичний огляд літературно-критичних статей та досліджень щодо творчості окремих персоналій та літературного процесу взагалі;
з'ясувати взаємозв'язок між подіями певної епохи, світоглядом і творчістю письменника;
користуватися довідковими джерелами, зокрема, літературними енциклопедіями та словниками літературознавчих термінів.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
практичні	40
Самостійна робота	100

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
II	035 Філологія 035.01 Українська мова і література	перший	нормативний

Тематика курсу

Тема	Форма заняття	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Основні тенденції розвитку української літератури Х-ХVIII ст.;	Лекція – 1 год, Практичне заняття – 2 год Самостійна робота – 5 год	див.п. 8	опрацювати відповідні наукові джерела	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 2. Перекладна література Київської Русі	Лекція – 1 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 10 год	див.п. 8	опрацювати відповідні наукові джерела	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять

Тема 3. Оригінальна література Київської Русі.	Лекція – 1 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год	див.п. 8	опрацювати відповідні наукові джерела	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 4. Ораторсько-проповідницька проза українського середньовіччя, її художня специфіка.	Лекція – 1 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год	див.п. 8	опрацювати відповідні наукові джерела	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 5. «Повість временних літ»: композиція та художньо-стильові особливості	Лекція – 1 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год	див.п. 8	опрацювати відповідні наукові джерела	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 6. «Слово о полку Ігоревім»: образи та художня специфіка.	Лекція – 1 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год	див.п. 8	опрацювати відповідні наукові джерела	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 7. Специфіка літератури пізнього середньовіччя	Лекція – 1 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год	див.п. 8	опрацювати відповідні наукові джерела	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 8. Паломницький жанр в українській літературі	Лекція – 1 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год	див.п. 8	опрацювати відповідні наукові джерела	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 9. Українська латиномовна література як форма синтезу вітчизняних	Лекція – 1 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год	див.п. 8	опрацювати відповідні наукові джерела	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять

та загальноєвропейських традицій	год				занять
Тема 10. Літературна спадщина Івана Вишенського в контексті епохи	Лекція – 1 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год	див.п. 8	опрацювати відповідні наукові джерела	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 11. Література кінця XVI-початку XVII століття.	Лекція – 1 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год	див.п. 8	опрацювати відповідні наукові джерела	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 12. Художній світ української барокової поезії (Іван Величковський; Климентій Зиновій; Данило Братковський; гетьман Іван Мазепа)	Лекція – 1 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год	див.п. 8	опрацювати відповідні наукові джерела	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 13. Українська віршована сатира XVIII століття	Лекція – 2 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год	див.п. 8	опрацювати відповідні наукові джерела	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять
Тема 14. Поезія Григорія Сковороди: традиції та новаторство.	Лекція – 1 год, Практичне заняття 2 год Самостійна робота – 5 год	див.п. 8	опрацювати відповідні наукові джерела	Максимальна оцінка – 5 балів	Упродовж семестру згідно з розкладом занять

<p>Тема 15.Літописання та історіографія (козацькі літописи; Історія Русів);</p>	<p>Лекція – 1 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год</p>	<p>див. п. 8</p>	<p>опрацювати відповідні наукові джерела</p>	<p>Максимальна оцінка – 5 балів</p>	<p>Упродовж семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 16.Проза Григорія Сковороди (філософські трактати; «БасниХарковскія»)</p>	<p>Лекція – 1 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год</p>	<p>див. п. 8</p>	<p>опрацювати відповідні наукові джерела</p>	<p>Максимальна оцінка – 5 балів</p>	<p>Упродовж семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 17.Формування драматургії в українській літературі</p>	<p>Лекція – 1 год, практичне заняття – 2 год, Самостійна робота – 5 год</p>	<p>див. п. 8</p>	<p>опрацювати відповідні наукові джерела</p>	<p>Максимальна оцінка – 5 балів</p>	<p>Упродовж семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 18.Початки класицизму, романтизму та сентименталізму в літературі другої половини XIX ст. Головні здобутки і втрати української літератури X-XVIII ст.</p>	<p>Лекція – 1 год, Практичне заняття – 2 год Самостійна робота – 5 год</p>	<p>див. п. 8</p>	<p>опрацювати відповідні наукові джерела</p>	<p>Максимальна оцінка – 5 балів</p>	<p>Упродовж семестру згідно з розкладом занять</p>

Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання курсу	<p>Оцінювання здійснюється за національною на ЕCTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Вид контролю”</p> <p><u>Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</u></p> <p>Форма підсумкового контролю – екзамен</p> <p><i>Засоби діагностики успішності навчання</i></p> <p style="text-align: center;">Методи контролю</p> <ul style="list-style-type: none"> • усне опитування (за планами практичних занять) • контрольна робота <p><i>Приклад контрольних завдань:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поетична творчість Лазаря Барановича. 2. Проблематика, ідейна спрямованість, поетика драми «Милість Божа» 3. Творчість Герасима Смотрицького. <ul style="list-style-type: none"> • тести <ol style="list-style-type: none"> 1. Як називають пам’ятку, при переписуванні якої змінюється манера викладу, композиція, зміст: <ol style="list-style-type: none"> а) список; б) редакція; в) літопис; г) патерик 2. Першим дослідником давньої української літератури був: <ol style="list-style-type: none"> а) Дмитро Чижевський; б) Михайло Максимович; в) Іван Вагилевич; г) Володимир Мономах <ul style="list-style-type: none"> • реферати: <p><i>Темі рефератів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Повість временних літ» як одна з найдавніших оригінальних пам’яток давньої української літератури.

	<p>2.Образ Данила Галицького на сторінках «Галицько-Волинського літопису».</p> <p>3.Провідні жанри ораторсько-проповідницької прози XI-XII ст.</p> <p>4.Тематика, проблематика й ідейне багатство «Слова про Закон і Благодать» митрополита Іларіона.</p> <p>5.Агіографічне письменство XIV-XVI ст.</p> <p>6.Драматургія братських шкіл та освітніх товариств, її жанрові різновиди.</p>
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань
Практичність заняття	Оцінюються за п'ятибальною системою
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів Забороняються плагіат та списування. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.
7. Політика курсу	
Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності нетолеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 Положення 2	
8. Рекомендована література	
Базова	
<ol style="list-style-type: none"> Білоус П.В. Історія української літератури XI-XVIII ст.: Навч. Посібник. – К.: ВЦ «Академія», 2009. – 424 с. Білоус П.В., Білоус О.П. Українська література XI-XVIII ст.: навч. посібник. Для самостійної роботи студента. – К.: ВЦ «Академія», 2010. – 360 с. Українська література XI-XVIII ст.: хрестоматія, за ред. П.В.Білоуса. – К.: ВЦ «Академія», 2011. – 688 с. 	
Допоміжна	
<ol style="list-style-type: none"> Возняк М. Історія української літератури: У 2 кн. – Львів, 1992; 1994. Грицай М., Микитась В., Шолом Ф. Давня українська література. – К.: Вища школа, 1988. Грушевський М. Історія української літератури: В 6 т., 9 кн. – Київ: Либідь, 1993-1996. Єфремов С. Історія українського письменства. – К.: Феміна, 1995. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст.: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 1994. Сліпущко О. Софія Київська. Українська література Середньовіччя доби Київської Русі (X-XIII століття). – К.: Аконт, 2002. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). – Тернопіль: Феміна, 1994. Давня українська література: Хрестоматія / Упоряд. М.Сулима. – К.: Освіта, 1993. – 576 с. Огієнко Іван. Українська культура. - К., 1918. Пушик С. Дараби плывуть у легенду. – К.: рад. письменник, 1990. Шевчук В. Дорога в тисячу років. – К.: Дніпро, 1990. – 411 с. Нудьга Г. На літературних шляхах (Дослідження, пошуки, знахідки). – К.: Дніпро, 1990. – 	

15. Інформаційні ресурси

- <http://bukvoid.com.ua/>
- <http://litakcent.com/>
- <http://diasporiana.org.ua/category/ukrainica/page/75/>
- <https://kharkiv-nspu.org.ua/archives/category/novyanky>

Викладач кандидат філологічних наук, доцент **Баран Євген Михайлович**

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія української літератури 20-40-х років XIX століття
Викладач (-і)	Професор Мафтин Наталя Василівна
Контактний телефон викладача	0509274390
Е-mail викладача	Natalimaftyn@gmail.com
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	http:// www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації. Дні проведення: понеділок, з 14.00 – до 17.00; середа: з 13.30 – по 17.00
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Історія української літератури 20-40-х років XX ст.» вивчається на другому курсі у третьому семестрі й присвячена вивченню літературного процесу, що відбувався в Україні на початку XIX ст., основних стилевих напрямків цього періоду, творчості письменників, що сформували літературну спадщину періоду. Дана дисципліна є важливою в програмі навчання студентів-філологів, майбутніх науковців, адже покликана дати їм знання про специфіку становлення нової української літератури.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Дисципліна має на меті систематизувати й поглибити знання про історію української літератури кінця XVIII — початку XIX століття: особливості літературного процесу загалом і творчість його представників зокрема. Курс зорієнтований також на розкриття своєрідності суспільно-політичного і духовного життя в Україні у цей час, покликаний дати знання про творчі методи раннього етапу нової української літератури. Важливим завданням є висвітлення літературної діяльності, літературної спадщини талановитих особистостей, ідейно-художній аналіз їхніх творів, з'ясування оригінальності й новаторства, місця в художньому процесі доби, в контексті національної і світової літератури. Аналізується творчість письменників вказаного періоду, передбачено вивчення напам'ять художніх творів. Також завданням курсу є поглиблення знань з теорії літератури, розвиток практичних умінь аналізувати твір, удосконалення комунікативних здібностей, забезпечення фахової підготовки студентів-філологів.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>У результаті вивчення курсу «Історія української літератури 20-40-х років XIX століття» ви зможете набути такі компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поглибите вміння аналізувати літературний процес, аналізувати життєтворчість письменників, бачити визначальне у їхньому доробку (ідейно-тематичний зміст, проблематику, образну систему, художньо-стильові особливості тощо); розуміти специфіку художньої літератури як мистецтва слова; застосовувати ці знання у професійній діяльності; - вирізняти ознаки певних художніх методів у програмових творах; аналізувати й 	

інтерпретувати художні твори, визначати їх специфіку;
 – здійснювати літературознавчий аналіз;
 - збирати й аналізувати додаткову інформацію про певні літературні явища; - вести полеміку щодо складних, неоднозначних питань, пов'язаних із проблемами історико-літературного розвитку, діяльністю письменників, їхньою творчістю тощо; - навчитися бачити творчість письменника з погляду майбутнього науковця;
 – удосконалите комунікаційну стратегію, здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, здатність виконувати власне дослідження, узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з дослідження обраної проблеми (у фахових виданнях, виступах), мати навички участі в наукових дослідженнях в галузі українського літературознавства;
 – застосовувати сучасні методики та інноваційні технології для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності;
 – дотримуватись правил наукової доброчесності

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	24
семінарські заняття / практичні / лабораторні	36
самостійна робота	120

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
третій	035 Філологія	другий	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Суспільні та культурні умови становлення нової української літератури (1798-1840 рр. XIX ст.). І. Котляревський – зачинатель нової української літератури. Основні ідейно-естетичні закономірності та	Лекція (ознайомча), практичне заняття	4, 5, 6, 14 Калениченко Н. Українська література XIX ст.. Напрями, течії. – К., 1977.	Читання книг (2 години) Опрацювання розділу з підручника «Історія української літератури XIX	Максимальна оцінка - 5	Протягом семестру згідно розкладом занять 3

<p>своєрідність становлення нової української літератури; комплекс взаємодії традицій і новаторства у цілісному контексті національної культури та історії.</p>			<p>ст.» У 3-х кн. Книга 1. За ред. М. Яценка. – К., 1995. С. 10-67.</p>		
<p>Тема 2. Бурлескна поезія. Поема І. П. Котляревського «Енеїда». Котляревщина:</p> <p>– своєрідність жанрової системи української літератури перших десятиріч XIX ст., ідеологічні та естетичні риси бурлескної літератури; – жанр твору Котляревського, сюжет. Народність поеми. Природа сміху в «Енеїді» Котляревського. Ідеологічні та естетичні риси котляревщини. Творчість наслідувачів Котляревського (К. Думитрашко, П. Білецький-Носенко, Я. Кухаренко,</p>	<p>Інтерактив на лекція.</p> <p>Проблемні лекції.</p> <p>Практичні заняття</p> <p>Робота в групах.</p> <p>Робота з опорним матеріалом (перевірка знання сюжету за опорними ілюстраціями).</p> <p>Практичне заняття (дискусія з елементами брейнстро</p>	<p>1, 4, 5</p> <p>Нахлік Є.К. Перелицьований світ Івана Котляревського: текст – інтертекст – контекст. Львів, 2015.</p> <p>Неборак В. Перечитана «Енеїда». Львів, 2001.</p> <p>Борзенко О. Сентиментальна «провінція». Нова українська література на етапі становлення. Харків, 2006.</p>	<p>Читання тексту «Енеїди» , вивчення уривків напам'ять, опрацювання літературно-критичних джерел (див. літературу до теми)</p>	<p>Максимальна вага оцінки – 10</p>	<p>згідно розкладом занять</p> <p>3</p>

М. Макаровський).	мінгу).				
<p>Тема 3. Бурлескно-реалістична поезія. Байки П. Гулака-Артемівського, Є. Гребінки, Л. Боровиковського.</p> <p>Роль жанру байки в поглибленні народності, демократизму новочасної української літератури. Ідейно-тематична та жанрова своєрідність української байки початку ХІХ ст.. Творче опрацювання П. Гулаком-Артемівським сюжету байки І. Красіцького. Антикріпосницьке звучання байки «Пан та Собака». Тематика байок Є. Гребінки. Гумористично-жартівливий характер байок Л. Боровиковського.</p>	Комбіноване практичне заняття.	<p>1, 4, 5, 6</p> <p>Куценко Л. Байка П. Гулака-Артемівського «Пан та Собака»: національне в соціальному змісті твору // Дивослово. – 2003. – №8. – С.2-3.</p> <p>Борзенко О. Сентиментальна «провінція». Нова українська література на етапі становлення. Харків, 2006.</p>	<p>Підготувати повідомлення: «Просвітницький реалізм в українській літературі поч. ХІХ ст.». Вивчити напам'ять байки Є. Гребінки, Л. Боровиковського (на вибір).</p>	Максимальна вага оцінки – 5.	згідно розкладом занять 3
<p>Тема 4. Романтизм як напрям у світовій</p>	Інформаційна лекція з елементами	<p>5, 6</p> <p>Наливайко Д., Шахова К.</p>	Опрацювання літератури	Максимальна вага оцінки – 5.	згідно розкладом занять 3

<p>культури. Романтизм в українській літературі перших десятиліть XIX ст.</p> <p>Романтизм як епоха художньому розвитку людства. Основні світоглядні засади романтизму, своєрідність його естетики й поезики. Специфіка українського літературного романтизму. Основні тематично-стильові напрями українського романтизму: фольклорний, фольклорно-історичний, громадянський та психологічно-особистісний. Становлення українського романтизму: українська преромантична історіографія, фольклористичні студії. Українські школи в польській та російських літературах.</p>	<p>и відеопрезентацій).</p> <p>Лекція з елементами бесіди.</p> <p>Практичне заняття «круглий стіл»</p> <p>Підсумкова лекція</p>	<p>Зарубіжна література XIX ст.. Доба романтизму. К., 1997.</p> <p>М.Ткачук М. Вступ. Поетика балад Л. Боровиковського. Тернопіль, 2000. С. 10-42.</p> <p>Підручник (за ред. М.Яценка), розділ «Романтизм».</p> <p>Нахлік Є. Українська романтична проза 20-60-х років XIX ст.– К., 1988.</p> <p>Камінчик О. Поетика української романтичної лірики: Проблеми просторової організації поетичного тексту. – К., 1998.</p>	<p>ри до теми. Конспект с. 13-27 із підручника К. Шахової, Д. Наливайка. Підготувати відеоповідомлення «Романтизм у музиці», «Романтизм в образотворчому мистецтві»</p>		
<p>Тема 5. Українська романтична поезія. Харківська школа</p>	<p>Багатоцільова лекція. Тематична лекція</p>	<p>4, 5, 6</p> <p>М.Ткачук М. Вступ. Поетика балад Л. Боровиковського</p>	<p>Робота з підручниками. Опрацювання відповід</p>	<p>Максимальна вага оцінки – 5.</p>	<p>згідно розкладом занять 3</p>

<p>романтиків.</p> <p>Діяльність харківського гуртка романтиків І. Срезневського. Тематика балад, народнопісенні мотиви лірики, тропіка Л. Боровиковського. Художній історизм поетичної творчості А. Метлинського. Громадянські мотиви поетичних збірок М. Костомарова. Інтимний характер романсової лірики В. Забіли. Жанрове різноманіття романтичної поезії М. Петренка.</p>	<p>Практичні заняття (робота в групах), практично-конференційна. Батл.</p>	<p>кого. Тернопіль, 2000. С. 10-42.</p> <p>Підручник (за ред. М.Яценка), розділ «Романтизм».</p> <p>Нахлік Є. Українська романтична проза 20-60-х років XIX ст.– К., 1988.</p> <p>Камінчик О. Поетика української романтичної лірики: Проблеми просторової організації поетичного тексту. – К., 1998.</p>	<p>них наукових джерел. Читання текстів. Вивчення поезій напам'ять. Доповіді.</p>		
<p>Тема</p> <p>6.Культурно-літературне відродження на західноукр. землях.</p> <p>Громадська діяльність і літературна творчість чільних представників гуртка «Руська трійця». Альманах «Русалка</p>	<p>Практичне заняття.</p> <p>Літературна екскурсія.</p>	<p>Підручники: за редакцією М.Яценка, О.Галича. Відповідна література із списку.</p>	<p>Опрацювати Петраш О. «Руська трійця» ...</p> <p>Підготувати повідомлення: «Структура і зміст</p>	<p>Максимальна вага оцінки – 5.</p>	<p>згідно з розкладом занять</p> <p>3</p>

<p>Дністровая»: історія видання, зміст, естетичне значення. Жанрово-тематичний спектр лірики М. Шашкевича.. Поетична творчість Я. Головацького, І. Вагилевича, М. Устияновича і А. Могильницького.</p>			<p>Русалки ...»»; відеопрезентація «Маркія н Шашкевич»</p>		
<p>Тема 7. Становлення нової української прози. Проза Г. Квітки-Основ'яненка як етап розвитку нової української літератури.</p> <p>Закономірності розвитку української прози в перші десятиліття XIX ст. Роль і місце Г. Квітки-Основ'яненка в становленні нової прози. Літературно-естетичні погляди письменника. Поділ прози Г. Квітки-Основ'яненка за жанрово-стильовими ознаками. Особливості творчого методу прозаїка. Специфіка стилю</p>	<p>Інтерактив на лекція. Лекція-бесіда.</p> <p>Практичні заняття (студентські виступи-повідомлення; інтерактивне робота «презентація на радіомовлення»)»</p>	<p>5, 6, 13</p> <p>Борзенко О. Сентиментальна «провінція». Нова українська література на етапі становлення. Харків, 2006.</p> <p>Трофименко В. Творчість Г.Ф. Квітки-Основ'яненка і західноєвропейська просвітительська естетика. – Суми, 2000.</p>	<p>Ятищук О. Григорій Квітка-Основ'яненко... Тернопіль, 2003.</p> <p>Наукові повідомлення.</p>	<p>Максимальна вага оцінки – 5.</p> <p>Максимальна вага оцінки – 5.</p>	<p>згідно розкладом занять</p> <p>3</p>

<p>Г. Квітки-Основ'яненка.</p> <p>Тема 8. Романтична проза. Художнє втілення української тематики у творчості Є. Гребінки. Ранні повісті та оповідання П. Куліша та М. Костомарова. Початки прози в західноукраїнській літературі.</p> <p>Шляхи утвердження романтизму як творчого методу в системі української прози. Преромантична художня проза. Повісті Є. Гребінки «Ніжинський полковник Золотаренко» та «Чайковський». «Огненний змій» П. Куліша: психологічний аналіз крізь призму фольклорно-романтичної умовності. Розмаїття тематики прози М. Костомарова. Повість «Черниговка». Новела «Олена» М. Шашкевича: «фольклорний історизм» і казкова</p>	<p>Тематична лекція.</p> <p>Лекція-бесіда.</p> <p>Практичні заняття («круглий стіл»), (робота в групах)</p>	<p>5, 6, 13</p> <p>5, 6</p> <p>Гончар О.М. Микола Костомаров: постать історика на тлі епохи : монографія. Київ : Інститут історії України НАН України, 2017. 274 с.</p> <p>Нахлік Є. Українська романтична проза 20-60-х років XIX ст.– К., 1988.</p> <p>Гончар О.М. Микола Костомаров: постать історика на тлі епохи : монографія. Київ : Інститут історії України НАН України, 2017. 274 с.</p>	<p>Опрацювати:</p> <p>Нахлік Є. Укр. романт. Проза 20-60-х рр. XIX ст. – К., 1988.</p> <p>Прочитати:</p> <p>Є. Гребінки «Ніжинський полковник Золотаренко» та «Чайковський». «Огненний змій» П. Куліша:</p> <p>М. Костомарова. Повесть «Черниговка». Новела «Олена» М. Шашкевича</p>	<p>Максимальна вага оцінки – 10</p>	<p>згідно розкладом занять</p> <p>3</p>
---	---	---	--	-------------------------------------	---

<p>умовність. «Месьть верховинця» Миколи Устияновича</p> <p>Тема 9. Становлення і розвиток нової української драматургії.</p> <p>Творчість І. Котляревського. Жанрово-композиційні особливості «Наталки Полтавки». Основа конфлікту п'єси. Вплив ідей просвітницького реалізму. Водевіль «Москаль-чарівник»: утвердження позастанової цінності людської особистості. Драматургія Г. Квітки-Основ'яненка.. Характер конфлікту п'єси «Сватання на Гончарівці». Система образів. Філософсько-естетичні основи української романтичної драми. Драматургія М. Костомарова («Сава Чалий», «Переяславська ніч»).</p>	<p>Практичне заняття (відеопрезентації), командна гра.</p>	<p>Івашків В.М. Українська романтична драма 30-80-х років XIX ст.– К., 1990</p> <p>Лаврова В.І. Духовність образу Сави Чалого з однойменної драми М.Костомарова <i>Літературознавство, «Просвіта» і духовний ідеал українця: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції.</i>– Кривий Ріг, 1994.– С.26-27.</p>	<p>Опрацювати:</p> <p>Івашків В. М. Українська романтична драма 30-80-х рр. XIX ст. – К., 1990.</p> <p>Підготувати відеопрезентації</p>	<p>Максимальна вага оцінки – 5.</p>	<p>згідно розкладом занять</p> <p style="text-align: right;">3</p>
<p>6. Система оцінювання курсу</p>					

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи (див. пункт «9.3. Види контролю» ТУТ СИНЕ). Загальні 100 балів включають: 40 балів за практичні заняття, 20 балів за самостійну роботу, 40 балів за іспит
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань
Практичні заняття	Оцінюються по п'ятибальній системі
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів.

7. Політика курсу

Політика курсу базується на взаємоповазі між усіма учасниками навчального процесу, передбачає активну взаємодію студентів і викладача, доброзичливу атмосферу під час роботи в аудиторії. На практичних заняттях, лекційних (за попередньою домовленістю) можна використовувати ноутбук. На заняття бажано не запізнюватись. Заохочується комунікабельність, активність, творчість, бажання знати більше, ніж визначено програмою курсу. Забороняються плагіат та списування. Невиконання домашніх завдань позначається негативно на оцінюванні роботи студента. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання вправ із теми шляхом усного опитування на консультації з викладачем; розв'язанням тестів; написанням рефератів.

Обов'язковим є для отримання заліку відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до **СИНЕ**

8. Рекомендована література

Рекомендована література

Базова

Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есеї, полеміка. – К., 2003. – 632 с.

Гром'як Р. Історія української літературної критики (від початків до кінця XIX ст.). – Тернопіль, 1999. – 223 с.

Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: У 2 т. – Т. 2. – К., 1990. – 598 с.

Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини XIX століття: Підручник / За ред. О.А.Галича. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 392 с.

Історія української літератури XIX ст.: У 3-х кн. – Кн. 1: Навч. посібник / За ред. М.Т.Яценка. – К.: Либідь, 1995. – 368 с.

Історія української літератури (Перші 10-річчя XIX століття): Підручник / П.П.Хропко, О.Д.Гнідан, П.І.Орлик. та ін. – К., 1992. – 512 с.

Додаткова література

1. Янкова, О. А. Іван Котляревський "Енеїда". Уроки з теми 9 клас / О. А. Янкова // Вивчаємо
2. українську мову та літературу. – 2014. – № 25-26. – С. 27 - 35.
3. Янкова, О. Тестові завдання до теми "Життя і творчість Івана Котляревського"

- / О. Янкова, О. Пилипенко // Українська мова й література в школах України. – 2014. – № 7-8. – С. 28 - 33.
4. Могильницька, Г. Дозвольмо возному любити Наталку. П'єса Івана Котляревського "Наталка Полтавка" / Г. Могильницька // Диво Слово. – 2007. – № 8. – С.26-28.
  5. Мартинова, М. П'єса Івана Котляревського "Наталка Полтавка" - своєрідне дзеркало моральних чеснот найвищого рівня. Українська література, 9 клас / М. Мартинова // Українська мова й література в школах України. – 2015. – № 9. – С. 41 - 44.
  6. Гречка, Л. В. Григорій Квітка-Основ'яненко "Конотопська відьма". 9 клас / Л. В. Гречка // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2015. – № 15. – С. 21 - 23.
  7. Аврахов Т.Г. Класик нової української літератури (Про П.П.Гулака-Артемівського) // Українська мова і література в школі. – 1990. – №1. –С.84-86.
  8. Айзеншток І. Українські поети-романтики // Українські поети-романтики 20-40-х років ХІХ ст. – К., 1968.
  9. Білецький О. Українська проза першої половини ХІХ ст. (від видання Квітки до прози «Основи») // Від давнини до сучасності: У 2 т.– К., 1960. – Т.1.
  10. Білецький О.І. Українська література серед інших літератур світу // Білецький О.І. Зібр. праць: У 5 т.-К., 1965. - Т.2.
  11. Бондар М. Діалог з історичним часом: формування нової української літератури // Київська старовина. – 1999. – №5.
  12. Борзенко О. Сентиментальна «провінція». Нова українська література на етапі становлення. Харків, 2006.
  13. Вільна Я. Григорій Квітка-Основ'яненко «Не формула на двох ногах» // Українська мова і література. –2005.– №2-3.– С.7-8.
  14. Вінок Маркіянові Шашкевичу. Поезії, статті, виступи, хроніка.– К., 1987.
  15. Волинський П.К. Іван Котляревський. Життя і творчість. 3-тє вид. –К., 1969.
  16. Волинський П.К. Український романтизм у зв'язку з розвитком романтизму в слов'янських літературах // Волинський П. З творчого доробку.– К. 1973.
  17. Гнідан О. Мотиви лірики Амвросія Метлинського (Аналіз в аспекті творчого методу) //Гнідан О. Історія української літератури ХІХ – початку ХХ століття: Практичні заняття.–К., 1987.
  18. Гончар О. Зачарований небом: Романтичний світ Михайла Петренка // Слово і час. – 1997. –№11-12. –С.21-25.
  19. Гончар О.М. Микола Костомаров: постать історика на тлі епохи : монографія. Київ : Інститут історії України НАН України, 2017. 274 с.
  20. Гончар О.І. Григорій Квітка-Основ'яненко. Життя і творчість .– К., 1969.
  21. Гундорова Т. Повернений Рим, або «Енеїда» Котляревського // Сучасність.– 2000.– №4.
  22. Деркач Б. Крилов і розвиток жанру байки в українській дожовтневій літературі. – К., 1977.
  23. Деркач Б. Павло Білецький-Носенко. Життя і творчість. – К., 1988.
  24. До 200-річчя «Енеїди» (Ряд статей) // Слово і час. –1998.–. №12. – С.32-39.
  25. Єфремов С. Історія українського письменства. - К., 1995.
  26. Задорожна Л. Євген Гребінка: Літературна постать. – К., 2000.
  27. Зубков С. Григорій Квітка-Основ'яненко. Життя і творчість.–К., 1978.
  28. І.П.Котляревський - перший класик нової української літератури: Зб. наук. статей: У 2 ч.– Полтава, 1998.
  29. Іван Котляревський у документах, спогадах, дослідженнях.–К., 1969.
  30. Іван Петрович Котляревський. Життя і творчість в ілюстраціях і документах.– К., 1961.
  31. Івашків В.М. Українська романтична драма 30-80-х років ХІХ ст.– К., 1990
  32. Історія української літератури: У 8 т. - Т.2. - Т.3. - К., 1967.
  33. Історія української літературної критики: Дожовтневий період / За ред.. П.М.Федченка.- К., 1988.

34. Калениченко Н. Українська література ХІХ ст.. Напрями, течії. – К., 1977.
35. Камінчик О. Поетика української романтичної лірики: Проблеми просторової організації поетичного тексту. – К., 1998.
36. Квітка-Основ'яненко Г. Зібрання творів: У 7 т.– К., 1978-1981.
37. Квітка-Основ'яненко Г. Твори: У 8 т.– К., 1968-1970.
38. Кирилюк Є. Іван Котляревський: Життя і творчість.–К., 1981.–286с.
39. Кирилюк Є. Невідома збірка творів Віктора Забіли // Кирилюк Є. Слово, віддане народові. –К., 1972.
40. Ковалець Л. Про Квітчину «Сердешну Оксану» і не лише про неї // Дивослово. –1998.– №5.– С.8-10.
41. Комаринець Т.І. Ідейно-естетичні основи українського романтизму.–К., 1983.
42. Костомаров М.І. Твори: У 2 т.–К., 1990.
43. Котляревський І.П. Повне зібрання творів: У 2 т. –К., 1952-1953.
44. Крижанівський С. «Украинские мелодии» Миколи Маркевича в початках українського романтизму ХІХ ст. // Сучасність. – 1993. – № 2.
45. Куценко Л. Байка П.Гулака-Артемівського «Пан та Собака» : національне в соціальному змісті твору // Дивослово. –2003. –№8.– С.2-3.
46. Кучинський М. Де ж справжня «Наталка Полтавка»? // Київська старовина. –1994.– №5.– С.98-99.
47. Лаврова В.І. Духовність образу Сави Чалого з однойменної драми М.Костомарова // Літературознавство, «Просвіта» і духовний ідеал українця: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції.– Кривий Ріг, 1994.– С.26-27.
48. Лагода В. Невідомий Іван Котляревський // Вітчизна. –1994. – №9-10. – С.134-143.
49. Лімборський І. Оссіанізм в українській літературі // Всесвіт. – 1999. – №5-6. – С. 141-146.
50. Лімборський І. Сентименталізм в українській літературі. – К., 1996.
51. Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич, Яків Головацький. Твори.– К., 1982.
52. Мороз Л. Задля Надії і Перспективи: Про трагедії М.Костомарова «Сава Чалий», «Переяславська ніч» // Літературний Львів. –1998. –Ч.67-68.– С.37.
53. Назар М. Пісня у драмі-опері І.Котляревського «Наталка Полтавка» // Дивослово.–1996. –№9. –С.46-49.
54. Наливайко Д.С. Искусство: Направления, течения, стили.–. К., 1981.
55. Нахлік Є. Українська романтична проза 20-60-х років ХІХ ст.–К., 1988.
56. Нахлік Є.К. Перелицьований світ Івана Котляревського: текст – інтертекст – контекст. Львів, 2015.
57. Нахлік Є.К. Бурлеско-травестійні коди «Енеїди» Івана Котляревського. *Дивослово*. 2019. №10(751). С. 49–56
58. Фаріон І.Д. Костомаров у битві з Валуєвим: мова чи язик? *Дивослово*. 2017. №09(726). С. 42–47.
59. Неборак В. Перечитана «Енеїда». Львів, 2001.
60. Нудьга Г. Українська балада (З теорії та історії жанру). – К., 1970.
61. Петраш О. «Руська трійця»: М.Шашкевич, І.Вагилевич, Я.Головацький та їхні літературні послідовники.–К., 1972.
62. Попович М. Нарис історії української культури України. – К., 2001. – 727 с.
63. Руднев Е. Іван Котляревський (Знане й незнане) // Слово і час. –1997.– №1.–С.59-68.
64. Русалка Дністровая. Документи і матеріали. –К., 1989.
65. Сверстюк Є. На святі надій: Вибране. – К., 1999. – 784 с.
66. Сивокінь Г. І.Котляревський на тлі сучасної йому європейської літературної думки // Дивослово.–2003.–№12.– С.2-3.
67. Скоць А. «Наталка Полтавка» І.Котляревського // Українське літературознавство. – Львів, 1981.– Вип..37. –С.133-143.

68. Слоньовська О. І «Енеїди» владний сміх... // Українська мова та література. –1999.– №48. –С.2-4.
69. Смілянська В.Л. Літературна творчість Миколи Костомарова // Костомаров М.І. Твори: У 2 т.– К. 1990.– Т.1.
70. Ткачук М. Лірика Маркіяна Шашкевича. –Тернопіль, 1999.
71. Ткачук М. Український характер в «Енеїді» Котляревського // Київська старовина. – 1994.– №5.– С.92-96.
72. Трофименко В. Творчість Г.Ф. Квітки-Основ'яненка і західноєвропейська просвітительська естетика. – Суми, 2000.
73. Українські поети-романтики. Поетичні твори.–К., 1987.
74. Федченко П. Літературна критика на Україні 1-ї половини ХІХ ст. – К., 1982.
75. Франко І. Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 року // Франко І. Збір. творів: У 50 т. Т.41.- К. 1984.
76. Франко І. Поезії Віктора Забіли // Збір. творів: У 50 т.– К., 1982.–Т.37
77. Франко І. Шашкевич і галицько-руська література // Збір. тв. у 50-т.– Т.29.–С.249-258.
78. Хропко П. Біля джерел української реалістичної поезії (10-40-ві роки ХІХ ст.). – К., 1972.
79. Хропко П.П. Іван Котляревський. Біографічний нарис.–К.,1969.
80. Чемерис В. Вічна тайна Михайла Петренка, маловідомого поета, який на віки став відомим // Літературна Україна.– 2003. –20 березня.
81. Чижевський Д. Історія української літератури: Від початків до доби реалізму. - Тернопіль, 1994.
82. Ятищук О. Григорій Квітка-Основ'яненко в духовній історії України.– Тернопіль, 2003.
83. Яценко М. Гердеризм і українська літературно-теоретична думка доби романтизму // Українська література в системі літератур Європи і Америки (ХІХ–ХХ). – К., 1997.
84. Яценко М. Питання реалізму і позитивний герой в українській літературно-естетичній думці першої половини ХІХ ст.. – К., 1979.
85. Яценко М. У пошуках гуманістичного ідеалу: До 200-річчя з дня народження Г.Квітки-Основ'яненка // Дніпро.– 1978.– №11.– С.134-138.
86. Яценко М. Українська романтична поезія 20-60-х років ХІХ ст. // Українські поети-романтики. Поетичні твори. – К., 1987.
87. Яценко М.Минуле проростає в сучасність (Романтична драматургія М.Костомарова) // Слово і час. –1992.– №5. –С.1-8.
88. Яценко М.Т. На рубежі літературних епох.– К., 1977.

Викладач: доктор філологічних наук, професор Н. В. Мафтин

Викладач (-і)	Професор Мафтин Наталя Василівна
Контактний телефон викладача	0509274390
Е-mail викладача	Natalimaftyn@gmail.com
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС - 3 (90год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http// www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації. Дні проведення: понеділок, з 14.00 – до 17.00; середа: з 13.30 – по 17.00

2. Анотація до курсу

Дисципліна «Історія української літератури 40-х–60-х років XIX ст.» вивчається на другому курсі в четвертому семестрі й присвячена вивченню літературного процесу, що відбувся в Україні у цей період, основних стильових напрямків цього періоду, творчості письменників, що сформували літературну спадщину періоду, зокрема творчості Т. Шевченка. Дана дисципліна є важливою в програмі навчання студентів-філологів, майбутніх науковців, адже покликана дати їм знання про специфіку становлення нової української літератури, тенденції літературного процесу вказаного періоду, становлення ідіостилів окремих письменників.

3. Мета та цілі курсу

Курс „ Історія української літератури 40-60-х років XIX ст.” має на меті дати студентам другого курсу розуміння внутрішньої логіки історико-літературного процесу в Україні в 40-60-ті роки, взаємодію різних літературних напрямів і стилів, специфіку утвердження реалізму як домінуючого методу середини XIX ст., формування його жанрової системи та функціонування різних стильових течій, а також становлення індивідуальних творчих методів, у першу чергу – творчого методу Т.Г.Шевченка. Ознайомити студентів-філологів із тенденціями становлення і розвитку української літератури початку XIX століття, з основними жанрово-стильовими її особливостями, з провідними творчими напрямками в письменстві того часу. Разом з тим важливим завданням є висвітлення літературної діяльності, літературної спадщини талановитих особистостей, ідейно-художній аналіз їх творів, з’ясування оригінальності і новаторства, місця в художньому процесі доби, в контексті національної і світової літератури.

4. Результати навчання (компетентності)

В результаті вивчення курсу «Історія української літератури 40-х – 60-х років XIX століття» ви зможете набути такі компетентності:

– розумітимете своєрідність нового етапу розвитку української літератури, що розпочався в 40-ві рр. XIX ст., його найприкметніші риси; чільні риси естетики й поезики реалізму в порівнянні з естетикою і поезикою романтизму; періодизацію становлення реалізму; знатимете біографію та творчість Т.Г.Шевченка, його роль і місце в українській духовній культурі, його внесок у розвиток національної літератури, витоки його образного світу, стильові особливості поезій, еволюцію художнього світу “Кобзаря”, основні мотиви творчості митця. Знати й розуміти роль П.Куліша в літературному процесі другої половини XIX ст., особливості його

світогляду та еволюцію художнього світу. Будете знати своєрідність української поезії пошевченківського періоду на рівні тематики, проблематики, образності, жанрового розмаїття, основні тенденції розвитку прози в 40-60-ті рр.. XIX ст, її жанрово-стильову специфіку; своєрідність життєво-творчих шляхів українських письменників 40-60-х рр. XIX ст., програмні зразки їхньої художньої спадщини; застосовувати ці знання в професійній діяльності;

- удосконалите вміння використовувати теоретичні знання в практиці літературознавчого підходу до явищ і фактів історії літератури, аналізувати й інтерпретувати художні твори; давати характеристику розвитку української літератури в період 40-х-60-х рр.. у порівнянні з попереднім періодом, орієнтуватися в різноманітних виявах літературно-художнього процесу; аналізувати творчість Т. Шевченка, П. Куліша, С. Руданського, Ю. Федьковича, О. Стороженка, Марка Вовчка, А. Свидницького, представників етнографічно-побутової течії; практично застосовувати набуті знання; робити ідейно-художній (естетично-художній) аналіз текстів, що вивчаються в межах курсу; використовувати набуті на лекційних заняттях знання для написання наукових студентських робіт, курсових та дипломних; збирати й аналізувати додаткову інформацію про певні літературні явища; вести полеміку щодо складних, неоднозначних питань, пов'язаних із проблемами історико-літературного розвитку, діяльністю письменників, їхньою творчістю тощо;

- поглибите вміння аналізувати літературний процес, аналізувати життєтворчість письменників, бачити визначальне у їхньому доробку (ідейно-тематичний зміст, проблематику, образну систему, художньо-стильові особливості тощо);

- вирізняти ознаки певних художніх методів у програмових творах;

- збирати й аналізувати додаткову інформацію про певні літературні явища;

- вести полеміку щодо складних, неоднозначних питань, пов'язаних із проблемами історико-літературного розвитку, діяльністю письменників, їхньою творчістю тощо;

- навчитесь бачити творчість письменника з погляду майбутнього науковця; – удосконалите комунікаційну стратегію, здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, здатність виконувати власне дослідження, узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з дослідження обраної проблеми (у фахових виданнях, виступах), набудете навичок участі в наукових дослідженнях в галузі літературознавства, застосовувати сучасні методика та інноваційні технології для ефективного здійснення професійної діяльності;

- дотримуватиметесь правил академічної доброчесності

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	30
семінарські заняття / практичні / лабораторні	36
самостійна робота	114

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
четвертий	035 філологія 035.01 українська мова і література	другий	нормативний

Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
<p>1. Вступ. Специфіка літературного процесу 40-60-х рр. XIX ст. Утвердження реалізму. Критика і літературознавство</p> <p>Поглиблення демократично-просвітницьких начал в українській літературі. Діяльність "громад".</p> <p>Українські альманахи, їх значення у згуртуванні письменників.</p> <p>Журнал "Основа" і літературно-естетичне кредо його авторів. Зародження літературної критики в Галичині (журнал "Вечерниці" і "Мета").</p> <p>Утвердження реалізму, основні етапи його риси як творчого методу.</p> <p>2. Діяльність Кирило-Мефодіївського</p>	<p>Вступна лекція.</p>	<p>Гончар О.І. Формування реалізму в художній прозі 50-60-х рр. // Проблеми історії та теорії реалізму української літератури XIX – поч. XX ст. – К., 1991;</p> <p>Пахаренко В. Реалізм. Суть і риси напряду / Пахаренко В. Основи теорії літератури. К., Генеза, 2007. – С. 190 – 200.</p> <p>Федченко П.М. Літературна критика на Україні першої половини XIX ст. – К., 1982.</p> <p>Михайлин І. Історія української журналістики XIX ст. – К., 2003.</p>	<p>Читання книг (6 годин)</p> <p>Костомаров М. Закон Божий" (Книга буття українського народу). – К.: Либідь, 1991.</p> <p>Михайлин І. Історія української журналістики. Період становлення: від журналістики в Україні до української журналістики. – Х., 2004.</p> <p>Реферат-повідомлення за</p>	<p>Максимальна оцінка – 5</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять 3</p>

<p>братства. "Книга буття українського народу" М. Костомарова як політичний і духовний маніфест.</p> <p>Слов'янофілізм в Україні. Діяльність Кирило-Мефодіївського братства.</p> <p>"Книга буття українського народу" як політичний і духовний маніфест:</p> <p>Україна в контексті світової історії й культури;</p> <p>євангельський стиль і християнські цінності;</p> <p>ідея воскресіння України і єдності слов'янського світу.</p> <p>3-4. Тарас Шевченко і становлення української національної культури. Огляд літературознавчих праць та чільних проблем шевченкознавства.</p> <p>Періодизація творчості</p>	<p>Лекція-брифінг</p> <p>Інтерактивні лекції, практичне заняття з елементами і брейнстромінгу</p>	<p>Либідь, 1991.</p> <p>Лебідь-Гребенюк Є.М. Інтертекст поезії Т. Шевченка у «Книзі буття українського народу» М. Костомарова. Наук.-практ. конф-ція до 170-річчю Кирило-Мефодіївського зб. матеріалів. Київ, 2015.</p> <p>Астаф'єв О. Творчість Тараса Шевченка з погляду слов'янофілів : <i>Слово і Час</i>. 2015. №9. С. 3-13.</p> <p>Бойко Ю. Творчість Тараса Шевченка на тлі західноєвропейської літератури // Ю.Бойко. Вибрані праці. К., 1992. - С.11-74.</p> <p>Забужко О.</p>	<p>книгою М. Костомарова «Две русские народности»</p> <p>підготувати презентації про кожен із чотирьох періодів життя і творчості Т. Шевченка (на вибір); підготув</p>	<p>Максимальна вага оцінки – 5</p>	<p>Протягом семестру згідно розкладом занять 3</p> <p>Протягом семестру згідно розкладом 3</p>
--	---	---	--	------------------------------------	--

<p>Т. Шевченка, запропонована І. Франком. Огляд ранньої творчості.</p> <p>Період «трьох літ»: основні мотиви, теми, жанрово-стильова специфіка творчості.</p> <p>Період заслання: а) цикл «В казематі»; б) перший період заслання (орсько-аральський) 1847 – 1850рр; мотиви творчості;</p> <p>в) другий період заслання 1850 – 1857. «Москалева криниця» і її дві редакції.</p> <p>Останні роки життя і творчості. Інтимно-філософська лірика. Три редакції «Молитви».</p> <p>Шевченкознавство: від зародження – до сьогодні</p>		<p>Шевченків міф України.</p> <p>Спроба філософського аналізу. - К., 1997.</p> <p>Іванишин П. Вульгарний «неоміфологізм»: від інтерпретації до фальсифікації Т. Шевченка. Дрогобич, 2001.</p> <p>Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість. К., Вид. дім «Кисво-могилянська академія», 2008.</p> <p>Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість;</p> <p>Забужко О. Шевченків міф України</p>	<p>ати короткі повідомлення-огляд таких праць про Т. Шевченка: Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість; Забужко О. Шевченків міф України; Теми і мотиви поезії Т. Шевченка; Іванишин П. Вульгарний «неоміфологізм»: від інтерпретації до фальсифікації Т. Шевченка; Шевчук В. Слово і постасне; (на вибір)</p>	<p>Максимальна вага оцінки - 10</p>	<p>заняць</p>
--	--	--	---	-------------------------------------	---------------

<p>5.Витоки образного світу Шевченка</p> <p>Тарас Шевченко – цільна творча особистість.</p> <p>Біографо-психологічні витоки творчості (інтимна лірика).</p> <p>Фольклорна основа Шевченкової спадщини.</p> <p>Книжково-літературні джерела в "Кобзарі".</p> <p>Живописні та музичні витоки поезики Т.Шевченка.</p>	<p>Інтерактивна лекція, лекція-візуалізація, практичне заняття (презентація, повідомлення)</p>	<p>Клочек Г. Поетика візуальності Тараса Шевченка. Монографія. К., Академвидав, 2013.</p> <p>Генералюк Л. Універсалізм Шевченка: взаємодія літератури і мистецтва. К., 2005.</p>	<p>Підготувати повідомлення-огляд за працями:</p> <p>Клочек Г. Поетика візуальності Тараса Шевченка;</p> <p>Генералюк Л. Універсалізм Шевченка: взаємодія літератури і</p>	<p>Максимальна оцінка – 5</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>6.Мотивація Шевченкової образності</p> <p>Суб'єктна організація художнього твору: ліричний власне автор, ліричний персонаж, ліричний розповідач, ліричний герой.</p> <p>Естетика поета. Інтонаційний образ поета.</p> <p>Народнопісенне коріння поезики Шевченка.</p> <p>Провідні мотиви й образи Шевченкової лірики.</p> <p>Поетика візуальності Тараса Шевченка.</p>	<p>Інформаційна лекція</p>	<p>Смілянська В., Чамата Н. Структура і смисл: спроба наукової інтерпретації поетичних текстів Тараса Шевченка. К., 2000.</p> <p>Коцюбинська Михайлина. Шевченко. Поетична мова / Коцюбинська М. Мої обрії: В 2 т. Т. 1. К., Дух і літера, 2004. – С. 11 – 155.</p> <p>Забужко О. Шевченків міф України. Спроба філософського аналізу. - К., 1997.</p>	<p>мистецтва.</p> <p>Вивчити напам'ять уривок на вибір балади Причинна</p> <p>Законспектувати: Франко І. „Тополя” Т. Шевченка</p>	<p>Максимальна оцінка – 5</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>7-8.Релігійні основи поетичного світобачення Т.Шевченка</p> <p>Як витворювався міф про атеїзм Шевченка.</p> <p>Богоборство "ізраїлевого типу" в "Кобзарі" .</p> <p>Намагання</p>	<p>Проблемна лекція</p> <p>Проблемна</p>	<p>Пахаренко В. Незбагнений апостол. - Черкаси, 1994.</p> <p>Сверстюк Є. Бог у Шевченковому житті і слові / Сверстюк Є.</p>	<p>Вивчити напам'ять: „Кавказ” (уривки на вибір), „Заповіт”.</p> <p>Зробити</p>	<p>Максимальна оцінка – 5</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>Шевченка досягнути таємницю першопричини зла у ранніх романтичних творах.</p> <p>Біблійні мотиви у творчості поета періоду "Трьох літ".</p> <p>Біблійні образи і мотиви як засіб викривальної патетики і стихія громадянського пафосу в політичних поезіях "Во Іудеї во дні они", "Саул", "Царі".</p> <p>Шлях очищення й покути героїв Шевченкових творів періоду заслання.</p> <p>Мотив християнського всепрощення як наскрізна ідея поеми "Неофіти".</p> <p>Шевченків ідеал щасливого людського світу – життя за Божими законами.</p> <p>9.Прозова спадщина Т. Шевченка. «Щоденник».Маля</p>	<p>екція, практичне заняття</p>	<p>Шевченко і час. К., 1996.</p> <p>Бетко І. Біблійні мотиви в українській літературі. – К., 1990.</p> <p>Росовецький С. Біблійні мотиви у творчості Шевченка / Теми і мотиви поезії Т. Шевченка К., Наук. думка 2008.</p> <p>Грабович Г. Шевченко, якого не знаємо // Сучасність. - 1992. - № 11.- С. 100-113.</p> <p>Дзюба І. Тарас Шевченко.</p>	<p>нотатки: Дзюба І. «Кавказ» ; «Від “Єретика” до Кирило-Мефодіївського братства» / Тарас Шевченко. Життя і творчість. К., Вид. дім «Києво-могилянська академія», 2008. С. 289 – 329.</p> <p>Прочитати повісті Т. Шевченка, його «Журнал</p>		<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
---	---------------------------------	---	--	--	--

<p>рська спадщина</p> <p>Історія написання Шевченкової прози. Типологічне зіставлення поеми «Наймичка» й однойменної повісті.</p> <p>Повісті «Варнак», «Княгиня» – і поеми «Варнак», «Княжна». Жіночі образи. Ностальгія за Україною.</p> <p>Автобіографічні мотиви повістей «Художник», «Музикант», «Прогулка с удовольствием и не без морали». «Журнал» Т. Шевченка.</p> <p>Малярська спадщина. «Сюїта самотності» (В. Галайчук).</p> <p>10. Наступники Т. Шевченка в поезії 40-х-60-х рр. XIX ст.: Л. Глібов, С. Руданський, П. Куліш, Ю. Федькович</p> <p>Загальні тенденції розвитку поезії у 60-х рр.</p>	<p>Інтерактив на лекція, практичне заняття</p>	<p>Життя і творчість. К., Вид. дім «Києво-могилянська академія», 2008.</p> <p>Тарахан-Береза З. Шевченко – поет і художник: До проблеми єдності художнього мислення.- К.: Наук. думка, 1985.</p> <p>Клочек Г. Поетика візуальності Тараса Шевченка. Монографія. К., Академвидав, 2013.</p> <p>Нахлік Є. Пантелеймон Куліш. - К., 1989.</p> <p>Ковалець Л. Юрій Федькович. Історія розвитку творчої індивідуальності письменника. – К. : Монограф,</p>	<p>».</p> <p>Підготувати презентації про малярську у спадщин у поета. Опрацювати:</p> <p>Боронь О.В. Генеза і поетика повісті Тараса Шевченка «Варнак».</p> <p><i>Science and Education in a New Dimension. Philology . 2015.</i></p>	<p>Максимальна оцінка – 5</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
---	--	---	---	-------------------------------	--

<p>Елегійний роздум і романтична споглядальність лірики Л.Глібова. Особливості поетики. Громадянська тематика у творчості поета. Мотиви ліро-епіки В.Мови Лиманського). Жанрово-стильовий діапазон творчості С.Руданського. Поезія П.Куліша. Збірки "Досвітки", "Хуторна поезія", "Дзвін". Антимілітарні мотиви поезії Ю.Федьковича. Жанрово-тематичне багатство лірики поета.</p> <p>11.П. Куліш. Видавнича, культурницько-просвітня діяльність. Суперечливість світогляду П. Куліша. Прозова спадщина</p>	<p>Лекц., практ.</p>	<p>2011.</p> <p>Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: У 2 т. – Т. 2. – К., 1990. – 598 с.</p> <p>Бондар М. Поезія пошевченківської епохи. Система жанрів. К., 1986.</p> <p>Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: У 2 т. – Т. 2. – К., 1990. – 598 с.</p> <p>Нахлік Є. Пантелеймон Куліш. - К.,1989.</p>	<p>Напам'ять: «Журба» Л. Глібова; «Ясне сонечко, втомившись»; С. Руданського «Ти не моя», «Повій, вітре...», «Наука».</p> <p>Законспектувати статтю Т. Бовсунівської „Тема мовчазн</p>	<p>Максимальна оцінка – 5</p>	
---	--------------------------	---	--	-------------------------------	--

<p>письменника.</p> <p>П. Куліш як символ українського інтелігента. Видавнича, культурно-просвітницька діяльність. Творча еволюція П. Куліша-прозаїка.</p> <p>Роман "Чорна Рада". Історична і художня правда в романі. Концепція української державності у творі.</p> <p>Оповідна структура роману, персонажі, тема, жанр.</p> <p>Місце роману в спадщині письменника і літературному процесі.</p> <p>Літературно-критична спадщина П.Куліша.</p> <p>Суперечливість постаті П.Куліша. Ідея духовності та національна ідея як основа філософії письменника.</p> <p>Д. Чижевський про подвійну природу поглядів Куліша.</p> <p>"Листи з хутора" як реалізація вимоги</p>	<p>Інформаційна лекція</p>	<p>Ковалець Л. Юрій Федькович. Історія розвитку творчої індивідуальності письменника. – К. : Монограф, 2011.</p>	<p>ого пророка в українському романтизмі: Шевченко, Куліш"// Дивослово. 1997. — № 3. — С. 3-8.</p> <p>Підготувати презентацію «Видавнича, культурно-просвітницька діяльність П. Куліша».</p>	<p>Максимальна оцінка – 5</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
--	----------------------------	--	--	-------------------------------	--

<p>своєрідного цивілізаційного і культурного розвитку українства.</p> <p>12.Розвиток прози в українській літературі 40-х – 60-х рр. ХІХ ст. Творчість Марка Вовчка, А. Свидницького, Ю. Федьковича, О. Стороженка. Етнографічно-побутова школа як ідейно-стильова течія в українській прозі.</p> <p>Загальні тенденції розвитку художньої прози в 40-60-х рр. ХІХ ст. Утвердження в прозі засад реалізму. Стильовий синкретизм.</p> <p>Проблематика та ідейне скерування "Народних оповідань" Марка Вовчка. Жанрова своєрідність: оповідання баладного типу, соціально-побутове оповідання, психологічно-побутове та оповідання-казка у творчому доробку письменниці.</p>	<p>Інформацій на лекція, інтерактив на лекція, практичні заняття (студентські повідомлен</p>	<p>Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. // Зеров М. Твори: У 2 т. – Т. 2. – К., 1990. – 598 с. Чопик Р. Вовчок // Слово і час. - №8. – 2007. – С.3-14.</p> <p>Три долі. Марко Вовчок в українській, російській та французькій літературах / упор. Агеєва В. К., 2002.</p> <p>Ревуцька С.К. Психологічна інтерпретація переживань вільної духом кріпачки в оповіданні Марка Вовчка "Ледащиця". Вісник Дніпропетровського університету</p>	<p>Підготувати повідомлення: Романтична повість Олекси Стороженка „Марко Проклятий” як поєднання національної фольклорної традиції та традицій західноєвропейського готичного роману. Опрацювати розділ «Прозаїки і „Основи”» із:</p>	<p>Максимальна оцінка –</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
---	--	---	---	-----------------------------	--

<p>Жанр повісті у творчості М.Вовчка: соціальна повість ("Інститутка"), історична повість-казка ("Кармелюк"), психологічна повість ("Три долі"). Проза Юрія Федьковича: поєднання реалістичного та романтичного струменів.</p> <p>Місце роману "Люборацькі" Анатолія Свидницького у творчій спадщині письменника і в українському літературному процесі. Композиція твору, тема, ідея, система образів.</p> <p>Жанрова своєрідність оповідань Олекси Стороженка. Роман "Марко Проклятий" О.Стороженка як поєднання національної фольклорної традиції та традицій західноєвропейського готичного роману.</p>	<p>ня, робота в командах, командне змагання)</p>	<p>імені Альфреда Нобеля. Серія : Філологічні науки. 2016. № 1. С. 155–160.</p> <p>Фігурна Н. Проблема «пращурів і нащадків у романі А.Свидницького «Люборацькі» // Українська мова і література. – 1999– №40.– С.12.</p> <p>Федорук О.О. Роман Куліша «Чорна рада»: історія тексту : монографія. Київ, 2019. 590 с.</p> <p>Хайло А.С. Портрет оповідача у творах Ганни Барвінок. Літературознавчі студії. 2015. Вип. 43(2). С. 293–300.</p> <p>Чопик Р. Вовчок // Слово і час. - №8. – 2007. – С.3-14</p>	<p>Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: У 2 т. – Т. 2. – К., 1990. – 598 с.</p>	<p>5</p>	
---	--	--	---	----------	--

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання	Оцінювання здійснюється за національною ECTS шкалою
-----------------------------	---

курсу	оцінювання на основі 100-бальної системи (див. пункт «9.3. Види контролю» ТУТ СИНЕ). Загальні 100 балів включають: 40 балів за практичні заняття, 20 балів за самостійну роботу, 40 балів за іспит
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань
Практичні заняття	Оцінюються по п'ятибальній системі
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів.

7. Політика курсу

Політика курсу базується на взаємоповазі між усіма учасниками навчального процесу, передбачає активну взаємодію студентів і викладача, доброзичливу атмосферу під час роботи в аудиторії. На практичних заняттях, лекційних (за попередньою домовленістю) можна використовувати ноутбук. На заняття бажано не запізнюватись. Заохочується комунікабельність, активність, творчість, бажання знати більше, ніж визначено програмою курсу. Забороняються плагіат та списування. Невиконання домашніх завдань позначається негативно на оцінюванні роботи студента. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання вправ із теми шляхом усного опитування на консультації з викладачем; розв'язанням тестів; написанням рефератів.

Обов'язковим є для отримання заліку відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до [Положення 1](#) і [Положення 2](#)

8. Рекомендована література

Базова

1. Історія української літератури ХІХ ст.: У 3 кн. – Кн.2. Поезія / За ред. М.Бондар – К., 1996. – 429 с.
2. Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини ХІХ століття: Підручник / За ред.. О.А.Галича. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 392 с.
3. Історія української літератури (перша половина ХІХ століття) / За ред. І.П.Скрипника. - К., 1980.
4. Історія української літератури ХІХ століття: У 2 кн. Кн. 1: Підручник. – К.: Либідь, 2005. – 656 с.
5. Шевченківський словник.–Т.1, 2.–К., 1976.
6. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есеї, полеміка. – К., 2003. – 632 с.
7. Генералюк Л. Універсалізм Шевченка: взаємодія літератури і мистецтва. К., 2005.
8. Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість. К., Вид. дім «Києво-могилянська академія», 2008.
9. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. // Зеров М. Твори: У 2 т. – Т. 2. – К., 1990. – 598 с.
10. Смілянська В., Чамата Н. Структура і смисл: спроба наукової інтерпретації текстів Т.Шевченка. – К., 2000
11. Шевченко Тарас. Повне зібрання творів: У 12 т. Т.1-6. К., 2001-2003.

Допоміжна література

1. Агеєва В. (упорядник). Три доли: Марко Вовчок в українській, російській та французькій літературі. - К., 2002
2. Астаф'єв О. Творчість Тараса Шевченка з погляду слов'янофілів : Мар'ян Здзеховський. *Слово і Час*. 2015. №9. С. 3-13.
3. Астаф'єв О. Ян Янів про міфологему святого дерева у поезії Тараса Шевченка. *Слово і Час*. 2016. №3. С. 21-29.
4. Багрій Р. Шлях сера Вальтера Скотта на Україну. – К., 1993.
5. Бандура Т. Поетика характеротворення в оповіданнях фольклорного походження А.Свидницького. *Науковий вісник МНУ імені В.О.Сухомлинського. Філологічні науки*. 2017. №1(19). С. 37-40.
6. Барабаш Ю. “Коли забуду тебе, Єрусалиме...” - К., 2006.
7. Барабаш Ю. Просторинь Шевченкового слова. Текст - контекст. Семантика – структура. – Темпора, 2011.
8. Бетко І. Біблійні мотиви в українській літературі. – К., 1990.
9. Білецький О.І. Українська література серед інших літератур світу // Білецький О.І. Збір. праць: У 5 т.-К., 1965. - Т.2.
10. Білецький О.І. Українська література серед інших літератур світу // Білецький О.І. Збір. праць: У 5 т.-К., 1965. - Т.2.
11. Блик О. Формування світогляду Миколи Костомарова крізь призму біографічного методу. *Дивослово*. 2015. № 02 (695). С. 48-53
12. Бойко Ю. Творчість Т. Шевченка на тлі західноєвропейської літератури // Юрій Бойко. Вибрані праці. – К., 1992. – С. 11-74.
13. Боронь О.В. «Художник» Тараса Шевченка і російські повісті 1830-1840-х років про образотворче мистецтво. *Слово і Час*. 2016. № 2.
14. Боронь О.В. Генеза і поетика повісті Тараса Шевченка «Варнак». *Science and Education a New Dimension. Philology*. 2015. III (14).
15. Боронь О.В. З нових шевченкознавчих розшуків. *Спадщина: Літературне джерелознавство, текстологія*. Київ, 2017. – Т. XI/XII.
16. Боронь О.В. Повість Тараса Шевченка «Близнець»: проблеми датування та інтерпретації. *Дивослово*. 2017. № 3. С. 33-38.
17. Боронь О.В. Творчість Оноре де Бальзака і проза Тараса Шевченка. *Слово і Час*. 2015. №3. С. 24-28.
18. Боронь О.В. Чи належить Тарасові Шевченку малюнок «Мойсей добуває воду»? *Слово і Час*. 2018. №3. С. 13-17.
19. Боронь О.В. Шевченків лист до невідомої : проблема адресата. *Слово і Час*. 2019. №10. С. 59-68.
20. Боронь О.В. Шевченків лист до невідомої : проблема адресата. *Слово і Час*. 2019. №10. С. 59-68.
21. Боронь О.В. Шевченкова псевдонаречена Анна Шарикова: вигадки і факти. *Шевченкознавчі студії : збірник наукових праць*. 2018. Вип. 21. С. 165-172
22. Боронь О.В. Шевченкознавство на сучасному етапі: стан і перспективи розвитку. *Шевченків світ: Науковий щорічник*. Черкаси, 2015. Вип. 8.
23. Боронь О.В. Як Тарас Шевченко познайомився з Іваном Сошенком? Повернення до проблеми. *Дивослово*. 2018. № 10. С. 47-54.
24. Вертій О. У річищі ідейних протиборств: Тарас Шевченко в національній свідомості українців ХХ – ХХІ століть. *Слово і Час*. 2015. №9. С. 13-23.
25. Вівчарик Н.М. Художні особливості невольничої елегії Шевченка «Хіба самому написати...». *Дивослово*. 2017. № 03(720). С. 38–42.
26. Галич О.А. Ганна Барвінок у біографічному просторі. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філологія*. 2015. Вип. 13. С. 14–21.
27. Генералюк Л. Студії над Шевченком : інтердисциплінарні стратегії. *Слово і Час*. 2016. №3. С. 3-12.

28. Герасименко В. Анатолій Свидницький. Літературний портрет.–К., 1959.
29. Гончар О.М. Микола Костомаров: постать історика на тлі епохи : монографія. Київ : Інститут історії України НАН України, 2017. 274 с.
30. Гончарук В.А. Образ Богородиці в поемі «Марія» Тараса Шевченка. *Дивослово*. 2017. № 03(720). С. 42–46
31. Грабович Г. Шевченко, якого не знаємо. – К.: Критика, 2000. – 319 с.
32. Дубова І.О., Поздрань Ю.В. Жанр поеми у творчості Степана Руданського : історична автентика, поетика фольклорних відображень. *Вчені записки ТМУ імені В.І.Вернадського. Серія : Філологія. Спеціальні комунікації*. 2018. Том 29(68) №3. С. 83-87.
33. Єфремов С. Історія українського письменства. - К., 1995.
34. Животко А. Історія української преси.- К., 1999.
35. Жук Н.Й. Анатолій Свидницький: Нарис життя і творчості.–К., 1987.
36. Жулинський М. Слово і доля : [Українські письменники XIX - XX ст.]: Навч. посібник. - К., 2002.
37. Жулинський Микола. Апостольська місія Тараса Шевченка . *Слово і Час*. 2015. №3. С. 3-19.
38. Жур П. Труди і дні Кобзаря: Літопис життя і творчості Т.Г.Шевченка.– К., 2003.
39. Забужко О. Шевченків міф України. Спроба філософського аналізу. - К., 1997.
40. Заїць В. Мовна картина світу гуцула другої половини XIX століття (за художньою та епістолярною спадщиною Ю. Федьковича). *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія*. 2016. Вип. 2. С. 352-355.
41. Зайцев П. Життя Тараса Шевченка. - К., 1994
42. Заславський І. Шевченків «Кавказ» як художній феномен // *Дивослово*.– 2000.– №2.– С.2-5.
43. Зелена Ю. Особливості художнього психологізму в оповідній манері Ганни Барвінок та Марка Вовчка (на матеріалі оповідання Ганни Барвінок "Хатне лихо" та Марка Вовчка "Козачка"). *Літературознавчі студії*. 2015. Вип. 43(1). С. 236-245.
44. Земський Ю. С. Людина у лещатах своєї епохи: Степан Руданський, випробування долі. *Освіта, наука і культура на Поділлі*. 2015. Т. 22. С. 392-402.
45. Івакін Ю. Коментар до “Кобзаря” Шевченка. Поезії 1847-1861 рр.–К., 1968.
46. Івакін Ю. Коментар до “Кобзаря” Шевченка. Поезії до заслання.–К., 1964.
47. Івакін Ю. Сатира Т.Г.Шевченка.–К., 1959.
48. Івакін Ю. Стиль політичної поезії Шевченка.– К., 1961.
49. Іванишин П. Вульгарний “неоміфологізм”: від інтерпретації до фальсифікації Т.Шевченка . - Дрогобич, 2001.
50. Івашків В. Пантелеймон Куліш – «перший справді національний письменник український». *Слово і Час*. 2019. № 8. С. 4-14.
51. Ільєнко Л. Пантелеймон Куліш послідовник Вальтера Скотта // *Урок української*.– 2002.– №3.– С.58-61.
52. Історія української дожовтневої журналістики.—Львів, 1983.
53. Історія української літератури (перша половина XIX століття) /За ред. І.П.Скрипника.- К., 1980.
54. Історія української літератури: У 2 т. - Т.І. -К., 1987.
55. Історія української літератури: У 8 т. - Т.2. - Т.3. - К., 1967.
56. Історія української літературної критики. Дожовтневий період.—К., 1988.
57. Історія української літературної критики: Дожовтневий період / За ред.. П.М.Федченка.- К., 1988.
58. Калениченко Н.Л. Українська література XIX ст.: Напрями, течії.-К., 1977.
59. Калинчук А.М. Фольклорно-етнографічні елементи творчості Шевченка в рецепції Миколи Сумцова. *Шевченкознавчі студії* : Збірник наукових праць. Київ : ВПЦ "Київський університет", 2019. Вип. 1(22). С. 153-168.
60. Калита О.М. «Свій» і «чужий»: лінгвістичний аспект концептів у поемі Тараса Шевченка «Гайдамаки». *Дивослово*. 2017. №05(722). С. 34–38.
61. Калита О.М. «Свій» і «чужий»: лінгвістичний аспект концептів у поемі Тараса Шевченка «Гайдамаки». *Дивослово*. 2017. №05(722). С. 34–38.

62. Карпінчук Г. Шевченкознавство Михайла Новицького та Миколи Зерова. *Слово і Час*. 2018. №3. С. 17-23.
63. Клочек Г. Поезія Тараса Шевченка. –К., 1999.
64. Клочек Г. Поезія Тараса Шевченка: сучасна інтерпретація. - К., 1998
65. Коваленко П.П. Серце моє трудне, що в тебе болить? Захворювання і смерть Т.Г.Шевченка із погляду сучасної медицини. –Чернівці, 2000.
66. Ковалець Л. «Нема світа понад рідне»: образ Буковини в художньому осягненні Юрія Федьковича. *Слово і Час*. 2016. №1. С. 3-13.
67. Ковалець Л.М. Юрій Федькович і німецька література. [*Іван Огієнко і сучасна наука та освіта. Серія : Історична та філологічна*](#). 2015. Вип. 11. С. 225-231.
68. Ковалець Л. Юрій Федькович. Історія розвитку творчої індивідуальності письменника. – К., 2011.
69. Кодак М. Прагматичний узус реалізму (Комедія «Сон» як текст) // Слово і час.– 2001– №11.– С.60-73.
70. Комаринець Т. Шевченко і народна творчість. – К., 1963.
71. Кониський О.Я. Тарас Шевченко-Грушівський: Хроніка його життя. К., 1991.
72. Корсак І.Ф. Перстень Ганни Барвінок : роман. Київ : Ярославів Вал, 2015. 248 с.
73. Космеда Т.А., Осіпова Т.Ф., Піддубна Н.В. Степан Руданський : феномен моделювання «живого» мовлення українців : монографія. Харків, 2015. 310 с.
74. Костомаров М.І. Твори: У 2 т.–К., 1990.
75. Коцюбинська М. Етюди про поезику Шевченка. – К., 1990.
76. Кошова І.О. Любов – не любов. Роздуми над любовним листуванням Марка Вовчка (Стаття друга). [*Вісник Черкаського університету. Серія : Філологічні науки*](#). 2015. № 5. С. 33–44.
77. Куліш П. Вибрані твори.–К., 1969.
78. Куліш П. Твори. У 2 т.–К., 1989.
79. Кумеда О.П. Пантелеймон Куліш: письменник, етнограф, мовознавець. *Дивослово*. 2016. № 03(708). С. 42–47
80. Лановик М., Лановик З. «Східні поеми» П.Куліша на перехресті азійського містицизму і європейського романтизму . *Слово і Час*. 2019. № 8. С. 57-79.
81. [*Лебідь-Гребенюк Є. М.*](#) Жанр щоденника у творчості П. Куліша і Т. Шевченка. *Слово і Час*. 2017. № 3. С. 16-26.
82. [*Лебідь-Гребенюк Є.М.*](#) Інтертекст поезії Т. Шевченка у «Книзі буття українського народу» М. Костомарова. Науково-практична конференція, присвячена 170-річчю Кирило-Мефодіївського братства : збірник матеріалів. Київ, 2015.
83. Левицький В. Наснага та моторошність «іного краю» : урбанізм у літературних творах Тараса Шевченка. *Слово і Час*. 2015. №3. С. 28-36.
84. Леонід Іванович Глібов та Чернігівщина : бібліографічний покажчик / уклад.: О.І. Іваненко, О.М. Плаунова. Чернігів : Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка, 2018. 88 с.
85. Лисюк Н. Фольклорне підґрунтя поеми-комедії Т.Шевченка «Сон» // Слово і час.– 2004.–№4. – С.36-42.
86. Ляшишина В. Фольклористичність викладу у творах Марка Вовчка. [*Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки. Літературознавство*](#). 2016. № 8(333). С. 89–92.
87. Михайлин І. Історія української журналістики ХІХ ст.- К., 2003.
88. Михайлин І. Історія української журналістики. Період становлення: від журналістики в Україні до української журналістики.- Х., 2004.
89. Михед П. Про долю автографа вірша Т. Шевченка «Якось-то йдучи уночі». *Слово і Час*. 2019. №10. С. 68-73.
90. Мовчанюк В. Шевченкова ідея України і «Книги буття українського народу» М.Костомарова. *Слово і Час*. 2017. №3. С. 3-16.
91. Мороз Л. Драматургія Пантелеймона Куліша : історичне і духовно-філософське. *Слово і Час*. 2019. №10. С. 44-52.

92. Назаренко М. Опис некрополя в «Чорній раді» : питання про джерела . *Слово і Час*. 2019. № 8. С. 46-57.
93. Наливайко Д. Епістемологія й поетика реалізму // Січ. – 2004. - №1
94. Нахлік Є. Письменники – провідники нації :типологічні зближення І.Франка з П.Кулішем. *Слово і Час*. 2019. № 8. С. 14-30.
95. Нахлік Є. На первоцвіт вдарили морози: П.Куліш про Т.Шевченка та Кирило-Мефодіївське товариство // Україна.– 1989.–№10.–С.17.
96. Нахлік Є. Пантелеймон Куліш.–К., 1989.
97. Нахлік Є.К. Бурлескно-травестійні коди «Енеїди» Івана Котляревського. *Дивослово*. 2019. №10(751). С. 49–56
98. Нахлік О. Деміфологізація євангельського дійства в поемі «Марія» Шевченка // Збірник Харківського історико-філологічного товариства. Нова серія.– Харків, 1995.– Т.5. С.103-106.
99. Неділько Г. Тарас Шевченко: Життя і творчість. – К., 1998.
100. Ожоган Л. Тарас Шевченко в «Indtryk fra Rusland» Георга Брандеса. *Слово і Час*. 2015. №3. С. 36-41.
101. Павлюк М.М. Інтерпретація Псалтиря в поезії Т,Шевченка // Українська література в системі літератур Європи і Америки (XIX-XX ст.) .– К., 1997.
102. Пахаренко В. Незбагнений апостол. – Черкаси, 1994.
103. Плющ Л. Екзод Тараса Шевченка. Навколо «Москалевої криниці». – Едмонтон, 1986 (в інтернеті).
104. Плющ Л. Екзод Тараса Шевченка: Навколо “Москалевої криниці”: Дванадцять статтів / Передм. Ю.Шевельова. – К., 2001. – 384 с.
105. Попович М. Нарис історії української культури України. – К., 2001. – 727 с.
106. Пустовіт Л. Спогади Ганни Барвінок про Тараса Шевченка. *Травневі студії*. 2019. Вип. 4. С. 59–62.
107. Ревуцька С.К. Психологічна інтерпретація переживань вільної духом кріпачки в оповіданні Марка Вовчка "Ледащиця". *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія : Філологічні науки*. 2016. № 1. С. 155–160.
108. Рудько О.В. Втілення ідеї національної ідентичності у творчості Марка Вовчка. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Філологічні науки*. 2015. Вип. 225. С. 109-118.
109. Сверстюк Є. Шевченко і час. - К., 1996
110. Свидницький А. Роман, оповідання, нариси / Передмова П.Хропка.–К., 1985.
111. Семків Р. Шевченків «Сон» («У всякого своя доля...») : діалогічність, карнавальність // *Слово і час*.– 1999.– №7.– С.56-59.
112. Сиваченко М. Анатолій Свидницький і зародження соціального роману в українській літературі.– К., 1962.
113. Сиваченко Студії над гуморесками Степана Руданського
114. Скаб М. Релігійна картина світу гуцулів Буковини крізь призму звертань до вищих сил у творах Юрія Федьковича. *Лінгвостилістичні студії*. 2015. Вип. 3. С. 167-176.
115. Скоць А. Поема Тараса Шевченка «Наймичка» // *Дивослово*. –1994.– №3.– С.18-22.
116. Скоць А. Шевченкова «Катерина» // *Українська мова та література в школі*. –1991.– №6.– С.30-34.
117. Скупейко Л . Леся Українка і Т.Шевченко: колізії сприйняття . *Слово і Час*. 2016. №12. С. 18-22.
118. Слоньовська О. «Гетьмани, гетьмани, якби-то ви встали...» Аналіз роману П.Куліша «Чорна рада» // *Дивослово*. –1994. –№12.– С.11-16.
119. Слоньовська О. Історична концепція «Гайдамаків» Т.Шевченка // *Дивослово*. –1997.– №12.–С.26-30.
120. Смілянська В.Л. «Святим огненным словом...» Тарас Шевченко: Поетика.– К., 1990.
121. Смілянська В.Л. Літературна творчість Миколи Костомарова // *Костомаров М.І. Твори: У 2*

- т.– К. 1990.– Т.1.
122. Смілянська В.Л. Сучасна рецепція феномену Тараса Шевченка (неоміфологічний аспект). *Слово і час*. 2015. № 5. С. 3-10.
123. Стадна Л.Г. Дидактичний матеріал до теми “Творчість Т.Шевченка періоду “трьох літ” (на уроках літератури) //Українська мова і література в школі.–1981.–№12.–С.40-44.
124. Тарахан-Бережа З. Шевченко – поет і художник: До проблеми єдності художнього мислення.- К.: Наук. думка, 1985.
125. Терещенко Л.В. Топоніми у байках Леоніда Глібова. [*Актуальні проблеми філології та перекладознавства*](#). 2018. Вип. 14. С. 202–210.
126. Ткаченко Ю.К. Образи Залізняка й Гонти в народних піснях і в поемі Т.Г.Шевченка «Гайдамаки» // Українська мова і література в школі. –1986. –№3.– С.3-8.
127. Українська Літературна Енциклопедія / Гол. редактор І.О.Дзевєрін. Т.1, 2, 3.- К., 1988-1995.
128. Фаріон І.Д. Костомаров у битві з Валуєвим: мова чи язик? *Дивослово*. 2017. №09(726). С. 42–47.
129. Федорук О.О. Цензурна історія «Чорної ради» П.Куліша . *Слово і Час*. 2019. № 8. С.30-46
130. Федорук О.О. Редакції роману Пантелеймона Куліша «Чорна рада»: сцена в пекарні. *Слово і час*. 2017. № 1. С. 55-70
131. Федорук О.О. Роман Куліша «Чорна рада»: історія тексту : монографія. Київ, 2019. 590 с.
132. Федченко П.М. Літературна критика на Україні першої половини ХІХ ст. - К., 1982.
133. Фігурна Н. Проблема «пращурів і нащадків у романі А.Свидницького «Люборацькі» // Українська мова і література. –1999–№40.– С.12.
134. Фігурна Н. Проблема української жінки (на матеріалі роману А.Свидницького «Люборацькі») // Слово і час.– 1999.– №11. –С.14-16.
135. Фізер І. До генези однойменних поетичних і художніх творів Шевченка: від тексту до образу і навпаки // Сучасність. – 1989. –№ 5.
136. Франко І. “Наймичка” Т.Шевченка // Зібр. тв.:У 50т.–Т.29.–К., 1981.–С.447-469.
137. Франко І. Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 року // Франко І. Зібр. творів: У 50 т. Т.41.- К. 1984.
138. Франко І. Темне царство // Зібр. творів: У 50 т.–К., 1980.–Т.26.– С.131-153.
139. Франко І. Шевченкова “Марія” // Твори у 20 т.—Т.17.—К., 1955.—С.149-157.
140. Хайло А.С. Портрет оповідача у творах Ганни Барвінок. [*Літературознавчі студії*](#).2015. Вип. 43(2). С. 293–300.
141. Харчук Р . Проблема історичної пам’яті : коментар до Шевченкового образу Петра Конашевича-Сагайдачного . *Слово і Час*. 2015. №3. С. 19-24.
142. Харчук Р. Герої і події часів шведчини у поезії Т.Шевченка. *Слово і Час*. 2016. №3. С. 12-21.
143. Чамата Н. Проблема циклізації в поетичній творчості Тараса Шевченка. *Слово і Час*. 2015. №5. С. 10-16.
144. Чамата Н., Смілянська В. Про сумнівні гіпотези в шевченкознавстві. *Слово і Час*. 2016. №5. С. 25-31.
145. Чижевський Д. Історія української літератури: Від початків до доби реалізму. - Тернопіль, 1994.
146. Чик Д. Мотив соціальної помсти у прозі Т.Шевченка та Е.Гаскелл. *Слово і Час*. 2016 .№5. С. 13-25.
147. Чик О. Феміністичний дискурс у романах «Люборацькі» А.Свидницького та «Effi briest» Т.Фонтане. *Волинь філологічна : текст і контекст*. 2015. № 19. С. 300 – 309.
148. Чопик Р. Вовчок // Слово і час. - №8. – 2007. – С.3-14.
149. Шевченківська енциклопедія у 6 томах.
150. Шевченківський словник.–Т.1, 2.–К., 1976.
151. Шевченко Тарас. Повне зібрання творів: У 12 т.– Т.1.– К., 2001.
152. Шевченко Тарас. Повне зібрання творів: У 12 т. Т.1-6. К., 2001-2003.

153. Шевчук В. Любов, що розійшлася сном (Спогади сучасників Т.Шевченка) // Українська мова і література.– 2001.– №18. –С.4-8.
154. Широцький К. Шевченкова наречена. Спомини про Т.Шевченка п. Ликерії Яковлевої (Полусмаківни) // Літературна Україна. –2003. –26 червня. –С.3.
155. Юрій Федькович у спогадах сучасників / Упоряд., передм., примітки Лідії Ковалець. *Слово і час*. 2017. № 12. С. 111.
156. Яременко В. « ... Подай любов, сердечний рай!» (Поняття гармонії у творчій спадщині Тараса Шевченка : сутність множинності). *Слово і Час*. 2016. №5. С. 3-13.
157. Яременко В. Тарас Шевченко і Києво-Могилянська академія (до 400-річчя заснування «Могилянки»). *Слово і Час*. 2015. №11. С.3-13.
158. Яременко В. Шевченків «Сон» («Гори мої високії...») в історіософському обрамленні. *Слово і Час*. 2018. №3. С. 3-13.
159. Яструбецька Г. Експресіоністичний месидж Тараса Шевченка. *Слово і Час*. 2015. №11. С. 13-20.

Методична література

1. Азьомов, В. Ви Наталка Полтавка? Давайте познайомимось. Спроба герменевтичного аналізу п'єси І.П. Котляревського "Наталка-Полтавка" / В. Азьомов // Всесвітня література та культура. – 2010. – № 1. – С. 23-29.
2. Бабійчук, Т. Заняття з української літератури з використанням відеофрагмента (міні-екранізації) / Т. Бабійчук // Українська література в загальноосвітній школі. – 2005. – № 12. – С.30-34
3. Баяндіна, О. Шевченківська тематика на уроках аналізу тексту / О. Баяндіна // Диво Слово. – 2009. – № 3. – С.36-37.
4. Бернадська, Н. Творчість Тараса Шевченка у шкільній парадигмі : до проблеми вивчення української літератури / Н. Бернадська // Дивослово. – 2019. – № 5. – С. 52 - 54..
5. Бідненко, В. Не повторити помилок історії. Урок вивчення нового матеріалу в 9 класі: [П. Куліш "Чорна Рада". Образи та ідеї твору] / В. Бідненко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2010. – № 3. – С. 23-27.
6. Білоус, І. І. Мистецькі зустрічі. Листування Тараса Шевченка і Григорія Квітки-Основ'яненка / І. І. Білоус // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2015. – № 34-36. – С. 66 - 74.
7. Бірченко, М. Ти знаєш, що ти - людина...[Олекса Стороженко. "Скарб". Морально-етичні проблеми оповідання] / М. Бірченко // Українська мова та література. – 2017. – № 1-2. – С. 25 - 28.
8. Бондаренко, Л. В. Україна - частина Шевченка. 5 клас / Л. В. Бондаренко // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2014. – № 22-24. – С. 29 - 32.
9. Бондаренко, Н. Художня інтерпретація проблеми української еліти в поемі Тараса Шевченка "І мертвим, і живим..." / Н. Бондаренко // Українська література в загальноосвітній школі. – 2013. – № 4. – С. 17 - 21.
10. Бондаренко, Ю. Самостійна робота як спосіб реалізації загальнодидактичних та методико-літературних завдань / Ю. Бондаренко // Дивослово. – 2018. – № 1. – С. 23 - 27.
11. Бонь, Н. Трагічні епізоди української історії в поемі-містерії "Великий льох" / Н. Бонь // Диво Слово. – 2010. – № 3. – С. 24-28.
12. Борисенко, В. Активні методи як основа творчої взаємодії в навчанні : [дидактична гра як один із методів навчання на уроці української літератури] / В. Борисенко, К. Сова // Українська мова й література в школах України. – 2016. – № 2. – С. 27 - 30.
13. Буркалець, Н. Жанровим шляхом аналізу : Плани-конспекти уроків з вивчення оповідання "Скарб" Олекси Стороженка у 7 класі / Н. Буркалець // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2007. – № 1. – С.51-57
14. Верготі, Л. Вивчаємо творчість Тараса Шевченка / Л. Верготі // Українська література в загальноосвітній школі. – 2006. – № 11. – С.25-28
15. Верготі, Л. Літературна вікторина. Життя і творчість Тараса Шевченка / Л. Верготі // Українська література в загальноосвітній школі. – 2006. – № 12. – С.33-34

16. Верготі, Л. Не вмирає душа наша, не вмирає воля [Урок у 9--му класі за Шевченковою поезією "Кавказ"] / Л. Верготі // Диво Слово. – 2008. – № 2. – С.45-46.
17. Верготі, Л. Поема Тараса Шевченка "Кавказ" - "Гімн волі" / Л. Верготі // Українська література в загальноосвітній школі. – 2006. – № 12. – С.31-33
18. Гаврилов П.Т. Оглядові теми на уроках української літератури в старших класах. –К., 1980.
19. Гладіліна, О. Кому однаково? До проблеми осмислення поезії Тараса Шевченка та вивчення її в школі / О. Гладіліна // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2007. – № 1. – С.12-17
20. Голик, О. "І повіє вогонь новий з Холодного Яру". Т. Шевченко "Холодний Яр". Утвердження поета на революційно-демократичних реалістичних позиціях / О. Голик, Т. Голик, к. Майборода // Українська мова й література в школах України. – 2017. – № 3. – С. 37 - 39
21. Голик, О. Крик болю волелюбної душі. Осмислення минулого і сучасного у творі Т. Г. Шевченка "Чигирине, Чигирине..." / О. Голик // Українська мова й література в школах України. – 2016. – № 2. – С. 46 - 48.
22. Голик, О. Крок болю волелюбної душі. Осмислення минулого і сучасного у творі Т. Г. Шевченка "Чигирине, Чигирине..." / О. Голик // Українська мова й література в школах України. – 2019. – № 5. – С. 45 -52.
23. Голик, О. Образ Івана Котляревського у творчості Тараса Шевченка : поетичній, прозовій, малярській / О. Голик // Українська мова й література в школах України. – 2019. – № 3. – С. 39 - 43.
24. Голик, О. Тарас Шевченко як визначний поет, людина і громадянин. Українська література, 8 клас / О. Голик, Т. Голик, к. Майборода // Українська мова й література в школах України. – 2017. – № 3. – С. 32 - 36.
25. Голубчук, Т. О. П. Куліш "Чорна рада" : протистояння сил державотворення й руйніцтва. 9 клас / Т. О. Голубчук // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2014. – № 19-21. – С. 24 - 32.
26. Грабовська, С. Біблія і українська література : [методика викладання української літератури] / С. Грабовська // Українська література в загальноосвітній школі. – 2010. – № 10. – С.34-39.
27. Грецька, І. П. "Учімося мудрості в природи!" Урок-інсценізація за творчістю Олекси Стороженка. 10 клас / І. П. Грецька // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2016. – № 13-14. – С. 45 - 50.
28. Грицай, Л. Останній пізній романтик - Степан Руданський і "Автор пречудових українських байок" - Є. Гребінка / Л. Грицай // Українська мова й література в школах України. – 2018. – № 7-8. – С. 49 - 50.
29. Грицай, Л. Тарас Шевченко "Гайдамаки". Складність історичної долі українського народу / Л. Грицай // Українська мова й література в школах України. – 2014. – № 5. – С. 58-63.
30. Данілеско, О. Вивчаємо вірш Тараса Шевченка "Садок вишневий коло хати". 5 клас / О. Данілеско // Українська література в загальноосвітній школі. – 2008. – № 2. – С.6-7.
31. Данілеско, О. Роздуми над "Катериною" Тараса Шевченка: чи любили батьки свою дочку? / О. Данілеско // Українська література в загальноосвітній школі. – 2008. – № 2. – С.8-11.
32. Денисенко, Н. Л. Тарас Шевченко. "Думи мої, думи". Українська література, 8-й клас / Н. Л. Денисенко // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2014. – № 16-18. – С. 17 - 22.
33. Джуган, І. Л. Урок компаративного аналізу "Два генія однієї епохи". 9-й клас : Т. Г. Шевченко та М. Ю. Лермонтов / І. Л. Джуган, О. М. Максименко // Зарубіжна література в школі. – 2015. – № 7-8. – С. 23 - 29.
34. Дзись, О. М. Іван Котляревський "Наталка Полтавка". 9 клас / О. М. Дзись // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2015. – № 22-24. – С. 45 - 48.
35. Діденко, Н. Тарас Шевченко і його духовний заповіт українському народові. Настрoєві інтонації твору "І мертвим, і живим, і ненародженим..." Пам'яті загиблих на Майдані присвячується. Українська література, 9 клас : Активне навчання на уроках української літератури під час вивчення "Кайдашевої сім'ї" І. Нечуя-Левицького / Н. Діденко // Українська мова й література в школах України. – 2014. – № 10. – С. 38 - 42.

36. Діденко, Т. Організація роботи з обдарованими учнями на уроках української мови та літератури / Т. Діденко // Рідна школа. – 2014. – № 10. – С. 25-31.
37. Дідківський, В. Кабінет літературного краєзнавства / В. Дідківський // Диво Слово. – 2008. – № 5. – С.25-26.
38. Домановська, О. М. Усім нам знайомий Шевченко. Літературний брейн-ринг. 9 клас / О. М. Домановська // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2015. – № 6. – С. 29 - 33.
39. Дубок, Т. Урок на тему "Образ Богдана Хмельницького в історії та літературі" : [бінарний урок з історії України та української літератури, 8 клас] / Т. Дубок, Н. Солонько // Історія в сучасній школі. – 2012. – № 10. – С. 2-8.
40. Дуняшенко, Н. "Катерина" Т.Г. Шевченка. Життєва основа сюжету. Проблематика твору / Н. Дуняшенко // Українська мова і література в школі. – 2008. – № 5. – С.33-36.
41. Дятленко, Т. Етнокультурознавча спрямованість вивчення української літератури в старших класах (на прикладі життя і творчості Т.Г. Шевченка) / Т. Дятленко // Українська література в загальноосвітній школі. – 2008. – № 2. – С.30-32.
42. Дяченко-Лисенко, Л. Модель проведення Шевченківської інтернет-конференції у школі / Л. Дяченко-Лисенко, С. Коваленко // Диво Слово. – 2009. – № 3. – С.43-45.
43. Єрчик, О. В. Шевченкові музи: [конспект уроку. 9 клас] / О. В. Єрчик // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2015. – № 6. – С. 18 - 23
44. Жила, С. Збагачувальна енергія живопису і графіки у процесі вивчення української літератури / С. Жила // Українська література в загальноосвітній школі. – 2009. – № 3. – С.10-12.
45. Жила, С. Колективна лекція як форма підготовки майбутніх учителів української літератури / С. Жила // Українська мова й література в школах України. – 2017. – № 11. – С. 26 - 30.
46. Жулинський, М. Українська література. ПРОГРАМА для загальноосвітніх навчальних закладів (класів) з поглибленим вивченням української літератури. 9 клас / М. Жулинський, Г. Семенюк // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2009. – № 1. – С.44-58.
47. Жученко, В. Письменники Одещини про Кобзаря. Урок-проект у 9 класі / В. Жученко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2009. – № 12. – С. 79-88.
48. Загороднюк, О. Я. Літературні казки. І. Франко "Фарбований лис". Конспект уроку / О. Я. Загороднюк // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2015. – № 27. – С. 5 - 7.
49. Зайцева, Н. Два уроки з вивчення творчості Володимира Сосюри / Н. Зайцева // Українська література в загальноосвітній школі. – 2014. – № 9. – С. 21 - 27.
50. Зайчук, Л. Як залишитися собою ? : [проблема знеособлення людини у суспільстві на уроці за оповіданням Володимира Дрозда "Білий кінь Шептало" у 8 класі] / Л. Зайчук // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2010. – № 9. – С. 41 - 43.
51. Закревська, О. Використання мультимедійних технологій на уроках української словесності / О. Закревська // Диво Слово. – 2009. – № 2. – С.17-19.
52. Замкова, І. Запитання, які "пробуджують" думки. Розвиток критичного мислення школярів на уроках української літератури / І. Замкова // Відкритий урок. Розробки, технології, досвід. – 2013. – № 2. – С. 54-56.
53. Зінченко, Н. Тарас Шевченко в художній літературі. Літературна світлиця / Н. Зінченко // Українська література в загальноосвітній школі. – 2008. – № 2. – С.20-25.
54. Зінченко, Н. Як вивчати оповідання "Скарб" О.Стороженка на уроках української літератури / Н. Зінченко, О. Волкова // Українська література в загальноосвітній школі. – 2007. – № 12. – С.41-42.
55. Іванцова, Л. Тарас Шевченко. "Іван Підкова". Урок у 6 класі / Л. Іванцова // Диво Слово. – 2015. – № 3. – С. 12 - 14.
56. Корчева, Т. Чи був справедливий вирок жінці-покритці тогочасного суспільства? За поемою Т. Г. Шевченка "Катерина". [Інтегрований урок українська література - правознавство, 9 клас] / Т. Корчева // Українська мова й література в школах України. – 2016. – № 11. – С. 34 - 42.

57. Крупеня, В. Вивчення біографії письменника. Конспекти-схеми / В. Крупеня // Українська мова та література. – 2017. – № 7-8. – С. 75 - 84.
58. Крутько, В. Леонід Глібов. "Щука". Урок у 6-му класі / В. Крутько // Дивослово. – 2017. – № 4. – С.38 - 39.
59. Крухмаль, В. Образ жінки-матері у творчості Тараса Шевченка. Поема "Катерина" / В. Крухмаль // Українська література в загальноосвітній школі. – 2010. – № 2. – С. 23-24.
60. Лисянська, В. А. Михайло Петренко. Життєвий і творчий шлях письменника. Поезія "Небо", "Взяв би я бандуру" / В. А. Лисянська // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2013. – № 34-36. – С. 22-26
61. Макаренко, Л. Нестандартні форми контролю знань за творчістю Кобзаря / Л. Макаренко // Дивослово. – 2016. – № 3. – С. 31 - 32.
62. Маркович, Т. І. Шевченкознавці. Літературна гра / Т. І. Маркович // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2015. – № 6. – С. 34 - 37.
63. Мартенс, І. М. Як не втратити обдарованість? Робота зі здібними дітьми на уроках української мови та літератури / І. М. Мартенс // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2014. – № 15. – С. 2-5.
64. Мартинова, М. П'єса Івана Котляревського "Наталка Полтавка" - своєрідне дзеркало моральних чеснот найвищого рівня. Українська література, 9 клас / М. Мартинова // Українська мова й література в школах України. – 2015. – № 9. – С. 41 - 44.
65. Марченко, Н. Вивчення творчості Шевченка у школі: від вульгарно-ідеологічного до художньо-естетичного / Н. Марченко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2009. – № 2. – С.46-59.
66. Мельник, М. О. Пантелеймон Куліш "Чорна рада". Протистояння сил державотворення і руйніцтва. 9 клас / М. О. Мельник // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2015. – № 19-21. – С. 38 - 42.
67. Михайловська, Н. Формування компетентного читача : поєднання школи з реальним світом / Н. Михайловська // Українська мова й література в школах України. – 2019. – № 3. – С. 27 - 34.
68. Мікус, Л. О. Тарас Шевченко. Художник з душею поета / Л. О. Мікус, С. М. Федорова // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2015. – № 6. – С. 13 - 17.
69. Музиченко-Мельничук, Т. Учимося шукати істину. Робота над поемою "Сон" / Т. Музиченко-Мельничук // Диво Слово. – 2014. – № 5. – С. 20-24.
70. Надворна, Є. Поетичний образ Орисі (за однойменним твором Пантелеймона Куліша) / Є. Надворна // Українська література в загальноосвітній школі. – 2007. – № 5. – С.30-32.
71. Неділько В.Я. Методика викладання української літератури в середній школі. –К., 1978.
72. Нестеранко, С. Метод проєктів як оптимальний важіль впливу на актуалізацію етнокультурної компетентності і громадянське виховання учнів під час вивчення творчості Тараса Шевченка у 9 класі / С. Нестеранко // Українська мова й література в школах України. – 2018. – № 2. – С. 38 - 43.
73. Ніколюк, Л. Почути, побачити і відчутти гармонію людини і природи. Комбінований особистісно зорієнтований урок у 5 кл. на тему "Тарас Шевченко. Картини довколишнього світу та природи в поезії "Садок вишневий коло хати"" / Л. Ніколюк // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2010. – № 6. – С. 16-19.
74. Омельченко, І. Сини мої, гайдамаки! нерозумні діти... Гуманістичний зміст Шевченкової поеми "Гайдамаки" / І. Омельченко // Диво Слово. – 2007. – № 9. – С.23-26.
75. Орел, С. М. Маркіян Шашкевич - зачинатель нової української літератури на Західних землях. Проектно-конструкторська модель уроку / С. М. Орел // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2014. – № 28-29. – С. 22 - 27.
76. Охріменко, Н. Вивчаємо поезію Тараса Шевченка "За сонцем хмаронька пливе" / Н. Охріменко // Українська література в загальноосвітній школі. – 2013. – № 12. – С. 9-10.
77. Павлів, І. Балада Шевченка "Причинна". Урок літератури в 9 класі / І. Павлів // Диво Слово. – 2010. – № 3. – С. 32-38.

78. Панчук, О. Будьмо успішними! Заняття з української літератури: через відеофрагменти - до творчості, ефектності, ефективності! / О. Панчук // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2007. – № 4. – С.20-26.
79. Панчук, О. Як протистояти злу. Жанр балади у творчості Тараса Шевченка. "Причинна" як зразок баладної поезії / О. Панчук // Диво Слово. – 2009. – № 3. – С.39-42.
80. Пархітько, Н. О. Іван Котляревський. Дорога до висоти, Урок, 9 клас / Н. О. Пархітько // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2016. – № 16-18. – С. 34 - 39.
81. Пасічник Є.А. Українська література в школі.– К., 1983.
82. Пелипейко І.А. Вивчення ліричних творів у 8-10 класах. –К., 1982.
83. Підгайко, О. І. Тарас Шевченко - апостол правди і науки. Біблійні мотиви у творах митця. 9 клас / О. І. Підгайко // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2015. – № 10-11. – С. 20 - 24.
84. Пономаренко, О. Із секретів поетичної майстерності Т. Шевченка : духовно-художні відкриття "Кобзаря" (1840), романтичного національного Пророка "Трьох літ", "Нескореного прометея" на засланні, візійера демократичного ладу України майбутнього / О. Пономаренко // Українська мова й література в школах України. –Шевченка ("Катерина", "Наймичка"). Тема матері і сина / І. Б. Правник // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2014. – № 31-32. – С. 21 - 26.
85. Пономаренко, О. Християнський аспект твору Григорія Квітки-Основ'яненка "Маруся" / О. Пономаренко // Диво Слово. – 2007. – № 8. – С.28.
86. Решодько, Л. Я покохав її високою любов'ю...: сердечні пристрасті і розчарування Кобзаря. Сценарій літературного вечора / Л. Решодько // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2009. – № 2. – С.39-44.
87. Сальвенчук, С. Твори Григорія Квітки-Основ'яненка як основа формування лексичної компетентності учнів / С. Сальвенчук // Українська мова й література в школах України. – 2018. – № 4. – С 35 - 39.
88. Сітькова, І. Тарас Шевченко. "Давидові Псалми". "Ісаія. Глава 35". Урок у 9 класі / І. Сітькова // Дивослово. – 2016. – № 3. – С. 20 - 24.
89. Слюсар, А. Чи знаєш ти роман Пантелеймона Куліша "Чорна рада"? : [урок - конкурс у 9 класі] / А. Слюсар // Диво Слово. – 2012. – № 4. – С. 20 - 24.
90. Слюсарєва, О. В. Т. Г. Шевченко "Сон" ("У всякого своя доля"). Сатиричний пафос поеми. 9 кл. / О. В. Слюсарєва // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2014. – № 13-14. – С. 24-28.
91. Сметюх, О. Тарас Шевченко і Біблія. "Ісаія. Глава 35". Цикл "Давидові Псалми". Українська література, 9 клас / О. Сметюх // Українська мова й література в школах України. – 2018. – № 3. – С. 52 - 58.
92. Сосяк, Н. Якби-то нашли те, що там схоронили... Ідейно-художній аналіз поезії Тараса Шевченка "Розрита могила" у 8 класі / Н. Сосяк // Диво Слово. – 2009. – № 10. – С. 24-25.
93. Стадна Л.Г. Дидактичний матеріал до теми "Творчість Т.Шевченка періоду "трьох літ" (на уроках літератури) //Українська мова і література в школі.–1981.–№12.–С.40-44.
94. Стасюк, Н. Що розповів дідусь Кенар. Конспект комбінованого уроку за творчістю Леоніда Глібова у 5-му класі / Н. Стасюк // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2007. – № 9-10. – С.42-46.
95. Субіна, В. В. Поеми Тараса Шевченка "Сон". Урок-простеження. 9 клас / В. В. Субіна // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2015. – № 10-11. – С. 13 - 19.
96. Толмач, Н. Щастя - це скарб. Система пошукових комбінованих уроків за оповіданням Олекси Стороженка у 6 класі / Н. Толмач // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2010. – № 4. – С. 12-19.
97. Уманська, Т. В своїй хаті своя правда, і сила, і воля. Національна самовизначеність у посланні Т. Г. Шевченка "І мертвим, і живим, і ненародженим". Конспект уроку, 9-й клас / Т. Уманська // Українська мова та література. – 2019. – № 6. – С. 59 - 67.
98. Феддоренко, В. Шевченкіана. Інтелектуально-пізнавальна гра / В. Феддоренко // Диво Слово. – 2009. – № 5. – С.5-10.

99. Федчун, Н. І кожне слово його - про Україну. Система уроків-роздумів із мистецькими паралелями, документальними свідченнями та самостійними міркуваннями, присвяченими вивченню творчості Тараса Шевченка у 8 кл. / Н. Федчун // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2010. – № 3. – С. 10-24.
100. Фурсова, Л. Від літературної компетенції - до життєвої компетентності (Формування літературної компетенції учнів на уроках української літератури в процесі використання контекстних матеріалів) / Л. Фурсова // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2005. – № 5. – С.12-21
101. Ходацька, О. Тарас Шевченко - геній і людина : нове прочитання творів Кобзаря / О. Ходацька // Українська мова й література в школах України. – 2018. – № 4. – С. 48 - 51.
102. Ходацька, О. Тарас Шевченко - геній і людина. Нове прочитання творів Кобзаря. Українська література, 9 клас / О. Ходацька // Українська мова й література в школах України. – 2018. – № 3. – С. 43 - 45
103. Хомич, Я. Ідея незнищенності справжнього кохання в баладі Тараса Шевченка "Тополя" / Я. Хомич // Диво Слово. – 2009. – № 3. – С.37-39.
104. Хомич, Я. Твір, що єднає минуле, теперішнє і майбутнє. Урок вивчення поезії Т.Шевченка "Заповіт" у 7 класі / Я. Хомич // Диво Слово. – 2009. – № 5. – С.2-4.
105. Хохрін, Л. Т. Г. Шевченко "Садок вишневий коло хати". Картини природи у сприйманні поета / Л. Хохрін // Українська мова та література. – 2017. – № 3-4. – С. 19 - 21.
106. Хрїсова, А. Українська література в кросвордах / А. Хрїсова // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2009. – № 12. – С. 94-100.
107. Церещенко, Р. О. У пошуках скарбу великого. Т. Г. Шевченко. Поема-містерія "Великий льох" / Р. О. Церещенко // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2016. – № 10-11. – С. 33 - 35.
108. Чабан, О. Материнство, родинність, кохання... Урок-презентація учнівських проєктів на тему "Роль жінки в житті і творчості Тараса Григоровича Шевченка" / О. Чабан // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2009. – № 2. – С.22-34.
109. Чуйко, Т. "Катерино, серце моє!" Інтегрований аналіз образу жінки в поетичній і малярській творчості Тараса Шевченка / Т. Чуйко // Диво Слово. – 2014. – № 5. – С. 2-13.
110. Чумак, Т. Вже почалось, мабуть, майбутнє... Урок-читацька конференція за творчістю Ліни Костенко / Т. Чумак // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2010. – № 3. – С. 84-96.
111. Чумак, Т. Моральне приниження чи моральна велич жінки. Урок-пошук за поемою Тараса Шевченка "Катерина" / Т. Чумак // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2008. – № 2. – С.22-33.
112. Чумак, Т. Роздуми над "Катериною" Шевченка: чи любили батьки свою дочку? Матеріали до уроку у старших класах середньої школи / Т. Чумак // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2008. – № 2. – С.56-64.
113. Шилова, О. Героїзм та мужність українських козаків у творі "Іван Підкова" Тараса Шевченка / О. Шилова // Українська література в загальноосвітній школі. – 2013. – № 11. – С. 39-40.
114. Штейнбук, Ф. М. "Інститутка" Марка Вовчка в новій літературознавчій методології / Ф. М. Штейнбук // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2015. – № 19-21. – С. 79 - 85.
115. Щербакова, А. Доля жінки в поемах "Катерина" та "Наймичка" / А. Щербакова // Диво Слово. – 2010. – № 3. – С. 28-31.
116. Ярощук, Г. Романтична ідея незнищенності справжнього кохання, краси, вірності. Урок за баладою Т. Г. Шевченка "Тополя" / Г. Ярощук // Українська література в загальноосвітній школі. – 2014. – № 9. – С. 15 - 17.
117. Яценко, Л. Гендерне виховання старшокласників на уроках української літератури / Л. Яценко // Українська література в загальноосвітній школі. – 2008. – № 1. – С.18-20.

Інформаційні ресурси

Портал www.kobzar.info

Енциклопедія життя і творчості Тараса Шевченка www.t-shevchenko.name

Шевченківська енциклопедія www.shevchcycl.kiev.ua

Національний музей Тараса Шевченка www.shevchenkomuseum.com.ua

Історико-культурний заповідник «Батьківщина Тараса Шевченка»

www.batjivshhyna-tarasa.com.ua

The Taras Shevchenko Museum of Canada

<http://www.infoukes.com/shevchenkomuseum/>

Вебсайт музею Тараса Шевченка в Торонто (Канада).

Shevchenko's self portraits

<http://www.chass.utoronto.ca/~tarn/courses/429-sp.html>

<http://poetyka.uazone.net/kobzar/>

Web-версія "Кобзаря" Тараса Григоровича Шевченка в Бібліотеці Української Поезії.

Національний музей Тараса Шевченка <http://www.park.kiev.ua/u/%27people/artists/shevchenko/>

Сайт Національного музею Тараса Шевченка у Києві.

Шевченко в Орске <http://history.opck.org/Shevchenko.php>

Сторінка Тараса Григоровича Шевченка на російському сайті "Историческая страница

Орска". Шевченківська енциклопедія <http://www.shevchcycl.kiev.ua/>

Електронна версія "Шевченківської енциклопедії" у шести томах

Оренбургская шевченковская энциклопедия <http://www.orenburg.ru/culture/encyclop/tom1/>

Викладач: доктор філологічних наук, професор Н. В. Мафтин

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія української літератури
Викладач (-і)	Процюк Степан Васильович
Контактний телефон викладача	(0342)59-60-74
Е-mail викладача	kaf.lit@ukr.net
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС –3 (90 годин).
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Очні консультації: 30 год. Понеділок - 13.30-14.30. Кафедра української літератури, 303 ауд.
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Історія української літератури» вивчається студентами третього курсу навчання у першому та другому семестрах (5-6) і є невід’ємною частиною фахової освіти студентів факультету філології, яка забезпечує усвідомлення ними процесуальності та стадіальності розвитку національного письменства. Успішне засвоєння лекційно-семінарського курсу забезпечує ґрунтовну літературознавчу підготовку студентів-філологів, майбутніх фахівців у галузі освіти, вчителів української мови та літератури, сприяючи при цьому вихованню національної гідності та самосвідомості.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Лекційно-семінарський курс «Історія української літератури кінця ХІХ – початку ХХ століття» має на меті ознайомлення студентів з провідними тенденціями літературного процесу ІІ пол. ХІХ – початку ХХ століття, на яку припадає утвердження класичного реалізму й модернізму. Під час опанування згаданого курсу студенти ознайомлюються із життєвим і творчим шляхом письменників-класиків, які творили в добу реалізму й модернізму, знайомляться з текстами художніх творів у їх сучасному прочитанні, з’ясовують своєрідність художнього світу кожного з авторів та особливості їх індивідуального стилю.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни є досягнення студентами ґрунтовних знань текстів художніх творів, передбачених програмою, розуміння ними провідних тенденцій розвитку літературного процесу ІІ пол. ХІХ – початку ХХ віку та вияву їх у творчій практиці письменників-класиків; здобуття повноцінної філологічної освіти та досягнення належного рівня фахової підготовки майбутніх спеціалістів.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен демонструвати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність утверджувати національні і гуманістичні ідеали демократичних цінностей, мовне й культурне багатство України; здатність активно, відповідально й ефективно реалізовувати громадянські права й обов’язки з метою утвердження державності України й розвитку демократичного суспільства; • здатність до пошуку, оброблення й аналізу різних видів інформації, використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій; 	

- здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, самостійного оволодіння новими знаннями;
- здатність вільно спілкуватися державною мовою, застосовувати знання української мови та літератури в різних професійних ситуаціях, налагоджувати й підтримувати необхідні контакти в соціумі, виробляти власну комунікаційну стратегію, ефективні способи взаємодії з людьми;
- здатність використовувати, пропагувати й збагачувати українські традиції, застосовувати елементи етнопедagogіки та перспективний досвід в освіті, визначати пріоритети й перспективи (національні, суспільні, освітні, моральні тощо), реалізовувати їх у житті, розробляти й керувати проектами;
- здатність з'ясувати взаємозв'язок світоглядних позицій та творчості письменника;
- здатність аналізувати твір з урахуванням його художньої своєрідності;
- здатність давати самостійну літературознавчу оцінку твору;
- виявляти роль героя у розкритті ідейного змісту твору й авторської оцінки героя;
- розкривати суть і особливості розвитку реалізму в літературі кінця XIX – початку XX ст.;
- з'ясувати особливості впливу ідей епохи на проблематику й ідейну суть літературного твору;
- застосовувати отримані знання під час практики на уроках української літератури в школі та проектувати їх на майбутню професійну діяльність.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	18 (очна форма); 16 (заочна форма)
Практичні заняття	18 (очна форма); 4 (заочна форма)
Самостійна робота	54 (очна форма); 70 (заочна форма)

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
5	035 Філологія 035.01 Українська мова і література	Третій	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Літера тура	Завдання, год	Вага оцінк и	Термін викон.
Модуль 1. Історія української літератури 70-90рр. XIX ст.					

<p>Змістовий модуль1. Українська проза II пол. XIX ст.:утвердженнякласичного реалізму</p> <p>Тема 1.Літературний процес II пол. XIX ст. Історичні умови, розвиток культури, журналістики, літературно-теоретичної думки. Шляхи розвиткулітератури. Нові тенденції у розвитку прози, поезії, драматургії. Реалізм як основний напрям доби.</p>	Лекція (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу		Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 1. Специфіка реалізму як напрям у українській літературі.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Від романтизму до реалізму: суспільно-політичні та мистецькі передумови виникнення нового художнього напрямку. 2. Письменники-реалісти: світогляд і стиль 3. Модерне мислення в надрах реалізму 	Практичне заняття (2 год.)		Проаналізувати проблемні положення до практичного заняття. Підготувати короткі доповіді про тенденції розвитку прози, поезії та драматургії (на вибір) другої пол. XX ст. Підготуватися до евристичної бесіди про специфіку вивчення творів реалізму в школі	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 1. Типологія романтизму та реалізму як художніх напрямів в історії української літератури</p>	Самостійна робота (6 год.)	Рекомендована література до курсу.	Підготувати доповіді про специфіку реалізму на противагу романтизму в історії української літератури. Зробити відеопрезентації	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 2. Іван Нечуй-</p>	Лекція із	Рекомен	Опрацювати		Протягом

<p>Левицький</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Короткі біографічні дані. Загальна характеристика творчості 2. Повість "Бурлачка". Новизна тематики, типу, художня переконливість змалювання трагедії людини з народу, мотивації поведінки 3. Змалювання двох поколінь української інтелігенції у романі "Хмари" Порушення проблем національно-культурного розвитку. Павло Радюк як образ "нової людини". 4. Повість «Кайдашевасім'я» на уроках української літератури. 	залученням відеоматеріалів (2 год.)	дована література до курсу.	конспект лекції та відповідну наукову літературу		семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 2. Проза Івана Нечуя-Левицького.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Повісті «Бурлачка» та «Микола Джеря»: щастя заслуговують всі. 2. Соціально-побутова повість «Кайдашева сім'я»: психоаналітичний зріз 3. Письменницькі успіхи та невдачі (різноликий український світ в романі «Хмари») 	Практичне заняття (2 год.)	Рекомендована література до курсу.	Працювати за планом підготовки до практичного заняття. Зробити тези статті Підмогильний В. Іван Левицький-Нечуй. Спроба психоаналізу творчості	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 2. Історична романістика Івана Нечуя-Левицького</p>	Самостійне заняття (6 год.)	Рекомендована література до курсу.	Прочитати та проаналізувати поетику романів «Князь Єремія Вишневецький» та «Гетьман Іван Виговський»	За десятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>Тема 3. Творчість Панаса Мирного</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Короткі біографічні відомості. Ранні твори ("Лихий попугав", повість "П'яниця"). 2. Роман "Хібаревуть воли, як яслаповні?". Історія створення. Дві концепції роману в українському літературознавстві. Проблематика, особливості композиції й жанру. Світ образів роману 3. Роман "Повія" – визначний твір світового реалістичного епосу. Психологізм, епічний розмах твору, композиційна стрункість, художня майстерність. 4. Специфіка вивчення творчості та біографії Панаса Мирного в школі 	Лекція (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу		Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 3 Романістика Панаса Мирного.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Доля Чіпки: пересічний злочинець чи складий бунтар? 2. Сюжетно-композиційні експерименти в романі «Хібаревуть воли, як ясла повні?» 3. Роман «Повія»: пропаща сила і пошуки в темряві суспільного зла. 	Практичне заняття (2 год.)	Рекомендована література до курсу.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Працювати за планом підготовки до практичного заняття. 2. Написати есе «Феномен «пропащої сили» в класичній та 	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять

			сучасній українській літературі» Переглянути відеорозповідь Степана Процюка про Панаса Мирного https://www.youtube.com/watch?v=0yYB93TdHIA		
Тема 3.Драматургія Івана Нечуя-Левицького та Панаса Мирного	Самостійна робота (6 год.)	Рекомендована література до курсу.	Зробити таблицю типологічного зіставлення драматургії двох авторів на основі домінант поетики творів.	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Змістовий модуль 2 Тенденції розвитку української драматургії 70-90-х років XIX ст. Тема 4.Українська драматургія II пол. XIX ст. 1.Умови розвитку української драматургії і театру 70-90-х рр. XIX ст. Театр корифеїв. Провідні тенденції розвитку драматургії: рух ідей і форм. Роль Марка Кропивницького, Михайла Старицького, Івана Тобілевича, Івана .Франка у розвитку театру та драматургії. 2. Марко Кропивницький. Драма "Дай серцеві волю, заведе в неволю". Традиції і новаторство. Використання етнографії й фольклору. Поєднання мелодраматизму і реалізму у творах драматурга. Проблема "інтелігенція і народ" у драмі Кропивницького "Доки	Інтерактив на лекції (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу		Протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>сонцезійде, роса очівийсть". Драма М. Кропивницького "Глитай, або ж Павук". Новаторство теми, типажу. Засобитворенняхарактерів (Бичок, Олена).</p> <p>3. Драматургія Бориса Грінченка</p> <p>4. Загальний огляд творчості предствників «театру корифеїв» у шкільній програмі</p>					
<p>Тема 4. Проза Бориса Грінченка</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дилогія «Серед темної ночі», «Під тихими вербами»: правда про село 2. Мала проза Бориса Грінченка 	<p>Практичне заняття (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Працювати за планом підготовки до практичного заняття. Скласти таблицю образів-психотипів із дилогії Бориса Грінченка «Серед темної ночі», «Під тихими вербами»</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 4. Проза Бориса Грінченка</p>	<p>Самостійна робота (6 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу.</p>	<p>Аналіз психолого-психоаналітичних аспектів образного світу малої прози Бориса Грінченка</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 5. Михайло Старицький як "керманіч української культури"</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Короткі біографічні відомості. Літературно-естетичні погляди 	<p>Лекція. (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу.</p>	<p>Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу</p>		<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>М.Старицького. Провідні мотиви лірики, їїхудожнє новаторство</p> <p>2. Проблема служіння інтелігенції і народові у драміМ.Старицького "Не судилось"</p> <p>Змалювання артистичного світу у драміМ.Старицького "Талан".</p>					
<p>Тема 5. Новаторство драматургії Михайла Старицького.</p> <p>1. Михайло Старицький – один із корифеїв українського театру.</p> <p>2. Переробки М. Старицьким п'єс інших авторів та інсценізації прозових творів. «За двома зайцями»</p> <p>3. Провідні мотиви драматургії Михайла Старицького</p>	<p>Практичне заняття з використан ням відеоматері алів (2 год.)</p>		<p>Працювати за планом практичного заняття.</p> <p>Зробити типологічний аналіз драм «На Кожум'яках Івана Нечуя- Левицького та «За двома зайцями» МихайлаСтариц ького</p>	<p>За п'яти бальн ою шкал ою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 5. Романістика та мала проза Михайла Старицького</p>	<p>Самостійна робота (6 год.)</p>		<p>Зробити повний літературознавч ий аналіз одного твору Михайла Старицького (на вибір)</p>	<p>За п'яти бальн ою шкал ою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>Тема 6. Драматургія Івана Тобілевича (Івана Карпенка-Карого)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Короткі біографічні дані. Загальна характеристика творчості драматурга. Ранні п'єси 2. Соціально-психологічна сатирична комедія І.Тобілевича "Хазяїн", 3. Життя артистичного світу у драмі «Житейське море» 4. Комедія «Мартин Боруля» в 10 класі загальноосвітньої школи 	<p>Лекція. (2 год.)</p>	<p>Рекомендов. література до курсу.</p>	<p>Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу</p>		<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 6. Драматургія Івана Карпенка-Карого в контексті його доби.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тобілевичі як українські театралі. Театр корифеїв. 2. Соціально-побутова драматургія автора. 3. Тема зради в драматургії, «Сава Чалий» 	<p>Практичне заняття з використанням мультимедіа (2 год.)</p>		<p>Працювати за планом практичного заняття.</p> <p>Підготувати реферат: «Становлення театру корифеїв»;</p> <p>Театральні міні-інсценізації творів М. Кропивницького, І. Карпенка-Карого, М. Старицького (за бажанням студентів)</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 6. Творчість Олени Пчілки</p>	<p>Самостійна робота (6 год.)</p>	<p>Рекомендов. література до курсу (див. нижче)</p>	<p>Аналіз малої прози Олени Пчілки</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>Змістовий модуль 3. Українська поезія II пол. XIX ст.: тенденції і персоналії</p> <p>Тема 7. Шляхи й тенденції розвитку української поезії II пол. XIX ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Українська поезія II пол. XIX ст. – новий етап історико-літературного поступу. 2. Нова естетична концепція мистецтва, пошуки нових виражальних засобів і сугестивних можливостей поетичного слова (Іван Франко, Борис Грінченко, Яків Щоголев, Іван Манжура, Павло Грабовський та ін.). 3. Народ, нація, Україна – ключові образи дискурсивної практики українських поетів II пол. XIX ст. 	<p>Лекція (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу</p>		<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 7. Поезія Павла Грабовського.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Життя як чин. Біографія Павла Грабовського – джерело для поетичних мотивів 2. Ліричний герой Павла Грабовського 	<p>Практичне заняття (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Працювати за планом практичного заняття. 2. Зробити відео презентацію «Чин і поезія в літературі» 	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 7. Поезія Михайла Старицького та Бориса</p>	<p>Самостійна робота (6</p>	<p>Рекомендов. літера-</p>	<p>Зробити повний літературознавчий аналіз двох</p>	<p>За п'ятибальною</p>	<p>Протягом семестру згідно з</p>

Грінченка	год.)	тура до курсу	трьох віршів кожного автора (на вибір)	ою шкалою	розкладом занять
Тема 8. Постать та творчість Івана Франка <ol style="list-style-type: none"> 1. Життєвий і творчий шлях І.Франка 2. Новаторство його художньої творчості, її тематичне, жанрове та художнє розмаїття. Еволюція світогляду і стилю митця. 3. Біографія Івана Франка в шкільній програмі 	Лекція (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 8. Поетична творчість Івана Франка <ol style="list-style-type: none"> 1. Рання творчість Івана Франка 2. Лірична драма «Зів'яле листя» 3. Збірка «Мій Ізмарагд» 	Практичне заняття (2 год.)	Рекомендована література до курсу	<p>Працювати за планом практичного заняття. Проаналізувати ліричну драму І. Франка «Зів'яле листя» збірку «Мій Ізмарагд»: мотиви, композиція</p> <p>Філософські, соціальні та інтимні мотиви збірки І. Франка «Із днів журби».</p> <p>Поема І.Франка «Мойсей»: проблематика, особливості композиції, алегоризм твору. Біблійна основа і тема</p> <p>Зробити конспект одного етапу шкільного</p>	10 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять

			уроку за поемою Івана Франка «Мойсей»		
Тема 8. Поема «Похорон» Івана Франка»	Самостійна робота (6 год.)	Рекомендована література до курсу	Проаналізувати поему Івана Франка «Похорон»	За десятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 9 Поезія Якова Щоголева та Івана Манжури 1. Короткі відомості про поетів 2. Мотиви лірики Якова Щоголіва та Івана Манжури	Лекція (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 9 Значення та рецепція поетичної творчості другої половини XIX ст. в українській літературі. 1. Відомі і призабуті: поезія окресленого періоду в іменах 2. Провідні мотиви поетичної творчості доби	Практичне заняття (2 год.) Контрольна робота		Працювати за планом практичних занять Зробити відеопрезентації творчості поетів окресленої доби (на вибір)	За п'ятибальною шкалою. Контрольна робота – за десятибальною шкалою.	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 9. Творчість Тимофія Бурдуляка	Самостійна робота (6 год.)	Рекомендована література до курсу		За десятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять

Тематика курсу (заочна форма навчання)

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінок	Термін викон.
------------	---------------	------------	---------------	-------------	---------------

				и	
<p>Модуль 1. Історія української літератури 70-90рр. ХІХ ст.</p> <p>Змістовий модуль 1.</p> <p>Українська проза II пол. ХІХ ст.: утвердження класичного реалізму</p> <p>Тема 1. Літературний процес II пол. ХІХ ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичні умови, розвиток культури, журналістики, літературно-теоретичної думки. 2. Шляхи розвитку літератури. Нові тенденції у розвитку прози, поезії, драматургії. 3. Реалізм як основний напрям доби. 	Лекція (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу		Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 1. Специфіка реалізму як напрямку в українській літературі.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Від романтизму до реалізму: суспільно-політичні та мистецькі передумови виникнення нового художнього напрямку. 2. Письменники-реалісти: світогляд і стиль 3. Модерне мислення в надрах реалізму 	Практичне заняття (2 год.)		Проаналізувати проблемні положення до практичного заняття. Підготувати короткі доповіді про тенденції розвитку прози, поезії та драматургії (на вибір) другої пол. ХХ ст.	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 1. Типологія романтизму та реалізму як художніх напрямів в історії</p>	Самостійна робота (5 год.)	Рекомендована література до	Підготувати доповіді про специфіку реалізму на	За п'ятибальною	Протягом семестру згідно з розкладом

української літератури		курсу.	протипагу романізму в історії української літератури. Зробити відеопрезентації	шкалою	занять
<p>Тема 2. Життєвий і творчий шлях І.Нечуя-Левицького</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Короткібіографічнідані. Загальна характеристика творчості 2. Повість "Бурлачка". Новизна тематики, типажу, художня переконливість змалювання трагедії людини з народу, мотивація їїповедінки 3. Змалювання двох поколінь української інтелігенції у романі "Хмари" Порушення проблем національно-культурного розвитку. Павло Радюк як образ "нової людини". 4. Повість «Кайдашеवासім'я» на уроках української літератури. 	Лекція із залученням мультимедіа (2 год.)	Рекомендована література до курсу.	Опрацювати конспект лекції		Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 2. Проза Івана Нечуя-Левицького.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Повісті «Бурлачка» та «Микола Джеря»: щастя заслуговують всі. 2. Соціально-побутова повість «Кайдашева сім'я»: психоаналітичний зріз 3. Письменницькі успіхи та невдачі (різноликий український світ в романі «Хмари») 	Практичне заняття (2 год.)	Рекомендована література до курсу.	Працювати за планом підготовки до практичного заняття. Зробити тези статті Підмогильний В. Іван Левицький-Нечуй. Спроба психоаналізу творчості	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>Тема 2. Історична романістика Івана Нечуя-Левицького</p>	<p>Самостійне заняття (5 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу.</p>	<p>Прочитати та проаналізувати поетику романів «Князь Єрмія Вишневецький» та «Гетьман Іван Виговський»</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	
<p>Тема 3. Творчість Панаса Мирного</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Короткі біографічні відомості. Ранні твори ("Лихий попутав", повість "П'яниця"). 2. Роман "Хіба ревуть воли, як ясла повні?". Історія створення. Дві концепції роману в українському літературознавстві. Проблематика, особливості композиції й жанру. Світобразівроману 3. Роман "Повія" – визначний твір реалістичного епосу. Психологізм, епічний розмах твору, композиційна стрункість, художня майстерність. 4. Специфіка вивчення творчості та біографії Панаса Мирного в школі 	<p>Лекція (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу</p>		<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 3 Романістика Панаса Мирного</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Доля Чіпки: пересічний злочинець чи складний бунтар? 2. Сюжетно-композиційні експерименти в романі «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» 3. Роман «Повія»: пропаша сила і пошуки в темряві суспільного зла. 	<p>Практичне заняття (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу.</p>	<p>Працювати за планом підготовки до практичного заняття. Написати есе «Феномен «пропашої сили» в класичній та сучасній українській літературі»</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 3. Драматургія Івана Нечуя-Левицького та Панаса</p>	<p>Самостійна робота (5 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу.</p>	<p>Зробити таблицю</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру</p>

Мирного	год.)	літера- тура до курсу.	типологічного зіставлення драматургії двох авторів на основі домінант поетики творів.	бальн ою шкал ою	згідно з розкладом занять
<p>Змістовий модуль 2 Тенденції розвитку української драматургії 70-90-х років XIX ст. Тема 4. Українська драматургія II пол. XIX ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Умови розвитку української драматургії і театру 70-90-х рр. XIX ст. Театр корифеїв. Провідні тенденції розвитку драматургії: рух ідей і форм. Роль Марка Кропивницького, Михайла Старицького, Івана Тобілевича, Івана Франка у розвитку театру та драматургії. 2. Марко Кропивницький. Драма "Дай серцеві волю, заведе в неволю". Традиції і новаторство. Використання етнографії й фольклору. Поєднання мелодраматизму і реалізму у творах драматурга. Проблема "інтелігенція і народ" у драмі Кропивницького "Доки сонцезійде, роса очів иїсть". Драма М. Кропивницького "Глитай, або ж Павук". Новаторство теми, типу. Засоби творення характерів (Бичок, Олена). 3. Драматургія Бориса Грінченка 4. Загальний огляд творчості представників «театру корифеїв» у шкільній 	Інтерактив на лекції (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу		Протягом семестру згідно з розкладом занять

програмі					
Тема 4. Проза Бориса Грінченка <ol style="list-style-type: none"> 1. Дилогія «Серед темної ночі», «Під тихими вербами»: правда про село 2. Мала проза Бориса Грінченка 	Практичне заняття (2 год.). Контрольна робота		Працювати за планом підготовки до практичного заняття. Скласти таблицю образів-психотипів із дилогії Бориса Грінченка «Серед темної ночі», «Під тихими вербами»	За п'ятибальною шкалою Контрольн. роб. За 10 бальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 4. Мала проза Бориса Грінченка	Самостійна робота (5 год.)	Рекомендована література до курсу.	Аналіз психолого-психоаналітичних аспектів образного світу малої прози Бориса Грінченка	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 5. Михайло Старицький як "керманіч української культури" <ol style="list-style-type: none"> 1. Короткі біографічні відомості. Літературно-естетичні погляди М.Старицького. Провідні мотиви лірики, її художнє новаторство 2. Проблема служіння інтелігенції народові у драмі М.Старицького "Не судилось". 3. Змальовання артистичного світу у драмі М.Старицького 	Лекція. (2 год.)	Рекомендована література до курсу.	Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу		Протягом семестру згідно з розкладом занять

"Талан".						
Тема 5. Новаторство драматургії Михайла Старицького 1. Михайло Старицький – один із корифеїв українського театру. 2. Переробки М. Стаорицьким п'єс інших авторів та інсценізації прозових творів. «За двома зайцями» 3. Провідні мотиви драматургії Михайла Старицького	Самостійна робота (5 год.)			1.Працювати за планом практичного заняття. 2.Зробити типологічний аналіз драм «На Кожум'яках ІванаНечуя-Левицького та «За двомазайцями» МихайлаСтарицького	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 5. Романістика та мала проза Михайла Старицького	Самостійна робота (2 год.)			Зробити повний літературознавчий аналіз одного твору Михайла Старицького (на вибір)	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 6. Драматургія Івана Карпенка-Карого в контексті його доби	Самостійна робота (5год.)	Рекомендована література до курсу		1.Працювати за планом практичного заняття. 2. Підготувати реферат: «Становлення театру корифеїв»; 3. Театральні міні-інсенізації творів М. Кропивницького, І. Карпенка-Карого, М. Старицького (за бажанням студентів)	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 6. Творчість Олени Пчілки	Самостійна робота (5 год.)	Рекомендов. література до		Аналіз малої прози Олени Пчілки	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом

		курсу		шкалою	занять
<p>Змістовий модуль 3. Українська поезія II пол. XIX ст.: тенденції і персоналії</p> <p>Тема 7. Шляхи й тенденції розвитку української поезії II пол. XIX ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> Українська поезія II пол. XIX ст. – новий етап історико-літературного поступу. Нова естетична концепція мистецтва, пошуки нових виражальних засобів і сугестивних можливостей поетичного слова (Іван Франко, Б. Грінченко, Яків Щоголев, Іван Манжура, Павло Грабовський та ін.). Народ, нація, Україна – ключові образи дискурсивної практики українських поетів II пол. XIX ст. 	Лекція (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу		Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 7. Поезія Павла Грабовського</p>	Самостійна робота (5 год.)	Рекомендована література до курсу	<ol style="list-style-type: none"> Працювати за планом практичного заняття. Зробити відео презентацію «Чин і поезія в літературі» 	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 7. Поезія Михайла Старицького та Бориса</p>	Самостійна робота (5 год.)	Рекомендов.	Зробити повний літературознавч	За п'яти	Протягом семестру

Грінченка	год.)	літера- тура до курсу	ий аналіз двох трьох віршів кожного автора (на вибір)	бальн ою шкал ою	згідно з розкладом занять
Тема 8. Постать та творчість Івана Франка 1. Життєвий і творчий шлях І.Франка 2. Новаторство його художньої творчості, її тематичне, жанрове та художнє розмаїття. Еволюція світогляду і стилю митця. 3. Біографія Івана Франка в шкільній програмі	Лекція (2 год.)	Рекомен дов. літера- тура до курсу	Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу	За п'яти бальн ою шкал ою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 8. Поетична творчість Івана Франка	Самостійна робота (5 год.)	Рекомен дована літера- тура до курсу	1.Працювати за планом практичного заняття. 2.Проаналізуват и ліричну драму І. Франка «Зів'яле листя» збірку «Мій Ізмарagd»: мотиви, композиція Філософські, соціальні та інтимні мотиви збірки І. Франка «Із днів журби». Поєма І.Франка «Мойсей»: проблематика, особливості композиціїалего ризм твору. Біблійна основа і тема	10 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 8. Поєма «Похорон» Івана Франка»	Самостійна робота (5 год.)	Рекомен дована літера- тура до курсу	Проаналізувати поєму Івна Франка «Похорон»	10 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять

Зеров М. Українське письменство / Упоряд. М. Сулима; [Післямова М. Москаленко]. К., 2003. 1300 с.

Ільницький М. На перехрестях віку : у 3 кн. К. : ВД «Києво-Могилянська академія», 2009. Кн. 3. 903 с.

Історія української літератури ХІХ ст. (70-90-ті роки): У 2 кн.: Підручник / О. Д. Гнідан, Л. С. Дем'янівська, С. С. Кіраль та ін. К., 2003.

Історія української літератури ХІХ ст.: У 2 кн. Підручник / За ред. акад. М. Г. Жулинського. К., 2006.

Історія української літератури ХІХ ст.: У 3 кн. / За ред. М. Т. Яценка. – К., 1997.

Історія української літературної критики. Дожовтневий період. К., 1988.

Історія української літератури: У 10 т. К., 2005.

Історія української літератури другої половини ХІХ століття / За ред. В. М. Поважної, М. С. Грицяя. – К., 1986.

Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – поч. ХХІ ст : підручник : у 10 т. К. : ВЦ «Академія», 2013. Т. 2 : У пошуках іманентного тексту

Шумило Н. Під знаком національної самобутності. Українська художня проза і літературна критика кінця ХІХ – початку ХХ ст. – К., 2003.

Допоміжна

Агєєва В. Апологія модерну : обрис ХХ віку : статті та есеї. К. : Грані-Т, 2011. 408 с.

Андрусів С. Модус національної ідентичності: Львівський текст 30-х років ХХ ст. Львів, 2000.

Бондаренко Ю. Самостійна робота як спосіб реалізації загальнодидактичних та методико-літературних завдань. Дивослово. 2018. № 1. С. 23-27.

Брайко О. Проза Володимира Винниченка 1912 – 1920 років : проблеми поезики. К. : ВД «Стилос», 2011. 303 с.

Голомб Л. Із спостережень над українською поезією ХІХ – ХХ століть : зб. Статей. Ужгород : Гражда, 2005. 380 с.

Горболіс Л. Парадигма народно-релігійної моралі в прозі українських письменників кінця ХІХ – початку ХХ ст. Суми, 2004.

Гундорова Т. Feminamelancholica: Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. – К.: Критика, 2002. – 272 с.

Денисюк І. О. Розвиток української малої прози ХІХ – поч. ХХ ст. – Львів, 1999.

Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка: (нарис з новіт. укр. письменства): статті / упоряд. і наук. ред. О. Баган; Наук.-ідеол. центр імені Д. Донцова. – Дрогобич, 2007. – 566 с.

Зеров М. Українське письменство / Упоряд. М. Сулима; [Післямова М. Москаленко]. – К., 2003. – 1300 с.

Денисюк І. Новаторство Франка-прозаїка // Іван Франко: дух, наука, думка, воля: м-ли Міжнар. Наук. конгр, присвяч. 150-річчю Івана Франка. Л. ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2008. Т. 1

Єременко О. Літературний образ у силовому полі синкретизму (на матеріалі української прози другої половини ХІХ – початку ХХ ст. К. : Євшан-зілля, 2008. 320 с.

Жулинський М. Українська література на межі тисячоліть // Жулинський М. Подих третього тисячоліття. Літературно-критичні статті. – Луцьк.: Терен, 2000. С. 6-17.

Зборовська Н. Моя Леся Українка / Есей. Тернопіль: Джура, 2002. – 228 с.

Малютіна Н. П. Українська література кінця ХІХ – початку ХХ ст. К.: Академвидав, 2010. 256 с.

Науменко Н. В. Символіка як стильова домінанта української новелістики ХІХ – початку ХХ ст. К., 2005. 204 с.

Погрібний А. Літературні явища і з'яви. К. : Майстерня книги : Оранта, 2009. 688 с.

Поліщук Я. І ката, і героя він любив... Михайло Коцюбинський: літературний портрет. К. : Академія, 2010, 300 с.

Поліщук В. Повісті Михайла Старицького: Монографічне дослідження. – Черкаси, Брама, 2003. 155 с.

- Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. – Монографія. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2002. – 392 с.
- Ткачук М. Наративні моделі українського письменства. Тернопіль : ТНПУ Медобори, 2007. 464 с.
- Хороб С. Українська модерна драма, кінця ХІХ– початку ХХ століття (Неоромантизм, символізм, експресіонізм). – Івано-Франківськ, 2002.

Викладач: кандидат філологічних наук, доцент **Степан Васильович Процюк**

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія української літератури
Викладач (-і)	Процюк Степан Васильович
Контактний телефон викладача	(0342)59-60-74
Е-mail викладача	kaf.lit@ukr.net
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС –3 (90 годин).
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Очні консультації: понеділок - 13.30-14.30. Кафедра української літератури, 303 ауд.
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Історія української літератури кінця ХІХ – початку ХХ ст.» вивчається студентами третього курсу навчання у другому семестрі (6-й семестр) і є невід’ємною частиною фахової освіти студентів факультету філології, яка забезпечує усвідомлення ними процесуальності та стадіальності розвитку національного письменства. Успішне засвоєння лекційно-семінарського курсу забезпечує ґрунтовну літературознавчу підготовку студентів-філологів, майбутніх фахівців у галузі освіти, вчителів української мови та літератури, сприяючи при цьому вихованню національної гідності та самосвідомості.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Лекційно-семінарський курс «Історія української літератури кінця ХІХ – початку ХХ століття» має на меті ознайомлення студентів з провідними тенденціями літературного процесу ІІ пол. ХІХ – початку ХХ століття, на яку припадає утвердження класичного реалізму й модернізму. Під час опанування згаданого курсу студенти ознайомлюються із життєвим і творчим шляхом письменників-класиків, які творили в добу реалізму й модернізму, знайомляться з текстами художніх творів у їх сучасному прочитанні, з’ясовують своєрідність художнього світу кожного з авторів та особливості їх індивідуального стилю.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни є досягнення студентами ґрунтовних знань текстів художніх творів, передбачених програмою, розуміння ними провідних тенденцій розвитку літературного процесу ІІ пол. ХІХ – початку ХХ віку та вияву їх у творчій практиці письменників-класиків; здобуття повноцінної філологічної освіти та досягнення належного рівня</p>	

фахової підготовки майбутніх спеціалістів.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів

Літературний процес кінцяXIX – початку XXстоліття.

Течії модернізму в українській літературі.

Імпресіонізм. Експресіонізм. Неореалізм.

4. Результати навчання (компетентності)

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен проявити:

- здатність утверджувати національні і гуманістичні ідеали демократичних цінностей, мовне й культурне багатство України; здатність активно, відповідально й ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою утвердження державності України й розвитку демократичного суспільства;
- здатність до пошуку, оброблення й аналізу різних видів інформації, використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, самостійного оволодіння новими знаннями;
- здатність вільно спілкуватися державною мовою, застосовувати знання української мови та літератури в різних професійних ситуаціях, налагоджувати й підтримувати необхідні контакти в соціумі, виробляти власну комунікаційну стратегію, ефективні способи взаємодії з людьми;
- здатність використовувати, пропагувати й збагачувати українські традиції, застосовувати елементи етнопедагогіки та перспективний досвід в освіті, визначати пріоритети й перспективи (національні, суспільні, освітні, моральні тощо), реалізовувати їх у житті, розробляти й керувати проектами;
- здатність з'ясовувати взаємозв'язок світоглядних позицій та творчості письменника;
- здатність аналізувати твір з урахуванням його художньої своєрідності;
- давати самостійну оцінку твору;
- розмежовувати специфічні особливості течій модернізму та з'ясовувати їх вияв у літературних творах;
- давати характеристику модерністських течій;
- виявляти роль героя у розкритті ідейного змісту твору й авторської оцінки героя;
- розкривати суть і особливості розвитку реалізму в літературі кінця XIX – початку XX ст.;
- з'ясовувати особливості впливу ідей епохи на проблематику й ідейну суть літературного твору;
- застосовувати отримані знання під час практики на уроках української літератури в школі та проектувати їх на майбутню професійну діяльність.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	18 (очна форма); 20 (заочна форма)
Практичні заняття	18 (очна форма); 10 (заочна форма)
Самостійна робота	54 (очна форма); 60 (заочна форма)

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
---------	---------------	------------------------	-----------------------------

6	035 Філологія 035.01 Українська мова і література	Третій	Нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	<i>Форма заняття</i>	Літера тура	Завдання, год	Вага оцінк и	Термін викон.
Модуль Історія української літератури кінця XIX – початку XX ст. Змістовий модуль 5. Літературний процес кінця XIX – початку XX століття Тема1. Вступ. Особливості літературного процесу на зламі віків. Модернізм як напрям 1. Суспільно-культурний розвиток України на межі XIX – XX століть. 2. Проза та драматургія Івана Франка. Значення творчості письменника 3. Модернізм як напрям. Його основні риси. Філософське підґрунтя. Етапи розвитку модернізму. Особливості українського модернізму. Літературна дискусія щодо модернізму.	Лекція (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу		Протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>Тема 1. Особливості літературного процесу на зламі віків. Модернізм як напрям.</p> <p>1. Суспільно-політична та культурна ситуація в Україні на зламі віків.</p> <p>2. Межі співіснування реалізму та течій модернізму.</p> <p>3. Леся Українка та її теорія новоромантизму</p>	<p>Практичне заняття (2 год.)</p>		<p>Проаналізувати проблемні положення до практичного заняття.</p> <p>Підготувати короткі доповіді про особливості літературного процесу на зламі віків.</p> <p>Підготуватися до евристичної бесіди про вивчення модернізму та його течій у шкільній програмі</p>	<p>За п'ятибальною оцінкою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 1. Типологія течій модернізму в історії української літератури</p>	<p>Самостійна робота (6 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу.</p>	<p>Підготувати доповіді про специфіку реалізму на противагу романтизму в історії української літератури.</p> <p>Зробити відеопрезентації</p>	<p>За десятибальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 2. Творчість Лесі Українки</p> <p>1. Життєвий шлях Лесі Українки. Духовно-естетична еволюція Лесі Українки. Три періоди творчості</p> <p>2. Лірична творчість поетеси</p> <p>3. Драматургія Лесі Українки</p> <p>4. Драма-феєрія «Лісова пісня» в шкільній програмі</p>	<p>Лекція евристична із залученням мультимедіа (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу.</p>	<p>Опрацювати конспект лекції та відповідну наукову літературу</p>		<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>Тема 2. Поезія та драматургія Лесі Українки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Збірка «На крилах пісень». Іван Франко про Лесю Українку. 2. Митець і мистецтво в драматургії письменниці. 3. «Сутужна, сину мій, вкраїнська справа» (Драма «Бояриня»). Рецепт твору 4. Значення драматургії Лесі Українки для українського театру та літератури 	<p>Практичне заняття (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу.</p>	<p>Письмово зробити повний літературознавчий аналіз однієї драматичної поеми та двох ліричних віршів Лесі Українки.</p> <p>Зробити конспект одного етапу шкільного уроку за драмою Лесі Українки «Лісова пісня»</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 2. Прозова творчість Лесі Українки</p>	<p>Самостійне заняття (6 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу.</p>	<p>Прочитати та проаналізувати поезику прозових творів Лесі Українки</p>	<p>За десятибальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 3. Творчість Ольги Кобилянської</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Життя і творчість О.Кобилянської. Творчий вплив німецької літератури на формування мистецького світогляду. 2. Феміністична спрямованість повістей „Людина”(1891) та „Царівна”(1895) 3. Повість “Земля”. Риси символізму у творі. 4. Творчість Ольги Кобилянської в школі 	<p>Лекція (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу</p>		<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 3 Повісті Ольги</p>	<p>Практичне</p>	<p>Рекомен</p>	<p>Працювати за</p>	<p>За</p>	<p>Протягом</p>

<p>Кобилянської: специфіка жанру та стилю.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ранні твори авторки: вплив німецької філософії та культури. Манера письма. Характерна проблематика. 2. Повість «Земля»: символізм проти реалізму. 3. Мала проза Ольги Кобилянської 4. Роман «Апостол черні». Ольга Кобилянська в спогадах сучасників та рецепція її творчості. 	заняття (2 год.)	дована література до курсу.	планом підготовки до практичного заняття. Написати есе «Жінка як горда особистість у творчості Ольги Кобилянської» Продумати один етап уроку за творчістю Ольги Кобилянської	п'яти бальною шкалою	семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 3. Епістолярій Лесі Українки та Ольги Кобилянської як літературознавче джерело</p>	Самостійна робота (6 год.)	Рекомендована література до курсу.	Зробити таблицю типологічного зіставлення стильових манер Лесі Українки та Ольги Кобилянської	За десятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Змістовий модуль 2</p> <p>Тенденції розвитку української драматургії 70-90-х років XIX ст.</p> <p>Тема 1..Символізм. «Молода Муза»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Символізм. Його основні прикмети. Передумови виникнення. Естетичні концепції Едгара По та Шарля Бодлера. Представники символізму 2. Початки символізму в українській літературі. Поява групи «Молода 	Інтерактивна лекція (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу		Протягом семестру згідно з розкладом занять

Муза”. Стосунки “Молодої Музи” з класичною українською літературою. Франко і “молодомузівці” 3. Особливості поетик и: символістські тенденції.					
Тема 4. Творчість поетів літературної групи «Молода Муза» (Василя Пачовського, Петра Карманського та ін. 1. Традиція модерних поетичних угруповань на зламі віків 2. Життя «Молодої Музи»: міфи та реалії. Іван Франко та молодомузівці 3. Угрупування в іменах. «Українська богема» Петра Карманського	Практичне заняття (2 год.)		Працювати за планом підготовки до практичного заняття. Написати відгук на книгу Петра Карманського «Українська богема»	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 4. «Молодомузівці» у спогадах сучасників та пізніша рецепція творчості	Самостійна робота (6 год.)	Рекомендована література до курсу.	Зробити літературознавчий аналіз віршів двох-трьох авторів, учасників «Молодої Музи»	За десятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 5. Олександр Олесь 1. Олександр Іванович Кандиба. Життєвий і творчий шлях 2. Творчість О.Олеся: основні теми, риси стилю (на прикладах творів). Інтимна лірика митця 3. Творчість О.Олеся в епоху революції 1905-1907 років (“Айстри”, “Три менти”, “О слово	Лекція екстримна з актуалізацією опорних шкільних знань. (2 год.)	Рекомендована література до курсу.	Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу		Протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>рідне! Орле скутий!”, “Яка краса: відродження країни!” та інші).Період еміграції. Тема ностальгії, голоду у творчості О.Олеся.</p> <p>4. Драматургія Олександра Олеся. Творчість поета в школі</p>					
<p>Тема 5. Поезія та драматургія Олександра Олеся.</p> <p>1. Збірка «З журбою радість обнялась» та пізніші зібрання творів. Таємниця популярності поета.</p> <p>2. Творчість періоду визвольних змагань. Еміграція Олександра Олеся.</p> <p>3. Символістська драматургія: «По дорозі в казку», «Танець життя» та інші п'єси.</p> <p>4. Драма «Земля обітована»</p>	<p>Практичне заняття з використанням мультимедіа (2 год.)</p>		<p>Працювати за планом практичного заняття.</p> <p>Зробити письмово літературознавчий аналіз драм «По дорозі в казку» і «Танець життя»</p> <p>Переглянути з метою обговорення відеорозповідь про Олександра Олеся https://www.youtube.com/watch?v=9U9cc01GII4</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 5. Олександр Олесь та його син, поет Олег Ольжич: еміграційна діяльність та творчість</p>	<p>Самостійна робота (6 год.)</p>		<p>Зробити типологічний аналіз на рівні поезики двох-трьох ліричних віршів Олександра Олеся та Олега Ольжича, характерних для їхньої творчості</p>	<p>За десятибальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>.Тема 6. Творчість Гната Хоткевича</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Життєвий і творчий шлях Гната Хоткевича. Багатогранність „могучого таланту”. Прикметимодернізму у творчості 2. Збірка „Поезія в прозі”(1902 р.) як спроба оновлення жанрової системи. Збірки „Гірські акварелі” та „Гуцульські образки”: теми, мотиви, образи. 3. Повість „Камінна душа”: особливості композиції, проблематика, система образів. 	<p>Лекція. (2 год.)</p>	<p>Рекомендов. література до курсу.</p>	<p>Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу</p>		<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 6. Поетична творчість Миколи Вороного.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Перші вірші поета. Публікації в періодичних виданнях. Альманах «З-над хмар і долин». 2. Збірки «Ліричні поезії» та «В сьайві мрій». Поетична дискусія з Іваном Франком. 3. Патріотична поезія Миколи Вороного. Збірка «За Україну». Поема «Євшан-зілля» 	<p>Практичне заняття з використанням мультимедіа (2 год.)</p>		<p>Працювати за планом практичного заняття.</p> <p>Переглянути відеорозповідь про поета https://www.youtube.com/watch?v=ERKJBXLcgmY.</p> <p>Підготуватись до обговорення. Вивчити напам'ять зразки різних видів лірики Миколи Воного (патріотичної, інтимної, пейзажної тощо)</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 6. Проза Західної України Творчість Леся</p>	<p>Самостійна робота (6 год.)</p>	<p>Рекомендов. література</p>	<p>Аналіз малої прози Леся</p>	<p>За десятибальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

Мартовича	год.)	тура до курсу (див. нижче)	Мартовича	ною шкалою	розкладом занять
Змістовий модуль 3 Імпресіонізм. Експресіонізм. Неореалізм Тема 7.Імпресіонізм. Михайло Коцюбинський 1. Імпресіонізм як течія модернізму. Особливості. Основні представники. 2. Життєвий і творчий шлях Михайла Коцюбинського. Від реалізму до імпресіонізму. Творча еволюція митця 3. Повість «Тіні забутих предків»: риси імпресіонізму та неоромантизму 4. Новела «Intermezzo» та повість «Тіні забутих предків» у шкільній програмі	Лекція (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу		Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 7. Новелістика Михайла Коцюбинського. 1.Імпресіонізм у творчості М. Коцюбинського . Новела «Intermezzo» 2. Психоаналітичний зріз людської душі в новелах письменника 3. Східні мотиви в новелах Михайла Коцюбинського. 4. Новелістика автора та європейський контекст.	Практичне заняття (2 год.)	Рекомендована література до курсу	1. Працювати за планом практичного заняття. 2. Зробити відео презентацію «Імпресіонізм в мистецтві та літературі» 3. Реферат	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять

			«Вплив Коцюбинського на письменників доби Розстріляного Відродження»		
Тема 7. Проза Західної України. Творчість Марка Черемшини	Самостійна робота (6 год.)	Рекомендов. література до курсу	Зробити повний літературознавчий аналіз двох трьох віршів кожного автора (на вибір)	За десятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 8. Експресіонізм. Василь Стефаник 1. Основні риси експресіонізму як течії модернізму. 2. В. Стефаник. Віхи життєвого шляху. Проблема добра і зла, злочину і кари у творчості митця (новели “Басараби”, “Новина”, “Лесева фамілія”, “Злодій”, “Гріх”). Концепція життя і смерті, сенсу страждання: новели “Скін”, “Палій”, “Сама-саміська” 3. Новела “Камінний хрест” як втілення ідеї всезагального взаємозв’язку всього суцього. Національно-патріотична тематика: новела “Марія”. 4. Специфіка вивчення творчості Василя Стефаника в школі	Лекція (2 год.)	Рекомендов. література до курсу	Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу	За п’ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 8. Експресіонізм	Практичне	Рекомен	Працювати за	5	Протягом

<p>Василя Стефаника</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Перша неопублікована книжка Василя Стефаника «З осені» 2. Збірка новел «Синя книжечка. Відгуки сучасників. 3. Збірки «Камінний хрест», «Дорога» та «Мое слово» 4. Другий період творчості Василя Стефаника. 	заняття (2 год.)	дована література до курсу	<p>планом практичного заняття.</p> <p>Зробити повний літературознавчий аналіз двох-трьох новел Василя Стефаника (на вибір)</p> <p>Прочитати роман С. Процюка «Троянда ритуального болю», який входить до шкільної програми з української літератури</p>	балів	семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 8. Творчість Степана Васильченка</p>	Самостійна робота (6 год.)	Рекомендована література до курсу	Проаналізувати твори Степана Васильченка	За десятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 9. Неореалізм. Володимир Винниченко</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність неореалізму 2. В. Винниченко. Життя і творчість. Моральні та естетико-філософські ідеали митця. Три періоди творчості .Рання творчість В. Винниченка 3. Драматургія митця 4. Творчість Володимира Винниченка в школі 	Евристична лекція з використанням мультимедіа.	Рекомендована література до курсу	Опрацювати матеріали лекції	За п'ятибальною шкалою.	Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 9. Драматургія Володимира Винниченка</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дискусія про мистецтво для 	Практичне заняття. Контрольна робота	Рекомендована література до		За п'ятибальною	Протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>мистецтва у драматургії Володимира Винниченка.</p> <p>2. Жанрово-стильові експерименти письменника в царині драматургії</p>		курсу		шкалою. Контрольна робота – за десятибальною шкалою	
Тема 9. Творчість Архипа Тесленка.	Самостійна робота	Рекомендована література до курсу			

Заочна форма навчання

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінок	Термін викон.
<p>Модуль</p> <p>Історія української літератури кінця XIX – початку XX ст.</p> <p>Змістовий модуль 5. Літературний процес кінця XIX – початку XX століття</p> <p>Тема1. Вступ. Особливості літературного процесу на зламі віків. Модернізм як напрям</p> <p>4. Суспільно-культурний розвиток України на межі XIX – XX століть.</p>	Лекція (2 год.)	Рекомендована література	Опрацювати конспект лекції та		Протягом семестру згідно з

<p>5. Проза та драматургія Івана Франка Значення творчості письменника</p> <p>6. Модернізм як напрям. Його основні риси. Філософське підґрунтя. Етапи розвитку модернізму. Особливості українського модернізму. Літературна дискусія щодо модернізму.</p>		тура до курсу	рекомендовану літературу		розкладом занять
<p>Тема 1. Особливості літературного процесу на зламі віків.</p> <p>1 Суспільно-політична та культурна ситуація в Україні на зламі віків.</p> <p>2. Межі співіснування реалізму та течій модернізму.</p> <p>3. Леся Українка та її теорія новоромантизму</p>	Практичне заняття (2 год.)		Проаналізувати проблемні положення до практичного заняття. Підготувати короткі доповіді про особливості літературного процесу на зламі віків.	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 1. Типологія течій модернізму в історії української літератури</p>	Самостійна робота (6 год.)	Рекомендована література до курсу.	Підготувати доповіді про специфіку реалізму на противагу романтизму в історії української літератури. Зробити відеопрезентації	За десятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 2. Творчість Лесі Українки</p> <p>1. Життєвий шлях Лесі Українки. Духовно-естетична еволюція Лесі Українки. Три періоди творчості</p> <p>2. Лірична творчість поетеси</p> <p>3. Драматургія Лесі</p>	Лекція евристична із залученням відеоматеріалів (2 год.)	Рекомендована література до курсу.	Опрацювати конспект лекції		Протягом семестру згідно з розкладом занять

Українки					
4. Драма-феєрія «Лісова пісня» в шкільній програмі					
Тема 2. Поезія та драматургія Лесі Українки 1. Збірка «На крилах пісень». Іван Франко про Лесю Українку. 2. Митець і мистецтво в драматургії письменниці. 3. «Сутужна, сину мій, українська справа» (Драма «Бояриня»). Рецепція твору 4. Значення драматургії Лесі Українки для українського театру та літератури	Практичне заняття (2 год.)	Рекомендована література до курсу.	Письмово зробити повний літературознавчий аналіз однієї драматичної поеми та двох ліричних віршів Лесі Українки	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 2. Прозова творчість Лесі Українки	Самостійне заняття (6 год.)	Рекомендована література до курсу.	Прочитати та проаналізувати поетику прозових творів Лесі Українки	За десятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 3. Творчість Ольги Кобилянської 1. Життя і творчість Ольги Кобилянської. Творчий вплив німецької літератури на формування мистецького світогляду. 2. Феміністична спрямованість повістей „Людина”(1891) та „Царівна”(1895) 3. Повість “Земля”. Риси символізму у творі. 4. Творчість Ольги Кобилянської в школі	Лекція (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу		Протягом семестру згідно з розкладом занять
1. Тема 3 Повісті Ольги Кобилянської: специфіка жанру та стилю 2. Ранні твори авторки: вплив німецької філософії та культури. Манера	Практичне заняття (2 год.)	Рекомендована література до курсу.	Працювати за планом підготовки до практичного заняття. Написати есе «Жінка як горда	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>письма. Характерна проблематика.</p> <p>3. Повість «Земля»: символізм проти реалізму.</p> <p>4. Мала проза Ольги Кобилянської</p> <p>5. Роман «Апостол черні». Ольга Кобилянська в спогадах сучасників та рецепція її творчості.</p>			<p>особистість у творчості Ольги Кобилянської»</p> <p>Написати орієнтовний конспект кроку за творчістю Ольги Кобилянської</p>			
<p>Тема 3. Епістолярій Лесі Українки та Ольги Кобилянської як літературознавче джерело</p>	<p>Самостійна робота (10 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу.</p>	<p>Зробити таблицю типологічного зіставлення стильових манер Лесі Українки та Ольги Кобилянської</p>	<p>За десять ібальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>	
<p>Змістовий модуль 2 Тенденції розвитку української драматургії 70-90-х років XIX ст. Тема 1..Символізм. «Молода Муза»</p> <p>1. Символізм. Його основні прикмети. Передумови виникнення. Естетичні концепції Едгара По та Шарля Бодлера. Представники символізму</p> <p>2. Початки символізму в українській літературі. Поява групи «Молода Муза». Стосунки «Молодої Музи» з класичною українською літературою. Франко і «молодомузівці»</p> <p>3. Особливості поетики: символістські тенденції.</p>	<p>Інтерактив на лекція (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу</p>		<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>	
<p>Тема 4. Творчість поетів літературної групи «Молода Муза» (Василя Пачовського, Петра Карманського та ін.</p> <p>1. Традиція модерних поетичних угруповань на зламі віків</p> <p>2. Життя «Молодої Музи»: міфи та реалії. Іван Франко та</p>	<p>Практичне заняття (2 год.)</p>		<p>Працювати за планом підготовки до практичного заняття.</p> <p>Написати відгук на книгу Петра</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>	

<p>молодомузівці</p> <p>3. Угрупування в іменах. «Українська богема» Петра Карманського</p>			Карманського «Українська богема»		
<p>Тема 4. «Молодомузівці» у спогадах сучасників та пізніша рецепція творчості</p>	Самостійна робота (6 год.)	Рекомендована література до курсу.	Зробити літературознавчий аналіз віршів двох-трьох авторів, учасників «Молодої Музи»	За десятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 5 . Олександр Олесь</p> <p>1. Олександр Іванович Кандиба. Життєвий і творчий шлях</p> <p>2. Творчість О.Олеся: основні теми, риси стилю (на прикладах творів). Інтимна лірика митця</p> <p>3. Творчість Олександра Олеся в епоху революції 1905-1907 років («Айстри», «Три менти», «О слово рідне! Орле скутий!», «Яка краса: відродження країни!» та інші). Період еміграції. Тема ностальгії, голоду у творчості О.Олеся.</p> <p>4. Драматургія Олександра Олеся. Творчість поета в школі</p>	Лекція екстримна з актуалізацією опорних шкільних знань. (2 год.)	Рекомендована література до курсу.	Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу		Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 5. Поезія та драматургія Олександра Олеся.</p> <p>1. Збірка «З журбою радість обнялась» та пізніші зібрання творів. Таємниця популярності поета.</p> <p>2. Творчість періоду визвольних змагань. Еміграція Олександра Олеся.</p> <p>3. Символістська драматургія: «По дорозі в</p>	Практичне заняття з використанням мультимедіа (2 год.)		Працювати за планом практичного заняття. Зробити письмово літературознавчий аналіз драм «По дорозі в казку» і «Танець життя»	За п'ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять

казку», «Танець життя» та інші п'єси. 4. Драма «Земля обітована»						
Тема 5. Олександр Олесь та його син, поет Олег Ольжич: еміграційна діяльність та творчість	Самостійна робота (6 год.)		Зробити типологічний аналіз на рівні поезики двох-трьох ліричних віршів Олександра Олеся та Олега Ольжича, характерних для їхньої творчості	За десятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять	
Тема 6. Творчість Гната Хоткевича 1. Життєвий і творчий шлях Г.Хоткевича. Багатогранність „могучого таланту”. Прикметимодернізму у творчості 2. . Збірка „Поезіявпрозі”(1902 р.) як спроба оновлення жанрової системи. Збірки „Гірські акварелі” та „Гуцульські образки”: теми, мотиви, образи. 3. Повість „Камінна душа”: особливості композиції, проблематика, система образів.	Лекція. (2 год.)	Рекомендов. література до курсу.	Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу		Протягом семестру згідно з розкладом занять	
Тема 6. Поетична творчість Миколи Вороного	Самостійна робота (6 год.)		Працювати за планом практичного заняття. Підготувати реферат«Микола Вороний-театрознавець» Вивчити напам'ять зразки різних видів лірики Миколи Воного (патріотичної, інтимної,	За десятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять	

			пейзажної тощо)			
Тема 6. Проза Західної України Творчість Леся Мартовича	Самостійна робота (6 год.)	Рекомендована література до курсу (див. нижче)	Аналіз малої прози Леся Мартовича	За десятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять	
Змістовий модуль 3 Імпресіонізм. Експресіонізм. Неореалізм Тема 7. Імпресіонізм. Михайло Коцюбинський 1. Імпресіонізм як течія модернізму. Особливості. Основні представники. 2. Життєвий і творчий шлях Михайла Коцюбинського. Від реалізму до імпресіонізму. Творча еволюція митця 3. Повість «Тіні забутих предків»: риси імпресіонізму та неоромантизму 4. Новела «Sntermezzo» та повість «Тіні забутих предків» у шкільній програмі	Лекція (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу		Протягом семестру згідно з розкладом занять	
Тема 7. Новелістика Михайла Коцюбинського	Самостійна робота (6 год.)	Рекомендована література до курсу	Зробити відео презентацію «Імпресіонізм в мистецтві та літературі» Реферат «Вплив Коцюбинського на письменників доби Розстріляного Відродження»	За десятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять	
Тема 7. Проза Західної України. Творчість Марка Черемшини 1. Феноен Покутської трійці 2. Життєвий шлях Марка	Лекція (2 год.)	Рекомендована література до	Опрацювати конспект лекції		Протягом семестру згідно з розкладом	

Черемшини 3. Новелістика автора		курсу			занять	
Тема 8. Експресіонізм. Василь Стефаник 1. Основні риси експресіонізму як течії модернізму. 2. Василь Стефаник. Віхи життєвого шляху. Проблема добра і зла, злочину і кари у творчості митця (новели “Басараби”, “Новина”, “Лесева фамілія”, “Злодій”, “Тріх” та інші). Концепція життя і смерті, сенсу страждання: новели “Скін”, “Палій”, “Самасаміська” 3. Новела “Камінний хрест” як втілення ідеї всезагального взаємозв’язку всього суцього. Національно-патріотична тематика: новела “Марія”. 4. Специфіка вивчення творчості Василя Стефаника в школі	Лекція (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу	За п’ятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять	
Тема 8. Експресіонізм Василя Стефаника	Самостійна робота (6 год)	Рекомендована література до курсу	Працювати за планом практичного заняття. Зробити повний літературознавчий аналіз двох-трьох новел Василя Стефаника (на вибір)	За десятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять	
Тема 8. Творчість Степана Васильченка	Самостійна робота (6 год.)	Рекомендована література до курсу	Проаналізувати твори Степана Васильченка	За десятибальною шкалою	Протягом семестру згідно з розкладом занять	

<p>Тема 9. Неореалізм. Володимир Винниченко</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність неореалізму 2. В. Винниченко. Життя і творчість. Моральні та естетико-філософські ідеали митця. Три періоди творчості. Рання творчість Володимира . Винниченка 3. Драматургія митця 4. Творчість Володимира Винниченка в школі 	<p>Евристична лекція з використанням мультимедіа. (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Опрацювати матеріали лекції</p>	<p>За п'ятибальною шкалою.</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>	
<p>Тема 9. Драматургія Володимира Винниченка</p>	<p>Самостійне заняття (6 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>		<p>За п'ятибальною шкалою. Контрольна робота – за десятибальною шкалою</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>	
<p>Тема 9. Творчість Архипа Тесленка</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Короткий огляд біографії та творчості Архипа Тесленка 2. Новелістика автора 3. Рецепція творчості Архипа Тесленка 	<p>Лекція</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>			<p>Протягом року за планом</p>	

5. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст : підручник : у 10 т. К. : ВЦ «Академія», 2013. Т.2 : У пошуках іманентного тексту

Допоміжна

- Агеєва В. Апологія модерну : обрис XX віку : статті та есеї. К. : Грані-Т, 2011. 408 с.
- Андрусів С. Модус національної ідентичності: Львівський текст 30-х років XX ст. – Львів, 2000.
- Брайко О. Проза Володимира Винниченка 1912 – 1920 років : проблеми поетики. К. : ВД «Стилос», 2011. 303 с.
4. Голомб Л. Із спостережень над українською поезією XIX – XX століть : зб. Статей. Ужгород : Гражда, 2005. 380 с.
5. Горболіс Л. Парадигма народно-релігійної моралі в прозі українських письменників кінця XIX – початку XXст. – Суми, 2004.
6. Гундорова Т. Feminamelancholica: Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. – К.: Критика, 2002. – 272 с.
7. Денисюк І. О. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. – Львів, 1999.
8. Зеров М. Українське письменство XIX ст. Від Куліша до Винниченка: (нариси з новіт. укр. письменства): статті / упоряд. і наук.ред. О.Баган; Наук.-ідеол. Центр імені Д.Донцова. – Дрогобич, 2007. – 566 с.
9. Зеров М. Українське письменство / Упоряд. М.Сулима; [Післямова М.Моска-ленко]. – К., 2003. – 1300с.
10. Денисюк І. Новаторство Франка-прозаїка // Іван Франко: дух, наука, думка, воля : м-ли Міжнар. Наук. конгр, присвяч. 150-річчю Івана Франка. Л. ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2008. Т. 1
11. Єременко О. Літературний образ у силовому полі синкретизму (на матеріалі української прози другої половини XIX – початку XX ст. К. : Євшан-зілля, 2008. 320 с.
12. Жулинський М. Українська література на межі тисячоліть // Жулинський М. Подих третього тисячоліття. Літературно-критичні статті. – Луцьк.: Терен, 2000. – С. 6-17.
13. Зборовська Н. Моя Леся Українка / Есей. – Тернопіль: Джура, 2002. – 228 с.
14. Малютіна Н. П. Українська література кінця XIX – початку XX ст. – К.: Академвидав, 2010. 256 с.
15. Науменко Н. В. Символіка як стильова домінанта української новелістики XIX – початку XX ст. К., 2005. 204 с.
16. Погрібний А. Літературні явища і з'яви. К. : Майстерня книги : Оранта, 2009. 688 с.
17. Поліщук Я. І ката, і героя він любив... Михайло Коцюбинський: літературний портрет. К. : Академія, 2010, 300 с.
18. Поліщук В. Повісті Михайла Старицького: Монографічне дослідження. – Черкаси, Брама, 2003. – 155 с.
19. Процюк Степан. Письменник про письменників очима Степана Процюка. <https://www.youtube.com/channel/UCAvCcJjwRstTeyW1OAO66Q>
20. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. – Монографія. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2002. – 392 с.
21. Ткачук М. Наративні моделі українського письменства. Тернопіль : ТНПУ Медобори, 2007. 464 с.
22. Українська літературознавча думка в Галичині за 150 років: Хрестоматія: В 2 т. / За ред. Л.Т.Сеника; Редкол.: Л.Бондар, Д.Гамаш, І.Денисюк та інші. – Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2002.
23. Федченко П.М. Література 70-90-х рр. XIXст. – К., 1997.
24. Шумило Н. Під знаком національної самобутності. Українська художня проза і літературна критика кінця XIX – початку XXст. – К., 2003.
25. Хороб С. Українська модерна драма, кінця XIX – початку XX століття (Неоромантизм, символізм, експресіонізм). – Івано-Франківськ, 2002.

Викладач: кандидат філологічних наук, доцент **Степан Васильович Процюк**

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія української літератури
Викладач (-і)	Кандидат філологічних наук, доцент Курінна Наталія Степанівна
Контактний телефон викладача	(0342)59-60-74
Е-mail викладача	sonata_1@ukr.net

Формат дисципліни	Очна
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС –3 (90 годин).
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації. Четвер - 13.30-14.30. Кафедра української літератури, 303 ауд. Онлайн-консультації. Розклад присутності викладача: субота - 10.30-12.30

2. Анотація до курсу

Дисципліна «Історія української літератури» вивчається студентами четвертого курсу навчання у першому семестрі і має на меті вивчення художньо-естетичних підвалин українського письменства ХХ століття крізь призму індивідуальних характеристик творчості письменників означеного періоду, зокрема світоглядно-естетичних та філософських пошуків прозаїків, поетів, драматургів, поетики їх творів, місця й значення в літературному процесі окресленої доби.

Викладання дисципліни передбачає також зв'язок між вивченням основних питань історії літератури та практичною роботою майбутніх філологів, критиків, перекладачів і літературознавців, заохочення бажань студентів особисто інтегруватися у творчу розробку питань історико-літературних проблем суголосно вимогам сучасної освіти ХХІ ст.

3. Мета та цілі курсу

Мета - ознайомити студентів з основними тенденціями розвитку українського літературного процесу ХХ століття, акцентуючи увагу на традиціях і новаторстві, відстежуючи загально-національні тенденції розвитку української літератури у зв'язках з іншими літературами; на конкретному матеріалі з'ясувати історичну змінюваність напрямів, жанрів і стилів, зростання естетичного потенціалу української класичної та модерної (авангардної) літератури, сприйняття її у контексті світової культури, інтермедіальності (синтез мистецтв) тощо.

Завдання вивчення дисципліни - розкривати неперервність українського літературного процесу ХХ століття, сприяти усвідомленню літератури як певного національного та історичного типу художньої творчості, удосконалювати вміння студентів зіставляти художні твори, забезпечити оволодіння студентами необхідною термінологією; формувати вміння та навички наукової роботи студентів під час виконання ними рефератів і доповідей з питань, винесених на самостійне опрацювання; розвивати творчу уяву студентів; сприяти виробленню в них власних поглядів на явища літературного процесу, вільних від ідеологічної заангажованості та спрямованих на сприйняття естетичної самоцінності літератури.

4. Результати навчання (компетентності)

У результаті вивчення курсу «Історія української літератури» студенти повинні **знати**:

1. суспільно-історичні та художні закономірності розвитку літературного процесу окресленого періоду;
2. літературні силвети, особливо маловідомих, невідомих, заборонених раніше письменників, твори яких пропонуються для вивчення, їх основні твори, роль окремих письменників у історико-літературному розвитку того періоду;
3. поняття з теорії літератури (роди, жанри, художні методи, літературні напрями, їх характеристичні ознаки тощо);
4. знати і застосовувати при аналізі творів тих чи інших творчих постатей означеного періоду праці вітчизняних і зарубіжних літературознавців, критиків, культурологів, психологів, філософів, мовознавців тощо;

5. нові підходи до аналізу літературного тексту (герменевтика, рецептивна естетика, психоаналіз і теорія архетипів, феноменологічна теорія та критика, екзистенціалістська модель у літературі, структуралізм та семіотика, феміністична теорія та критика і т. д.).

вміти:

1. вільно аналізувати художньо-літературний текст (при цьому практично оволодівати навичками герменевтичного підходу, рецептивної естетики тощо), розрізняти художні методи і стилі (реалізм, натуралізм, неоромантизм, символізм, імпресіонізм, експресіонізм, декаданс, авангардизм);
2. знаходити й виокремлювати художні засоби в художньому тексті, застосовувати набуті знання для аналізу літературних творів;
3. проводити типологічні паралелі до творів української та європейської, світової літератури;
4. застосовувати різні (насамперед нові) підходи до осмислення самотності творчості того чи іншого письменника та його світогляду, переосмислювати соціологічно-заангажовані пріоритети радянської критики в рецепції творчих індивідуальностей та їх літературно-мистецьких набутків.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	26
Практичні заняття	18
Самостійна робота	46

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
Перший	035 Філологія 035.01 Українська мова і література	Третій	Нормативна

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Літера тура	Завдання, год	Вага оцінк и	Термін викон.
<u>Змістовий модуль</u> <u>1.Український</u> літературний та культурно-мистецький ренесанс 20-30-х рр. ХХ ст. Тема 1.Дискурс раннього українського модернізму в за- гальноєвропейському літера- турному контексті. Філософсько-естетичні осно-	Проблемна лекція (з використан ням мульт тимедійних матеріалів)	Рекоме ндов. літера тура до курсу (див. нижче) і за пла нами лекцій-	1.Законспектувати Моклиця М. Мо дернізм як струк тура: Філософія. Психологія. Пое тика. – Луцьк, 2002. Павличко С. Дис курс модернізму в українській літе ратурі. – К., 1999.	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>ви європейського літературного модернізму.</p> <p>Теоретичні засади модернізму. Дискусійність у тлумаченнях і дефініціях поняття. Модернізм і модерн (модерність), декаданс, авангардизм, постмодернізм: спроба з'ясування понятійної дифузії.</p> <p>Європейський («фундаментальний») модернізм чи європейські модернізми?</p> <p>Літературна ситуація в Україні наприкінці ХІХст. Ідея різноспрямованості літературного процесу. Франкове визначення відмінностей «старої» і «нової» шкіл (манер). «Молода Україна».</p> <p>Криза народницької традиції й асиміляція західних ідей як основні передумови зародження українського модернізму. Альманахи як перші маніфести раннього модернізму.</p> <p>Модернізм як ніцшеанство (концепція надлюдини). Образ «нового героя» як характерний чинник модернізації української естетичної свідомості.</p>		<p>них і практичних занять</p>	<p>Гундорова Т. Проявлення Слова. Дискурс раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. – Львів, 1997.</p> <p>2. Виписати до літературознавчого словника значення нових термінів.</p> <p>2 год.</p>		
<p>Тема 2. <i>Українське літературно-мистецьке життя 20-30 рр. ХХ ст.</i></p> <p>Суспільно-політичні й культурні передумови розквіту українського письменства 20-30 рр.</p> <p>Естетична стратегія українського національного відродження 20-х рр.: головний принцип розмаїтості та «уфі-</p>	<p>Проблемна лекція</p>	<p>Рекомендов. література до курсу (див. нижче) і за планами лекцій-</p>	<p>1. Опрацювати книгу: Лавріненко Ю. Розстріляне відродження: Антологія 1917-1933: Поезія - проза - драма - есей. - К., 2001. На основі прочитаного з'ясувати генезу і семан-</p>	<p>5 балів</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>лософлення» літератури. Розвиток стильових напрямів і течій. Семантика терміна «Розстріляне відродження». Поява різноманітних літературних організацій та угруповань як один із аспектів мистецького відродження. Літературна дискусія 1925-1928 рр.: її причини, умови розвитку, основні проблеми, наслідки; роль памфлетів М. Хвильового.</p>		<p>них і практичних занять</p>	<p>тику терміна «Розстріляне відродження». 2. Написати реферат (теми подані нижче – на вибір студента). 2 год.</p>		
<p>Тема 3. <i>Літературний і культурно-мистецький авангард 20-х рр. XX ст.: український національний і світовий контекст.</i></p> <p>Авангардизм як один з головних мистецьких явищ 20-х рр. Головні ознаки. Спільність та відмінність з модернізмом. Бурхливий розвиток авангардизму в живописі та музиці. Стильові течії авангардизму. Футуризм як провідна авангардна течія. «Маніфест футуристів» (Ф. Марінетті). Основні ознаки й етапи розвитку світового й українського футуризму. Поезія Михайла Семенка – засновника теорії «панфутуризму».</p>	<p>Лекція-візуалізація</p>	<p>Рекомендов. література до курсу (див. нижче) і за планами лекційних і практичних занять</p>	<p>1. Підібрати художні картини українських авангардистів, довести феноменальність та унікальність українських малярів-авангардистів (футуристів). 2. Підготувати презентацію на цю тему. 2 год.</p>	<p>5 балів</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 4. <i>Творчість українських поетів-неокласиків.</i></p> <p>Сутнісні характеристики творчості „неокласиків“ як сплав традиції і новаторства: а) джерела, естетичні засади творчості митців; б) свобода творчої манери й поезики.</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Рекомендов. література до курсу (див. нижче) і за планами лекцій-</p>	<p>1. Об'єднатись у групу і підготувати повідомлення (кожен доповідач по 5 хв.) на тему «Літературознавчі праці. Перекладацька діяльність</p>	<p>5 балів</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>Поетичне осмислення „неокласиками“ світової та вітчизняної культурної спадщини (модернізація „вічних“ образів, активізація національної історії).</p> <p>Філософське вирішення тем (заглиблення у вчення Г. Сковороди).</p> <p>Літературознавчі праці. Перекладацька діяльність.</p>		<p>них і практичних занять</p>	<p>неокласиків».</p> <p>2 год.</p>		
<p>Тема 5.<i>Проза Миколи Хвильового. Еволюція творчого шляху письменника: від романтичного ліризму до їдкої сатири.</i></p> <p>Функціональна роль новел „Вступна новела“, „Арабески“ (втілення основних ідейних й естетичних пріоритетів письменника, його бачення світу).</p> <p>Революція: творення чи руйнація? („Життя“, „Кіт у чоботях“, „На глухих шляху“, „Мати“).</p> <p>Втрачене покоління („Юрко“, „Синій листопад“).</p> <p>Сатиричне зображення міщанства („Свиня“, „Колонії, вілли“, повість „Іван Іванович“). Риси стилю малої прози.</p> <p>«Повість про санаторійну зону»: а) уособлення зайвих, розчарованих, викинутих на узбіччя героїв;</p> <p>б) образи-символи, лірико-імпресіоністична стилістика, сатиричне спрямування.</p> <p>Сюжетно-композиційні особливості новели („Я“ (Романтика)“, „Роздвоєння“ героїв у</p>	<p>Лекція-дискусія.</p> <p>Практичне заняття</p>	<p>Рекомендов. література до курсу (див. і за планами лекційних і практичних занять</p>	<p>1. Законспектувати тези про новаторський підхід до рецепції М. Хвильового (на допомогу майбутньому вчителю-філологу): Павличко С. Хвильовий: між Європою і європейським модернізмом // Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. — К., 1999. — С.200-206.</p> <p>2. Створити буктрейлер індивідуально або розробити спільний проект командою за художніми творами М. Хвильового.</p> <p>2+2=4 год.</p>	<p>5 балів</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>прозі М.Хвильового.</p> <p>Роман „Вальдшнепи“: проблематика, характери (осмислення уроків революції, національно-культурне відродження України тощо):</p> <p>а) Карамазов — тип українського інтелігента 20-х років; уособлення трагедії покоління;</p> <p>б) Аглая — тип сильної, дієвої особистості; нове трактування романтичного героя;</p> <p>в) осмислення характеру Ганни.</p>					
<p>Тема 6. Трагічний феномен П.Тичини.</p> <p>Перша збірка П. Тичини „Сонячні кларнети“ як цілком оригінальне й новаторське явище в українській літературі („три сфери“ поетового світовідчуття; поетика).</p> <p>Жанрова своєрідність збірки „Замість сонетів і октав“. Дискусійність поетичної книги „Чернігів“.</p> <p>Збірка „Плуг“ — сумнів поета щодо світу і себе у цьому світі („На майдані коло церкви...“, „Як упав же він..“, „Зразу ж за селом“, „Міжпланетні інтервали“, „І Бєлий, і Блок...“ та ін.). Метафорика, планетарність світосприйняття.</p> <p>Драматична поема-застереження „Прометей“ (образ Прометея, комсомольців; „пророцтво“ автора).</p> <p>Поема-симфонія „Сковорода“. Історія написання. Філо-</p>	<p>Проблемна лекція.</p> <p>Практичне заняття</p>	<p>Рекомендов. література до курсу (див. нижче) і за планами лекційних і практичних занять</p>	<p>1. Підготувати повідомлення про невідому рецепцію П. Тичини (на допомогу майбутньому вчителю-філологу) на основі прочитаної книги: Стус В. Феномен доби: Сходження на Голгофу слави / Стус Василь. — К., 1993.</p> <p>2. Дати творчу самостійну роботу кільком студентам із завданням проаналізувати художні тропи, явища синестезії, символіку кольору, музичність в поданих поезіях П. Тичини.</p> <p>2+2=4 год.</p>	<p>5 балів</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>софська основа твору.</p> <p>Ідейно-художній аналіз поезії періоду другої світової війни. Поема „Похорон друга“).</p>					
<p>Тема 7. Новелістика Григорія Косинки.</p> <p>Аналіз філософії буття людини як спроба досягнення драматичного шляху людства в історії („На золотих богів“, „За земельку“, „Змовини“, „Політика“, „Гармонія“).</p> <p>Концепція трьох драм у пореволюційній долі народу. Своєрідність індивідуального стилю автора.</p> <p>Імпресіоністичні прийоми творення характерів.</p> <p>Синтез художніх роздумів Г.Косинки про долі особистості та народу в пореволюційну добу („Фауст“).</p>	Самостійна робота		<p>1. Прочитати та зробити ідейно-естетичний аналіз рекомендованих для самостійного прочитання художніх творів.</p> <p>2. Написати реферат на тему «Ментальний код «селянської душі» у новелістиці Григорія Косинки».</p> <p>2 год.</p>	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 8.Творчість Євгена Плужника. Штрихи до біографії.</p> <p>Особливості поетичної манери і техніки віршування.</p> <p>Лірика „Днів“ : особливості світовідчуття поета.</p> <p>Філософія буття у збірці „Рівновага“.</p> <p>Гуманістичні принципи митця в поемі „Галілей“.</p> <p>Проза та драматургія — пошук компромісу („Недуга“, „Змова у Києві“).</p>	Самостійна робота	Рекомендов. література до курсу (див. нижче) і за планами лекційних і практичних занять	<p>1. На допомогу майбутньому вчителю-філологу: опрацювати: Голик О. Світле вітання життю. Творчість Євгена Плужника : урок української літератури, 11 кл. / О. Голик // Українська мова і література в школах України. – 2019. – № 11. – С. 38–41.</p> <p>2.Прочитати та проаналізувати рекомендовані</p>	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять

			твори (письмовий аналіз з перевіркою). 2 год.		
<p>Тема 9. У світі прози В.Підмогильного.</p> <p>В.Підмогильний — один із найбільш „інтелектуальних“ письменників 20-30-х років в українській літературі.</p> <p>Проблема революції і людини в оповіданнях В.Підмогильного. Трагедія голоду 1921 року („Син“, „3 життя будинку“, Проблема хліба“ та ін.).</p> <p>Психологізм, імпресіоністичне забарвлення, філософські шукання в новелах „Ваня“, „Старець“, „Історія пані Івги“, „Військовий літун“, „Добрий Бог“, „Гайдамака“).</p> <p>Роман „Місто“ — зразок інтелектуально-психологічного роману:</p> <p>а) „Місто“ в контексті французького роману (спроба порівняльного аналізу з творами Мопассана, Бальзака, Флобера, Стендаля, Вольтера) та української прози 20-х рр. (В.Винниченко, В.Домонтович, М.Івченко, Г.Михайличенко, М.Хвильовий, М.Могильянський);</p>	<p>Проблемна лекція.</p> <p>Практичне заняття</p>	<p>Рекомендов. література до курсу (див. нижче)</p>	<p>Законспектувати праці сучасних літературознавців і на основі них скласти нове уявлення про постать і творчість В.Підмогильного:</p> <p>Досвід кохання і критика чистого розуму. Валер'ян Підмогильний: тексти та конфлікт інтерпретацій (Упор. Олена Галета). — К., 2003.</p> <p>Синицька Н. Характерні ознаки інтелектуальної прози // Слово і час. — 2003. - №11.- С. 75-79.</p> <p>Бондаренко Ю. Національна парадигма українського екзистенціалізму // Слово і час. — 2003. - №6.- С. 64-69.</p> <p>2+2=4 год.</p>	<p>5 балів</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>б) суперечність образу головного героя Степана Радченка; в) жіночі характери — конкретні етапи „самоствердження“ центрального персонажа; г) екзистенційне прочитання твору; д) образ міста в художній канві роману. Риси стилю.</p> <p>Роман „Невеличка драма“. Проблематика. Поетика.</p>					
<p>Тема 10. <i>Повернена творчість Володимира Сосюри.</i></p> <p>Проблематика, новизна автобіографічного роману „Третя Рота“.</p> <p>Національні мотиви творчості („Любіть Україну“, „Рідна мова“, „Знову місто моє“, „До брата“, „Сльози“, „Серце“ та ін).</p> <p>Сюжетно-композиційні особливості поеми „Мазепа“. Український і світовий контекст.</p> <p>Трагічна роздвоєність творчої особистості („Два Володьки“).</p> <p>Інтимна та пейзажна лірика.</p> <p>Поема „Розстріляне безсмертя“: один із літературних документів про тоталітарну добу.</p> <p>Трансформація біблійних образів, фантастика і реальність у поемах „Ваал“, „Кайн“, „Христос“. Риси стилю.</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>Рекомендов. література до курсу (див. нижче)</p>	<p>1. Прочитати автобіографічний роман „Третя Рота“ і на основі його аналізу відтворити літературну силуету В. Сосюри.</p> <p>2. Завдання – заповнити літературний паспорт вірша.</p> <p>3. Вивчити дві поезії В. Сосюри напам'ять.</p> <p>4 год.</p>	<p>5 балів</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 11. <i>Творчість Миколи Куліша.</i></p> <p>Микола Куліш — драматург-новатор, „явище всесвітнього</p>	<p>Проблемна лекція.</p> <p>Практичне заняття</p>	<p>Рекомендов. література до курсу</p>	<p>1. Законспектувати (на допомогу майбутньому вчителю-філологу): Жила С. Вивчення</p>	<p>5 балів</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом</p>

<p>значення“ (загальна проблематика п'єс, сценічне життя).</p> <p>Драма „97“, конфлікти п'єси. Сюжетно-композиційні особливості. Характеротворення персонажів.</p> <p>Комедія „Мина Мазайло“. Характери і типи.</p> <p>„Патетична соната“ як жанр ліричної драми. Образи й характери п'єси. Особливості конфлікту твору. Увиразнена національна специфіка (роль Великодня).Новаторство драми.</p> <p>Малахіанство як втілення ілюзорного уявлення про гармонію особистості і суспільства у трагедії „Народний Малахій“. Поетика експресіонізму в драмі.</p>		(див. нижче)	<p>комедії М. Куліша «Мина Мазайло» в школі // Дивослово. – 1998.- №1.</p> <p>2. Міні-інсенізація за творами «Мина Мазайло», «Патетична соната», «Народний Малахій» (творча робота у групах).</p> <p>2+2=4 год.</p>		занять
<p>Тема 12. «Три цвітіння» Максима Рильського.</p> <p>„Перше цвітіння“ — рання творчість М.Рильського:</p> <p>а) особливості збірок „На білих островах“, „Під осінніми зорями“; поема „На узліссі“;</p> <p>б) емоційні полюси збірки „Синя далечінь“ (неокласичність стилю);</p> <p>в) еволюція мотивів у збірках „Крізь бурю й сніг“, „Гомін і відгомін“.</p> <p>„Друге цвітіння“ — високий патріотизм поета (зб. „Слово про рідну матір“, „Світла зброя“). Сюжетно-композиційні особливості поем „Жага“, „Неопалима купина“, „Мандрівка в моло-</p>	Самостійна робота	Рекомендов. література до курсу (див. нижче)	<p>1. Творча лабораторія поета: самостійна робота (5-6 студентів) із завданням проаналізувати мотиви, образи та образи-символи, художні тропи тощо (завдання на картках).</p> <p>2. Вивчити 2-3 поезії з різних збірок М. Рильського напам'ять (на вибір студента).</p> <p>4 год.</p>	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять

дість“. „Третє цвітіння“ поета-кристалізація стилю, філософізм (зб. „Троянди й виноград“, „Далекі небосхили“, „Голосіївська осінь“, „Зимові записи“ та ін.).					
<p>Тема 13. Творчість Миколи Бажана.</p> <p>Рання творчість М.Бажана:</p> <p>а) національно-історична основа поем „Розмова сердець“, „Гофманова ніч“;</p> <p>б) особливість збірки „Будівлі“ на тлі тогочасної поезії, поетика експресіонізму; в) проблематика поеми „Сліпці“; г) етико-психологічні аспекти поеми „Гетто в Умані“.</p> <p>Риси поетичного стилю М.Бажана періоду другої світової війни (цикл „Сталінградський зошит“, історична поема „Данило Галицький“, „Політ крізь бурю“ та ін.).</p> <p>Інтелектуальність і філософічність зб. „Чотири оповідання про надію“, „Італійські зустрічі“, „Мицкевич в Одесі“, циклу „Нічні концерти“, „Нічні роздуми старого майстра“.</p> <p>Основні мотиви і поетика зб. „Карби“.</p>	Самостійна робота	Рекомендов. література до курсу (див. нижче)	<p>1. Письмова робота: проаналізувати поезії та поеми М. Бажана і погрупувати їх комплексом мотивів.</p> <p>2. Вивчити 2-3 поезії з різних збірок М. Бажана напам'ять (на вибір студента).</p> <p>4 год.</p>	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 14. Неоромантична проза Ю. Яновського.</p> <p>Жанрово-стильові особливості перших прозових збірок („Мамутові бивні“, „Кров землі“). Авторське „я“ у творах, поведінка героя в умо-</p>	Проблемна лекція	Рекомендов. література до курсу (див. нижче)	<p>1. Методична робота: опрацювати статтю: Мардус О. Юрій Яновський "Вершники" –</p>	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>вах випробувань.</p> <p>„Майстер корабля“ як цілком оригінальне і новаторське явище в контексті української романістики 20-х років ХХ століття:а) „техніка“ художнього творення;б) персонажі роману (реальні прототи-типи; море в їхньому житті тощо);в) метафоричний лад твору.</p> <p>Роман „Чотири шаблі“ — одна з найдраматичніших сторінок в історії української пореволюційної літератури (структура твору; стислість і поетичність в художньому осмисленні теми; контрастно зіставлені вияви ідеї).</p> <p>Романтична форма освоєння життя у вершинному романі Ю.Яновського „Вершники“:</p> <p>а) сюжетно-композиційні особливості;б) основні мотиви (розпад людського роду, творення добра на землі, людська витривалість і жадання свободи тощо);в) абсолютизація (виразне художнє окреслення) персонажів, сприйняття їх як символів;г) „данина“ культивській до-бі.</p> <p>Уроки майстра-романтика, їх вплив на наступні покоління письменників.</p>			<p>Микола Хвильовий "Мати" : урок української літератури : 11 клас // Українська мова й література в сучасній школі. – 2012. – № 9. – С. 60–63.</p> <p>2. На основі прочитаних творів Ю. Яновського. створити буктрейлер індивідуально або розробити спільний проект командою.</p> <p>2 год.</p>		
<p>Тема 15. <i>У поетичному світі Богдана-Ігоря Антонича.</i></p> <p>Джерела мистецького обдарування.</p> <p>Збірка віршів „Привітання життя“ — перші поетичні кроки; широка школа учнів-</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>Література до курсу (див. нижче)</p>	<p>1. Зробити компаративний аналіз поезії «Автопортрет» Б. І. Антонича та поезій «Арфами, арфами», «Гаї шумлять» П. Тичини.</p>	<p>5 балів</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>ства та експериментаторства:</p> <p>а) тема моря у контексті української та європейської літератури початку ХХст.</p> <p>б) спортивний цикл (зіставити із польським поетом К. Вєжинським); в) початки урбаністичного мотиву; г) поетика першої книги, зокрема сонетів.</p> <p>Філософсько-естетична концепція книги „Три перстені“:</p> <p>а) поетичні образи персня, сонця, місяця, веретена, пісні тощо.; б) умовність трьох кіл тем: персня весняної краси, персня молодості, персня ночі; в) мотив спокуси словом, мистецтвом (біблійний образ поета); г) поетика збірки (язичницькі джерела, національний фольклор, сквородинівський пантеїзм та ін.).</p> <p>Філософський характер збірок „Книга Лева“, „Зелена Євангелія“, „Велика гармонія“.</p> <p>Збірка „Ротації“ — нові грані таланту митця.</p> <p>Творчість Б.-І. Антонича в контексті української поезії 20-30-х років і сучасної поезії.</p>			<p>2. Заповніть таблицю «Порівняльний аналіз поезій»:</p> <p>(ліва колонка – поезії Антонича; права колонка – поезії П. Тичини і порівняйте їх за такими трьома критеріями:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) художні засоби; 2) звукові засоби; 3) кольористика. <p>4 год.</p>		
<p><u>Змістовий модуль</u></p> <p><u>2. Розвиток українського письменства в 50-80 рр. ХХ ст.: традиція і новаторство.</u></p> <p>Тема 16. Олександр Довженко — самобутній митець літератури й кіномистецтва.</p>	<p>Проблемна лекція.</p> <p>Практичне заняття</p>		<p>1. Презентація на тему: «Світовий контекст естетики Довженка».</p> <p>2. Прочитати і законспектувати тезово «Щоденник» О. Довженка.</p>	<p>5 балів</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>Хресна дорога до визнання (вершин мистецтва) таланту. Довженко і кіно.</p> <p>„Зачарована Десна“ — творчий заповіт письменника (майстерність розкриття поетичного світу дитини, образ автора; інші герої твору, своєрідність портретних характеристик; символічне навантаження, фольклорна основа твору; фантастика і реальність; роль спогадів про минуле та розповідей про сучасне).</p> <p>Кіноповість „Україна в огні“:</p> <p>а) історія створення й публікації; б) проблеми, характери; в) образ автора; г) основні елементи поезики (монтажність окремих кадрів, художня умовність, метафорика, вставні новели та ін.).</p> <p>„Щоденник“ О.Довженка — трагічний документ доби митця.</p>			<p>ка.</p> <p>3. Створити буктрейлер за творами «Зачарована Десна», «Україна в огні».</p> <p>2+2=4 год.</p>		
<p>Тема 17. Творчість Остапа Вишні.</p> <p>Вплив життєвої біографії Остапа Вишні на тематичне спрямування творів. Світобачення митця.</p> <p>Жанрова своєрідність творів О.Вишні. Специфіка жанру усмішки. Складники гумору письменника.</p> <p>Автобіографічні усмішки („Моя автобіографія“, “Як ми колись учились“, “Отак і пишу“, “Великомученик О.Вишня“).</p> <p>Українська ментальність у</p>	<p>Самостійна робота</p>		<p>1. Виписати до літературознавчого словника значення термінів: усмішка, фейлетон; види комічного – гумор, іронія, сатира, сарказм (підібрати приклади з творів О. Вишні).</p> <p>2. Письмово погрупувати твори О. Вишні за тематичними циклами: сільські, кримські, закордоні, рекон-</p>	<p>5 балів</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>фокусі сатирика (“Чухрен“, “Чухраїнци“, “Дещо з українознавства“ та ін.).</p> <p>Мисливські усмішки О.Вишні як синтез народного анекдоту і пейзажної лірики (“Відкриття охоти“, “Заєць“, “Лисиця“, “Ружжо“, „Вальдшнеп“, „Бенгальський тигр“ та ін.).</p> <p>Засоби комічного в “Зенітці“ (застосування військової термінології, русизми, комізм ситуацій тощо).</p>			<p>структивні, київські, мисливські.</p> <p>3. Вивчити фрагменти з усмішок О. Вишні напам’ять (на вибір студента).</p> <p>4 год.</p>		
<p>Тема 18. Драматургія І. Кочерги: традиція і новаторство.</p> <p>Огляд драматургічного доробку (джерела символістської художньої свідомості; теоретико-літературознавчі концепції митця).</p> <p>Творчість Івана Кочерги в контексті українського та західноєвропейського драматургічного символізму („Пісня в келиху“, „Фея гірко мигдалю“, „Алмазне жорно“, „Майстри часу“).</p> <p>Творча еволюція митця у драматичній поемі „Свіччине весілля“: а) сюжетна основа; б) героїка боротьби за від соціального й національного гніту.</p> <p>Романтична драма „Ярослав Мудрий“. Поетика.</p>	<p>Проблемна лекція.</p>		<p>1. Законспектувати теоретико-літературознавчі концепції митця.</p> <p>2. На допомогу майбутньому вчителю-філологу (законспектувати МохтанІ. Ю.: Уроки словесності. Випуск II. На допомогу профільній освіті. - Кривий Ріг, 2010. - С. 13-22 (ресурс: http://klasnaocinka.com.ua/ru/article/uroki-slovesnosti.html)</p> <p>3. Проаналізувати твори І. Кочерги в контексті українського та західноєвропейського драматургічного символізму („Пісня в келиху“, „Фея гірко миг-</p>	<p>5 балів</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

			далю“, „Алмазне жорно“, „Майстри часу“ (письмово). 2 год.		
<p>Тема 19. Творчість Василя Симоненка.</p> <p>Драматизм життєвої долі поета.</p> <p>Образ України в ліриці В.Симоненка.</p> <p>Образ матері, жінки у доробку поета. Шевченківські мотиви.</p> <p>Тема самоцінності, неповторності кожної людської особистості.</p> <p>Цензурні втручання у видання творів поета в часи тоталітаризму.</p> <p>Сатира і гумор у творчості автора. Сюжетно-композиційні особливості „Казки про Дурила“.</p> <p>Проза В.Симоненка (збірка новел “Вино з троянд”). Щоденник.</p>	Практичне заняття		<p>1. Переглянути і проаналізувати відео «Шістдесятники»: https://www.youtube.com/watch?v=7GMS2GejAZE</p> <p>2. Зробити письмовий ідейно-естетичний аналіз поезій В. Симоненка на картках (5 студентів вибірково).</p> <p>3. Вивчити 2-3 поезії В. Симоненка напам'ять (на вибір студента).</p> <p>2+2=4 год.</p>	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 20. Художній світ Григора Тютюнника.</p> <p>Життєва позиція письменника. Гуманізм як основа світобачення митця.</p> <p>Жанрово-тематичне коло творів Григора Тютюнника. Герой-дивак у прозі автора. Майстерність у творенні неповторних характерів в оповіданнях „Дивак“, „М'який“, „Бовкун“, „Нюра“ та ін.</p> <p>Морально-етична проблема-</p>	Практичне заняття (контророль на робота)		<p>На допомогу майбутньому вчителю-філологу: опрацювати письмово: Галунко Г.Є вічна загадка любові... : урок розвитку критичного і толерантного мислення в 11 класі // Українська мова й література в середніх школах,</p>	10 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>тика новел („Іван Срібний“, „Син приїхав“, „Оддавали Катрю“).</p> <p>„Три зозулі з поклоном“, „Кізонька“, „Холодна м'ята“: відтворення оголеного драматизму людської душі.</p> <p>Автобіографічні твори („Облога“, „Вогник далеко в степу“, „Климко“, „День мій суботній“).</p> <p>Неореалізм як стильова домінанта малої епічної прози Григора Тютюнника.</p>			<p>гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2010. – № 9. – С. 56-59.</p> <p>Дзюба І. Великий людинознавець : до вивчення творчості Григора Тютюнника // Урок української. – 2003. – №3. – С. 38–41.</p> <p>2 год.</p>		
<p>Тема 21. Поетичний світ Миколи Вінграновського.</p> <p>Життєва і творча доля митця. Учень О.Довженка.</p> <p>Вселюдські, національні мотиви крізь призму „інтимного самозосередження“ (вирюча пристрась, несподівана асоціативність, буйна фантазія, образна деталь поезії).</p> <p>Своєрідність інтимної лірики. Збірка „Цю жінку я люблю“.</p>	Самостійна робота		<p>1. Прочитати та проаналізувати рекомендовані твори (письмовий аналіз з перевіркою).</p> <p>2. Зробити ідейно-естетичний аналіз поезій на картках (художні тропи, символіка, образи-символи, алітерація, асонанс тощо).</p> <p>3. Вивчити 2 поезії напам'ять (на вибір студента).</p> <p>2 год.</p>	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 22. Проза Павла Загребельного.</p> <p>Огляд творчого доробку.</p> <p>Авторська художньо-філософська концепція у романі „Диво“.</p> <p>Історико-психологічні романи „Роксолана“ і „Свпраксія“: а) мистецтво творення характеру; в) роман „Роксо-</p>	Самостійна робота		<p>1. Опрацювати монографію (письмово): Логвиненко О. Сучасний український роман: Еволюція, жанри, стиль. – К., 1989.</p> <p>2. Прочитати та проаналізувати</p>	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>лана“ в типологічному зіставленні центральних характеристик у творах: „Неопалима купина“ С. Плачинди та „Роксоляна“ О. Назарука.</p> <p>Каталізуючий вплив на літературний процес 80-90-х років романів „Гола душа“, „Юлія“, „Брухт“ та ін (на вибір). Новаторство митця.</p>			<p>рекомендовані твори (письмовий аналіз з перевіркою).</p> <p>3. Методична робота: опрацювати: Павло Загребельний "Диво". Історична основа й художній вимисел : українська література за новою програмою. Конспекти уроків. 11-й клас / уклад. О. Бондаренко, Н. Нестеренко, Н. Коржова // Українська мова та література. Шкільний світ. – 2011. – № 31/32. – С. 31-34.</p> <p>2 год.</p>		
<p>Тема 23. Василь Стус — єдність принципів життя і творчості.</p> <p>„Народе мій, до тебе я ще верну“ (Життєвий подвиг В.Стуса).</p> <p>Неоднозначний образ України — вісь поезії Василя Стуса.</p> <p>Тема митця і мистецтва у творчості поета (Стус і Шевченко, Стус і Рільке).</p> <p>Екзистенційне прочитання поезії В. Стуса.</p> <p>В.Стус — літературний критик.</p>	<p>Практичне заняття</p>		<p>1. Опрацювати: Василь Стус в житті, творчості, спогадах та оцінках сучасників. – Балтимор : Смолоскип, 1987. – 464 с.</p> <p>2. Прочитати роман про В. Стуса: Дзюба С. Заборонений. Історія життя і боротьби Василя Стуса : роман. – Харків : Фабула, 2019. – 176 с.</p> <p>Подивитись фільм (біографічну драму) «Заборонений» (2019) та на основі їх створити літературну</p>	<p>5 балів</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

			сильвету поета. 2 год.		
<p>Тема 24. <i>Художній дивосвіт Ліни Костенко.</i></p> <p>„Я у життя із вічності пливу...“: творча біографія, самозахист в ім'я вірності мистецтву.</p> <p>Мотиви, образ ліричної героїні (зб. „Над берегами вічної ріки“, „Неповторність“, „Сад нетанучих скульптур“, Вибране“). Естетична повноцінність слова.</p> <p>Історична драма „Маруся Чурай“ (постановка актуальних для життя українського народу проблем, особиста драма Марусі Чурай в контексті тогочасної загальноукраїнської історії“).</p> <p>Ідейно-художній аналіз роману у віршах „Берестечко“.</p> <p>Драматична поема „Сніг у Флоренції“ — синтез всього сказаного про відповідальність художника за свій талант.</p> <p>Драматична поема „Дума про братів неазовських“ як філософська антитеза до народної думи „Втеча трьох братів з города Азова“.</p> <p>Поема-балада „Скіфська Одиссея“ — ілюзія втечі в минуле (роздуми про руйнівну силу часу, про втрати людства на шляхах історії тощо).</p>	<p>Проблемна лекція.</p> <p>Практичне заняття</p>		<p>1. Опрацювати: Ліна Костенко : навчальний посібник-хрестоматія / ідея, упоряд., інтерпретація творів Г.Клочечка. – Кіровоград : Степова Еллада, 1999. – 320 с.</p> <p>2. Зробити ідейно-естетичний аналіз поезій на картках (художні тропи, символіка, образи-символи, алітерація, асонанс тощо).</p> <p>2+2=4 год.</p>	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 25. <i>Проза Олеся Гончара.</i></p> <p>Огляд прозового доробку. Своєрідність художнього</p>	<p>Проблемна лекція</p>		<p>1. З метою сучасної рецепції життя і творчості О. Гончара опрацювати нові роз-</p>	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом

<p>стилю.</p> <p>Внутрішній зміст художнього світу роману „Людина і зброя“.</p> <p>Роман у новелах „Тронка“ (підтексти твору; особливості українського світовідчуття).</p> <p>Роман „Собор“: а) історія написання і друку; б) собор — епіцентр конфлікту; в) проблема характеру, психологічної структури людських почуттів.</p> <p>Художня концепція дійсності в малій прозі („Модри камень“, „Кресафт“, „За мить щастя“ та ін.).</p>			<p>робки: Абліцов В. Олесь Гончар: ілюзія і дійсність : (фрагменти нотаток із нагоди 100-річного ювілею) // Слово і час. – 2018. – № 4. – С. 10–25.</p> <p>2. Павлів І. Олесь Гончар. Кортко про письменника. Загальна характеристика доробку О. Гончара. Творчий злет у 1960-ті роки...: урок української літератури, 11 клас // Бібліотечка "Дивослова". – 2019. – № 11. – С. 2–7.</p> <p>2. Прочитати й проаналізувати рекомендовані на лекції художні твори.</p> <p>2 год.</p>		занять
<p>Тема 26. Творчість Івана Драча.</p> <p>Огляд життя і творчості. Мотиви і образи збірки „Соняшник“, „Протуберанці серця“, „До джерел“, „Во-гонь з попелу“, „Сізіфів меч“. Риси поетичного стилю.</p> <p>Драматичні поеми „Чорнобильська мадонна“, „Соловейко-Сольвейг“. Проблема тика. Образи. Поетика.</p> <p>І. Драч і кіно (кінодраматургія: „Криниця для спраг-</p>	Самостійна робота		<p>1. Прочитати й проаналізувати рекомендовані художні твори; письмово погрупувати поезії за мотивами.</p> <p>2. Написати реферат на тему «Кінодраматургія І. Драча „Криниця для спраглих“, „Іду до тебе“ та ін.).</p> <p>2 год.</p>	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять

лих“, „Іду до тебе“ та ін.).					
<p>Тема 27. Творчість Празької поетичної школи.</p> <p>Празька поетична школа як літературно-мистецький феномен в еміграції: передумови виникнення, представники групи, ідейно-естетичні засади їх поетичної творчості.</p> <p>«Залізних імператор строф»: у поетичному світі Є. Маланюка.</p> <p>Мотиви й образи лірики О. Ольжича. Художня історіософія поета.</p> <p>«Поетка вогняних меж»: ідейно-художня своєрідність лірики Олени Теліги.</p> <p>«Княгиня української духовності»: О. Лятуринська та її поетичний універсум.</p> <p>Витончена індивідуальність голосу в поезії Н. Лівіцької-Холодної.</p>	Самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати (письмово): ПавлівІ. Література письменників-емігрантів. Празька школа української поезії та її представники // Бібліотечка "Дивослова". – 2019. – № 10. – С. 6–11. 2. Написати реферат про одного із «пражан» (на вибір студента). <p>4 год.</p>	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 28.«Гомер українського життя ХХ ст.»: художня проза У. Самчука.</p> <p>Особливості світогляду Самчука-прозаїка. Роль «волинського трикутника» в його формуванні.</p> <p>Трилогія «Волинь»: українська національна ідея в романі. Проблематика і жанрово-стильові особливості. Образ-архетип Матвія Довбенка – презентація української ментальності. Еволюція світобачення героя.</p> <p>Образ-архетип «божка ціка-</p>	Проблемна лекція		<ol style="list-style-type: none"> 1.Прочитати рекомендовані на лекції художні твори і на основі їх створити проблемний буктрейлер. 2. Написати реферат на тему «Мемуаристика У. Самчука («Планиета Ді-Пі», «На білому коні», «На коні вороному»). 3. Методичні орієнтири: Бойко Г. О. Цикл уроків з вивчення твор- 	5 балів	Протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>вості» Володька Довбенка: грані пізнання світу.</p> <p>Природа та історія у творі. Поетика трилогії.</p> <p>Роман «На твердій землі» як урбаністичний твір.</p> <p>Проблема психологічної адаптації українських емігрантів на Заході. Образна система роману (Лена Глідерс, Павло Данилів, Катруся та ін.). Філософія віталізму.</p> <p>Роман «Чого не гоїть огонь»: ідейно-тематичний спектр, проблематика, образи. Філософія екзистенціалізму.</p>			<p>чості Уласа Самчука (11 клас) // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2004. – №19-21. – С.50-58.</p> <p>2 год.</p>		
<p>Тема 29.<i>Літературна та життєва доля Івана Багряного</i></p> <p>Творчість Івана Багряного — одіссея людини над прірвою.</p> <p>Проблематика, образи, сюжетно-композиційні особливості роману „Сад Гетсиманський“. Біблійні образи та символи твору.</p> <p>„Тигролови“ як пригодницький і політичний роман.</p> <p>Інші романи І.Багряного в контексті творів про стагнацію українського народу в 30-х роках ХХ століття („Огненне коло“, „Людина біжить над прірвою“).</p>	<p>Самостійна робота</p>		<p>1.Прочитати рекомендовані художні твори і на основі їх створити проблемний буктрейлер.</p> <p>2. Методичні орієнтири (опрацювати письмово) : Вельчева Н. Іван Багряний. Роман "Тигролови" : матеріал до уроку української літератури // Все для вчителя. – 2016. – № 6. – С. 7–8.</p> <p>2 год.</p>	<p>5 балів</p>	<p>Протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
6. Система оцінювання курсу					
<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Вид контролю – екзамен. Максимальна оцінка – 100 балів. Допуск до екзамену – максимально 50 балів (оцінки за практичні заняття – 30 балів, за контрольну роботу – 10 балів, за самостійну роботу – 10 балів). Екзамен – 50 балів.</p> <p>Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3.</p>				

	Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).
Вимоги до письмової роботи	Студенти повинні виконати контрольну роботу, що складається з теоретичного питання, практичного завдання для перевірки навичок та здібностей.
Практичні заняття	Максимальна оцінка за кожне заняття 5 балів. Наприкінці курсу виводимо середній показник, який множимо на коефіцієнт, який дозволяє отримати максимальну оцінку – 30 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань.

7. Політика курсу

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/%D0%BF%D0%BEi> Положення 2 https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc?fbclid=IwAR14PNKG9iKdUn4NJsj0X0rOCZr7YVFeNGdIgE3J2alaDNsc_GiizOs3_NQ. Студент і викладач повинні уникати будь-яких порушень академічної доброчесності. Забороняються плагіат та списування. Заохочується активність, ініціативність, творчий підхід. Обов’язковим є прочитання художніх текстів, які виносяться на обговорення.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов’язкове.

Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, усна або письмова відповідь. Обов’язковим є для отримання допуску до екзамену є написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.

Викладач гарантує доступність зустрічей як, у межах університету, так і можливість заочної комунікації та консультування (телефон, вайбер, електронна пошта).

8. Рекомендована література

ОСНОВНА

1. Історія української літератури XIX ст. : У 2 кн. / За ред. М. Г. Жулинського. – К. : Либідь, 2006.
2. Історія української літератури XX століття: У 2 кн. : Навчальний посібник для філолог. фак. вузів / В. Г. Дончик, В. П. Агєєва, Ю. І. Ковалів та ін. – 2-е вид., стерео. – К. : Либідь, 1994. – Кн.1.: (1910-1930)-ті роки / За ред. АН України, В. Г. Дончика. – 782 с.
3. Історія української літератури XX століття: У 2 кн. : Навчальний посібник для студ. філолог. фак. вищ. навч. закладів / В. Г. Дончик, С. М. Андрусів, Л. С. Батко та ін.; за ред. В. Г. Дончика. – К. : Либідь, 1995. – Кн.: 2 . Ч.2 (1960-1990 роки). – 510 с.
4. Історія української літератури XX століття : У 2 кн. : Підручник для гуманітарних вузів / За ред. В. Дончика. – К. : Либідь, 1998. – Кн.1.: Перша половина XX століття. – 462 с.; Кн.2.: Друга половина XX століття. – 454 с.
5. Історія української літератури : У 2-х тт. / За ред. В. Дончика – К. : Вища школа, 1987. – Т. 1. – 637 с.

6. Історія української літератури. В 2-х тт. / За ред. В. Дончика. — К. : Наукова думка, 1988. — Т. 2. — 742 с.
7. Андрусів С. Модус національної ідентичності: Львівський текст 30-х років ХХ ст. — Львів, 2000.
8. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М. Зубрицької. — Львів, 2001.
9. Білецький О. Зібрання праць: У 5-ти тт. — Т. 2 (Українська література кінця ХІХ — початку ХХ століття). — К., 1965.
10. Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики: спроба літературно-наукової методології. — К., 1998.
11. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есе, полеміка. — К., 1997.
12. Гречанюк С. На тлі ХХ століття: Літературно-критичні нариси. — К., 1990.
13. Гундорова Т. Проявлення Слова. Дискурс раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. — Львів, 1997.
14. Гроно нездоланих співців : Літературні портрети українських письменників ХХ сторіччя, твори які увійшли до оновлених шкільних програм / Упор. В. Кузьменко. — К. : Український письменник, 1997. — 284 с.
15. Двадцять роки: літературні дискусії, полеміки: Літературно-критичні статті / Упор. В. Г. Дончик. — К. : Дніпро, 1991. — 366 с.
16. Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика. — К., 1998.
17. Єфремов С. Історія українського письменства. — К., 1995.
18. Єфремов С. Літературно-критичні статті. — К., 1993.
19. Жулинський М. Г. Із забуття — в безсмертя: (Сторінки призабутої спадщини) / М. Г. Жулинський. — К. : Дніпро, 1990. — 446 с.
20. Жулинський М. Слово і доля: [Українські письменники ХІХ — ХХ ст.]: Навч. посібник. — К., 2002.
21. З порога смерті: письменники України — жертви сталінських репресій / Авт. кол.: Бойко Л.С. та ін. — К. : Радянський письменник, 1991. — Вип. I / Упоряд. О.Г.Мусієнко. — 494 с. — Режим доступу: <http://www.ukrlife.org/main/evshan/martyrolog.htm>.
22. Зборовська Н. Психологія і літературознавство: Посібник. — К., 2003.
23. Зборовська Н. В. Код української літератури: Проект психоісторії української літератури. Монографія. — К.: Академвидав, 2006.
24. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка: (нариси з новіт. укр. письменства): статті / упоряд. і наук. ред. О.Баган; Наук.-ідеол. центр імені Д.Донцова. — Дрогобич, 2007. — 566 с.
25. Зеров М. Українське письменство / Упоряд. М.Сулима; [Післямова М.Моска-ленко]. — К., 2003. — 1300с.
26. Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика. — К., 1998.
27. Лавріненко Ю. Розстріляне відродження: Антологія 1917-1933: Поезія — проза — драма — есей. — К., 2001.
28. Мистецький Український Рух: співвідношення традиції та модернізму [Текст] : [посібник] / упорядкув. і передм. Наталії Лисенко-Ковальової ; [наук. ред. Дончик В. Г.]. — Слов'янськ : Канцлер, 2010. — 211 с.
29. Наливайко Д. С. Искусство: направления, течения, стили. — К., 1995.
30. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. — К., 1999.
31. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. Літературознавчі студії. — Івано-Франківськ, 1998. — 294 с.
32. Українська література 5-12 класи : Програма для загальноосвітніх навчальних закладів / Ред. Р. В. Мовчан. — Київ-Ірпінь : Перун, 2005. — 201 с.
33. Українські літературні школи та групи 60 — 90-х рр. ст. : Антологія вибраної поезії та есеїстики / Упоряд., автор вступ. слова, бібліограф. відомостей та прим. Василь Габор. —

Львів : ЛА Піраміда, 2009. – 620 с.

34. Хороб С. Українська модерна драма, кінця XIX– початку XX століття (Неоромантизм, символізм, експресіонізм). – Івано-Франківськ, 2002.
35. Швецова А. Національний характер як феномен культури. – Сімферополь, 1999.
36. Шевчук В. Із вершин та низин. Книжка цікавих фактів із історії української літератури. – К., 1990.

ДОДАТКОВА

1. Андрухович Ю. Дезорієнтація на місцевості / Ю. Андрухович. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2006. – 128 с.
2. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / За ред. М. Зубрицької. – Львів : Літопис, 1996. – 633 с.
3. Галич О. А., Назарець В. М., Васильєв Є. М. Загальне літературознавство : Навч. посібник для вузів / О. А. Галич та ін. – Рівне, 1997. – 514 с.
4. Дзюба І. Інтернаціоналізм чи русифікація? / І. Дзюба. – К. : Вид. Дім Києво-Могилянська академія, 2010. – 336 с.
5. Дзюба І. М. З криниці літ: У 3т. / І. М. Дзюба. – К. : Вид. дім Києво-Могилянська академія, 2006-2007.
6. Діалектика художнього пошуку : літ. процес 60-80-х рр. – К., 1989.
7. Дончик В. Грані сучасної прози / В. Дончик. – К., 1987.
8. Дончик В. Національна історія як духовне опертя української літератури / В. Дончик // Слово і час. – 1997. – № 9. – С. 6-9.
9. Донцов Д. Дві літератури нашої доби / Д. Донцов. – Торонто-Канада : Гомін України, 1958. – 295с.
10. Ентоні Д. Сміт. Національна ідентичність / Пер. з англ. – К., 1994.
11. Єфремов С. Історія українського письменства / С. Єфремов. – К. : Феміна, 1995. – 688 с.
12. Зеров М. Твори : В 2-х т. / М. Зеров. – К. : Дніпро, 1990. – Т. 2 : Історико-літературні та літературознавчі праці / Уп. І. П. Кочура, Д. В. Павличко. – К. : Дніпро, 1990. – 601с.
13. Іванишин В. П. Нариси з теорії літератури : навчальний посібник / В. П. Іванишин – К. : ВЦ Академія, 2010. – 256 с. – (Альма-матер).
14. Костюк Г. Окаянні роки : Від Лук'янівської тюрми до Воркутської трагедії (1935-1940) / Г. Костюк; Передм. Т. Салиги « ...Ваші заслуги непроминальні...» // Дзвін. – 2000. – № 5/6. – С. 3-59.
15. Костюк Г. Україна на порозі 2000 - го року [Текст] : спроба футурологічного прогнозу тридцятилітньої давності / Г. Костюк ; Публ. підгот. Н. Шкоропат // Сучасність. – 2001. – № 1. – С. 136 - 139
16. Костюк Г. О. Літературно-мистецькі перехрестя (паралелі) / Українська Вільна Академія Наук (США); Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України / Микола Жулинський (авт. вступ. ст.), Надія Баштова (авт. вступ. ст.). – Вашингтон; К., 2002. – 416с.
17. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / За ред. А. Волкова. – Чернівці : Золоті литаври, 2001. – 636 с.
18. Література. Теорія. Методологія / Пер. з польськ. С. Яковенка; Упорядкув. і наук. ред. Д. Уліцької. – 2-ге вид. – К. : Вид. дім Києво-Могилянська академія, 2008. – 543 с.
19. Літературні рушення 90-х та модернізм, постмодернізм, авангард, молодь сучасна і колишня, etc. // Слово і час. – 1999. – № 7. – С. 19.
20. Одарченко П. В. Українська література: Зб. вибр. ст. / Ред. О. Зінкевич; Авт. передм. В. Іванисенко / П. В. Одарченко. – К. : Смолоскип, 1995. – 407 с.
21. Семків Р. Іронічна структура: типи іронії в художній літературі / Р. Семків. – К. : ВД «КМ Академія», 2004. – 135 с.
22. Соловей Е. Українська філософська лірика / Е. Соловей. – К. : Юніверс, 1999. – 366 с.
23. Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики : У чотирьох книгах / Упор. Є. Федоренко, В. Яременко. – К. : Рось, Кн.1. – 1994. – 703 с; Кн.

2. – 1994. – 718 с.; Кн. 3. – 1994. – 687 с.; Кн. 4. – 1995. – 703 с.
24. Українське слово : Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.: У 3 кн. – К. : Рось, 1994. – Кн. 1. – С. 623 – 635.
25. Українське слово : Хрестоматія укр. л-ри та літ. критики ХХ століття : Навч. пос. / Упоряд. В. Яременко. – К. : Аконіт, 2003. – Кн.1. Культурно-історична епоха модернізму; Ранній модернізм: від «Зів'ялого листя» (1896) І. Франка до «В космічному оркестрі» (1921) П. Тичини. – 3-е вид., змін. доопр., доп. – 2003. – 799 с.; Кн.2. Культурно-історична епоха модернізму: Високий (розвинутий) модернізм (1922-1940): від «Антології» (1920) і «Камен» (1824) М. Зерова до «Поезії» (1940) В. Свідзинського. – 2003. – 799 с.
26. Филипович П. П. Українське літературознавство за 10 років революції // Филипович П. П. Літературно-критичні статті / П. П. Филипович; Упоряд., авт. передмови і приміт. С. С. Гречанюк. – К.: Дніпро, 1991. – С. 238–260.
27. Харчук Р. Сучасна українська проза: постмодерний період. – К. : ВЦ «Академія», 2008. – 248 с.

Інтернет-ресурси

1. <http://www.filolog.in.ua/> філологічний простір
2. <http://alma-mater.luguniv.edu.ua/>
3. <http://audio.meta.ua/2332526.audio>
4. <http://www.youtube.com>
5. <http://www.franko.lviv.ua>
6. <http://litmisto.org.ua>
7. <http://litakcent.com/category/litakcent-roku>
8. <http://www.utoronto.ca>
9. <http://www.ukrlib.com.ua>
10. <http://www.share.net.ua>
11. <http://litclub.org.ua>
12. <http://ukrlit.org>
13. <http://dspace.tnpu.edu.ua>

Матеріали навчально-методичного комплексу:

Завдання: Підготовка до написання реферату за однією з запропонованих тем

Теми рефератів:

1. Український модернізм початку. ХХ ст. у культурологічній парадигмі європейського філософсько-мистецького процесу.
2. Формування концепції модернізму в статтях О.Луцького, М.Євшана, М.Сріблянського.
3. Синкретизм розвитку різних видів мистецтва у період «українізації».
4. Літературознавчі школи і напрями в Україні та за її межами у 20-30-х роках ХХ століття.
5. Літературні організації, угруповання, мистецький рух 20-30-х рр. ХХ століття.
6. Культурологічний аспект українського авангардизму.
7. Риси ідіостилю та ексцентричність поезії Михайля Семенка.
8. Історія становлення українського кверофутуризму.
9. Оригінальність пародійного модусу та масок Костя Буревія.
10. Проблематика й ідіостиль мемуаристики Ю. Смолича.
11. Філософсько-ліричні медитації Володимира Свідзинського.
12. Епістолярна спадщина Валер'яна Підмогильного: адресати, теми, основні тенденції, проблематика.

13. Сковородинська традиція в українській поезії ХХ століття (П. Тичина, М. Рильський, Юрій Клен, М. Драй-Хмара, В. Мисик, В. Стус).
14. М. Хвильовий – ідеолог і лідер літературно-політичного руху 1920 – 30-х років.
15. “Сині етюди” М.Хвильового в контексті західноєвропейської імпресіоністич-ної прози.
16. Історія, роль та значення Будинку українських письменників «Слово».
17. Роль Ялового, Хвильового, Досвітнього в організації мистецького руху в Україні початку ХХ ст.
18. Філософська модель «Я» у художньому світі Володимира Сосюри.
19. Кларнетизм і космізм ранньої творчості Павла Тичини.
20. Унікальність елітарної творчості неокласиків.
21. Перекладацька творчість неокласиків (на вибір студента).
22. Самобутність письменницької організації «Марс».
23. Розвиток української драматургії у 20-30-х рр. ХХ ст.
24. Значення драматургії Миколи Куліша і режисури Леся Курбаса для становлення українського експериментального театру.
25. Роль і функція гротеску, пародії, абсурду у п’єсах Миколи Куліша.
26. Розвиток жанру драматичної поеми у драматургії І. Кочерги.
27. Проблема роду, гуманістичні тенденції у романістиці Ю. Яновського.
28. Міфопоетика романів Ю.Яновського “Чотири шаблі” і “Майстер корабля”.
29. Естетика „вітаїзму” у романістиці Ю.Яновського 20х р.р. (на матеріалі романів „Чотири шаблі” і „Майстер корабля”).
30. Ментальний код «селянської душі» у новелістиці Григорія Косинки.
31. Інтелектуальний дискурс роману В. Домонтовича «Доктор Серафікус».
32. Проблема «безгрунтянства» в романістиці В. Домонтовича.
33. Специфіка художнього світомислення Петрова – Домонтовича – Бера.
34. Образ художника та екзистенціальний контекст оповідання «Самотній манд-рівник...» В. Домонтовича.
35. Романізовані біографії В. Петрова-Домонтовича («Романи Куліша», «Мовчуце божество», «Аліна і Костомаров»).
36. Тема урбанізації у творчому доробку В. Підмогильного.
37. Філософія і природа сміху «великомученика» Остапа Вишні.
38. Феномен українського поетичної кінодраматургії Олександра Довженка.
39. Проблема національної пам’яті у кіноповістях О. Довженка.
40. Любовний дискурс поезій Н. Лівницької-Холодної.
41. Висвітлення проблеми голодомору у новітній літературі («Марія У. Самчука, «Жовтий князь» В Барки).
42. Тема еміграції в прозі та мемуаристиці У. Самчука («Плянета Ді-Пі», «На твердій землі», «Слідами піонерів: епос української Америки»).
43. Літературно-мистецьке об’єднання МУР як епоха, дискурс, «малий ренесанс».
44. Релігійно-філософський дискурс романістики І. Багряного.
45. Образ національного світу в трилогії «Волинь» У. Самчука.
46. «Волинь» У. Самчука як роман виховання.
47. Пригодницька парадигма роману «Тигролови» І. Багряного.
48. Засудження тоталітаризму в романах “Сад Гетсиманський” І.Багряного і “Доктор Живаго” Б.Пастернака.
49. Романістика Ю. Косача: жанрово-стильові особливості («День гніву», «Воло-дарка Понтиди», «Еней і життя інших»).
50. Невідома проза Ольги Мак («Чудасій», «Каміння під косою» та ін.).
51. Тетралогія Д. Гуменної «Діти Чумацького шляху»: проблематика, образи, поетика.
52. Нью-Йоркська поетична група: історія створення, ідейно-естетичні засади, риси ідіостилю.

53. Релігійно-філософський дискурс та символіка поезії В. Вовк.
54. Мультикультуралізм (синтез української і бразильської культур) у художній творчості В. Вовк.
55. Інтермедіальний аспект у художній творчості Е. Андіївської.
56. Поетика сюрреалізму в поезії Е. Андіївської.
57. Поезія Ю. Тарнавського: риси ідіостилю.
58. Поезія Б. Бойчука: риси ідіостилю.
59. Поезія Б. Рубчака: риси ідіостилю.
60. Сонетарій Д.Павличка в контексті світового сонету.

Обсяг реферату – 8-10 сторінок.

Вимоги до написання реферату:

Реферат повинен складатися з трьох частин: вступу, основні частини та висновків.

У вступі подається огляд використаних джерел і матеріалів, визначається мета і завдання дослідження. В основній частині повинні бути посилання на літературознавчі праці, що використовуються. Особливо цінними є власні спостереження студента.

У висновках необхідна чіткість, аргументованість, лаконізм.

Список використаної літератури оформляється згідно з бібліографічними вимогами.

Програмові вимоги до екзамену:

1. Історія становлення української літератури ХХ ст. – новий етап у розвитку національного письменства: стильові течії модернізму й авангардизму, літературні угруповання, дискусії та полеміка, трагедія «розстріляного відродження».
2. Літературна дискусія 1925-1928 рр. ХХ ст.: причини появи, основні проблеми, результати, постаті. Памфлети М. Хвильового.
3. Кверофутуризм і проблеми урбанізації. Особливості українського літературного «панфутуризму» в європейському контексті. Українські футуристичні угруповання – «Фламінго», «Аспанфут», «Нова генерація».
4. Творчість Михайля Семенка. Збірки «Prelude», «Дерзання», «Кверо-футуризм» як перші футуристичні спроби. Пафос революційного футуризму у збірках «П'єро задається», «П'єро кохає», «П'єро мертвопетлює», «Дев'ять поем».
5. Основні мотиви, художні образи та елітарна підоснова поезії «грона п'ятірного» (М. Зеров, М. Драй-Хмара, П. Филипович, О. Бургардт, М. Рильський). Філосо-фічність, актуалізація античних, давньоруських, біблійних ремінісценцій; осмислення світової і вітчизняної культури, модернізація «вічних» образів. Розвиток сонета. Літературознавчі праці, перекладацька діяльність.
6. «Три цвітіння» М. Рильського: рання творчість, еволюція мотивів та емоційних полюсів, кристалізація стилю, філософізм (збірки «На білих островах», «Синя далечінь», «Слово про рідну матір», «Троянди й виноград», «Далекі небосхили», «Голосіївська осінь»). Типологічне зіставлення.
7. Сюжетно-композиційні особливості поем «Жага», «Неопалима купина», «Мандрівка в молодість» М. Рильського.
8. Антитоталітарний філософізм поем Ю. Клена «Прокляті роки», «Попіл імперій».
9. Збірка «Сонячні кларнети» П. Тичини як цілком оригінальне й новаторське явище в українській літературі: «три сфери» поетового світовідчуття, міфопоетичні мотиви, поетика. Етапи творчої еволюції П. Тичини у збірці «Замість сонетів і октав». Трагедійність письменницького світоставлення. Жанрова своєрідність збірки.
10. Поєми П. Тичини («Прометей», «Сковорода»): жанрова специфіка, образи-символи, «пророцтво» автора, філософська основа.
11. Мала проза М. Хвильового: революція: творення чи руйнація? («Життя», «Кіт у чоботях», «На глухій шляху», «Мати», «Я» (Романтика), втрачене покоління («Юрко», «Синій

- листопад», «Заулок»), безвихідь як спосіб існування («Редактор Карк», «Силуети»), сатиричне зображення міщанства («Свиня», «Колонії, вілли»).
12. Повість «Санаторійна зона» М. Хвильового: уособлення зайвих, розчарованих героїв, образи-символи, лірико-імпресіоністична стилістика, сатиричне спрямування.
  13. Роман «Вальдшнепи» М. Хвильового: проблематика, характери, художній синтез різножанрових і стильових ознак. Роль і місце М. Хвильового в літературному процесі 20-30-х років ХХ ст.
  14. Експериментальний театр в українській культурі 20-30-х рр. ХХ ст. Концепція «Березолу» Леся Курбаса. Психологічний театр Г. Юри.
  15. Проблематика, новизна автобіографічного роману В. Сосюри «Третя Рота». Поєми «Розстріляне безсмертя», «Каїн», «Мазепа» чи «Мойсей», «Ваал», «Христос» (останні на вибір). Своєрідність поетичного стилю.
  16. Драма «97» М. Куліша: конфлікти п'єси, сюжетно-композиційні особливості, поетика характеротворення персонажів.
  17. Комедія «Мина Мазайло» М. Куліша: природа конфлікту, характери і типи.
  18. «Патетична соната» М. Куліша як жанр ліричної драми. Увіражена національна специфіка. Образи і характери, особливості конфлікту, новаторство драми.
  19. Малахіанство як втілення ілюзорного уявлення про гармонію особистості і суспільства у трагедії «Народний Малахій» М. Куліша. Поетика експресіонізму в драмі.
  20. Українська інтелектуальна проза 30-40 рр. ХХ ст. (В. Домонтович, Н. Королева, В. Підмогильний та ін.)
  21. Проблема революції і людини в оповіданнях В. Підмогильного. Трагедія голоду 1921 р. («Син», «3 життя будинку», «Проблема хліба» та ін.).
  22. Психологізм, імпресіоністичне забарвлення, філософські шукання в нове-лістиці В. Підмогильного («Ваня», «Старець», «Історія пані Ївги», «Військо-вий летун», «В епідемічному бараці», «Добрий Бог», «Гайдамака»).
  23. Роман «Місто» В. Підмогильного як взірць інтелектуально-психологічного роману. Образ міста в канві роману. Суперечність образу Степана Радченка. Жіночі характери в романі як етапи «самоствердження» центрального героя. Екзистенціальне прочитання, риси стилю.
  24. Роман «Невеличка драма» В. Підмогильного: жанрова специфіка, пробле-матика, поетика.
  25. Жанр кіноповіді у літературознавстві. Особливості розгортання кіно мистецтва у контексті світового мистецтва. Довженко і кіно. Кінорежисерський досвід у його літературній діяльності.
  26. Кіноповідь «Зачарована Десна» О. Довженка: жанрова специфіка, майстерність розкриття поетичного світу дитини, образ автора, автобіографічні елементи; фольклорно-філософська основа твору.
  27. Кіноповідь «Україна в огні» О. Довженка: проблеми, характери; образ автора; основні елементи поетики (монтажність окремих кадрів, художня умовність, метафорика, роль вставних новел та ін.).
  28. «Щоденник» О. Довженка як виклик тоталітарному режиму, трагічний документ доби митця.
  29. Поетика ранніх поем М. Бажана. Національно-історична основа творів «Розмова сердець», «Гофманова ніч»; проблематика поеми «Сліпці»; етико-психологічні аспекти поеми «Гетто в Умані».
  30. Поетичний універсум М. Бажана. Еволюція стилю: від ранньої збірки «Будівлі» (поетика експресіонізму) до збірок «Чотири оповідання про надію», «Італійські зустрічі», «Міцкевич в Одесі», «Нічні концерти», «Нічні роздуми старого майстра», «Карби» (поетика інтелектуальності та філософічності).
  31. Повернена спадщина Остапа Вишні («Чукрен», «Чухраїнці», збірка «Українізуємось», «Вишневі усмішки закордонні»; сатирична п'єса «Мікадо», щоденникові записи («Чиб'ю»,

- «Думи, думи мої...»); другий період: «Мисливські усмішки», «Зенітка». Особливості творчої манери письменника.
32. Жанрово-стильові особливості ранніх прозових збірок Ю. Яновського («Мамутові бивні», «Кров землі»). Характеристика авторського «я», поведінка героя в умовах випробувань.
  33. Роман «Майстер корабля» Ю. Яновського як оригінальне й новаторське явище в контексті української романістики 20-х рр. ХХ ст. («техніка» художнього творення, персонажі (реальні прототипи), образ моря, метафо-рична основа твору).
  34. Романтична форма освоєння життя у вершинному романі Ю. Яновського «Вершники»: сюжетно-композиційні особливості, основні мотиви, абсолю-тизація (виразне художнє окреслення) персонажів, сприйняття їх як символів.
  35. І. Кочерга як представник романтично-символічної драми в контексті українського та західноєвропейському контексті («Пісня в келиху», «Фея гірко мигдалю», «Алмазне жорно», «Свіччине весілля», «Ярослав Мудрий», «Майстри часу»): образи, символи, традиція і новаторство.
  36. Проблематика, система образів-персонажів, автобіографізм у ліричних повістях М. Стельмаха («Гуси-лебеді летять» та «Щедрий вечір») і романах («Правда і кривда», «Чотири броди»). Риси ідіостилю.
  37. Умови виникнення, ідейно-естетичні засади, історіософська концепція творчості пражан-«трагічних оптимістів» (Д. Донцов), патріотизм, мотиви стоїцизму й життєлюбства (Є. Маланюк, О. Ольжич, О. Теліга, О. Лятуринська, Л. Мосендз, Н. Ливицька-Холодна, Ю. Дараган та ін.). Риси стилю.
  38. Поетичний світ Б.-І. Антонича. Головні мотиви, міфопоетичний аспект, філософсько-естетична основа збірок «Привітання життя», «Три перстені», «Книга Лева», «Зелена Євангелія», «Велика гармонія», «Ротації».
  39. Романістика І. Багряного («Сад Гетсиманський», «Тигролови», «Людина біжить над прірвою»): філософія стоїцизму, проблематика, характери, поетика. Публіцистика.
  40. Своєрідність творчого феномену В. Барки (роман «Жовтий князь» та за вибором: «Рай», «Спокутник і ключі землі»; поетичні книги «Апостоли», «Білий світ», «Псалом голубиноного поля», «Океан», «Лірник» та ін. Основні мотиви. Риси художнього стилю. Есеїстика.
  41. Елопеї «Волинь» та «Ost» «Гомера українського життя ХХ ст.» У. Самчука: національний образ світу, образи-архетипи, жанрова специфіка. Філософія селянського життя.
  42. Роман «Марія» У. Самчука: жанрова специфіка («хроніка одного життя», агіографічні (житійні) елементи; ключова проблема людського буття в умовах більшовицького геноциду, проблема біологічного голоду та голоду серця, моральної ініціації людини. Філософія вітаїзму.
  43. Проза Т. Осьмачки. Проблематика, характери, міфопоетика повісті «Старший боярин». Роман «Ротонда душолюбців» - літопис злочинного винищення українства. Роль символів.
  44. Нью-Йоркська поетична група (Б. Бойчук, Б. Рубчак, Ю. Тарнавський, П. Килина, В. Вовк, О. Зуєвський та ін.): історія створення, генеза стилю, філософізм, поетика модернізму й постмодернізму.
  45. Художня концепція дійсності в малій прозі О. Гончара («Модри камінь», «Кресафт», «За мить щастя» та ін.)
  46. Внутрішній зміст художнього світу, підтексти, особливості українського світовідчуття, розмаїта психологічна структура людських почуттів, роль образів-символів в романістиці О. Гончара («Людина і зброя», «Собор», «Тронка»).
  47. Авторська художньо-філософська концепція у романі «Диво» П. Загребельного.
  48. Історико-психологічні романи «Роксолана» та «Євпраксія» П. Загребельного: мистецтво творення характеру, спільне та відмінне в проблематиці, сутності натур, загалом поетиці творів.
  49. Каталізуючий вплив на літературний процес 80-90 рр. романів П. Загребельного «Гола душа», «Юлія», «Брухт» та ін. Новаторство митця.

50. У поетичному світі І. Драча: від 60-х до 90-х рр.: (мотиви й образи збірок «Соняшник», «Протуберанці серця», «До джерел», «Вогонь з попелу», «Сізіфів меч»). Риси поетичного стилю. Драматичні поеми І. Драча «Чорнобильська мадонна», «Соловейко-Сольвейг»: проблематика, образи, поетика. І. Драч і кіно (кінодраматургія: «Криниця для спраглих», «Іду до тебе» та ін.).
51. Філософсько-естетична концепція та світоглядні ідеї шістдесятників. Шістдесятництво як рух опору. Специфіка українського дисидентства.
52. Моральний максималізм перших збірок Ліни Костенко («Проміння землі», «Вітрила», «Мандрівки серця»). Зрілість поетичного мислення поетеси у збірках «Над берегами вічної ріки», «Сад нетанучих скульптур». Мотиви великого кохання у збірці «Неповторність».
53. Ідейно-художній аналіз історичних романів у віршах Л. Костенко «Маруся Чурай», «Берестечко». Жанрово-стильові особливості.
54. Проблематика драматичних поем «Сніг у Флоренції», «Втеча трьох братів з міста Азова», поеми-балади «Скіфська Одиссея» Л. Костенко. Історизм мислення і філософське звучання. Національне і загальнолюдське.
55. Мотиви й образи поетичної творчості Д. Павличка («Правда кличе», «Гранослов», «Задивлений у будущину», «Рубаї», «Покаянні псалми» «Ностальгія», «Вірші з Майдану» та ін.; інтимно-еротична лірика («Тасмачка твого обличчя», «Золоте ябко»); пісенна, перекладацька і літературознавча творчість митця. Поетика творів.
56. Поетичний експеримент ранньої творчості В. Стуса. Оксиморонна стилістика у збірці «Веселий цвинтар». Дисидентські мотиви в поетичній творчості В. Стуса.
57. В. Симоненко – поет-шістдесятник. Продовження традицій Т. Шевченка («Де зараз ви, кати мого народу», «Казка про Дурила», «Прирученим патріотам» та ін.): мотиви, стиль поета. Проза, щоденник.
58. Особливості розвитку історичної романістики 80-х рр. (П. Загребельний, Р. Іванчук, Р. Федорів, Раїса Іванченко, Ю. Мушкетик, С. Пушик, Вал. Шевчук).

Тестування за темою «Українські поети 20-30-х рр. ХХ ст.»

Завдання з однією правильною відповіддю

1. Перша збірка творів П.Тичини має назву: а). „Золотий гомін” б). „Замість сонетів і октав” в). „Сонячні кларнети” г). „Вітер з України”
2. Батько П.Тичини був за професією: а). священиком б). співаком в). дяком г). інженером
3. Збірка П.Тичини у прозі називається: а). „В космічному оркестрі” б). „Плуг” в). „Замість сонетів і октав” г). „Чернігів”
4. На якому музичному інструменті любив грати П.Тичина: а). на флейті б). на кларнеті в). на фортепіано г). на скрипці
5. Освіту П. Тичина здобув: а). у Чернігівській духовній семінарії та Київському комерційному інституті б). у Чернігівській духовній семінарії та Київському університеті ім. Т.Шевченка в). у Київському університеті та Харківському інституті народної освіти г). у Харківському університеті
6. П. Тичина багато років очолював: а). Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР б). Інститут літератури ім. Т.Шевченка АН УРСР в). Інститут мовознавства ім. О. Потебні АН УРСР г). Інститут філософії АН УРСР
7. Джерелом натхнення до написання поеми „Золотий гомін” П.Тичиною стали історичні події: а). громадянської війни б). українського національного відродження 1917 року в). голодомору 1933 року г). Другої світової війни
8. Трагічні події під Крутами П.Тичина відтворив у вірші: а). „Як упав же він з коня...” б). „Відповідь землякам” в). „На майдані...” г). „Пам’яті тридцяти”
9. У поезії П.Тичини „Ви знаєте, як липа шелестить...” сплять: а). зорі, солов’ї б). дідугани в). міцні дуби г). старі гаї

10. Назвіть поезію, в якій П.Тичина у символічному образі дівчини-весни показує оптимістичне передчуття випробувань, що постануть перед нацією: а). „Гаї шумлять...” б). „Арфами, арфами...” в). „Ой не крийся, природо, не крийся...” г). „Скорбна мати”
11. Який літературний напрям найбільш органічний для світосприймання молодого П.Тичини: а). неокласицизм б). неоромантизм в). символізм г). експресіонізм
12. Якими арфами „обізвилися гаї” у поезії П.Тичини „Арфами, арфами...”: а). ніжнотонними б). мідно тонними в). перламутровими г). світлотонними
13. „Йде весна Запашна, Квітами-перлами Закосичена.” Це рядки із поезії П.Тичини: а). „Гаї шумлять...” б). „Ви знаєте, як липа шелестить...” в). „Коли в твої очі дивлюся...” г). „Арфами, арфами...”
14. „Сміх буде, плач буде Перламутровий...”, – застерігає П.Тичина у поезії: а). „Зі смутком на серці” б). „Арфами, арфами...” в). „Ви знаєте, як липа шелестить” г). „Блакить мою душу обвіяла...”
15. Вкажіть поезію П.Тичини, яка завершується такими рядками: „О ні, то очі Ваші. – Я ридаю. Сестра чи Ви? – Любив...”: а). „З кохання плакав я...” б). „Подивилась ясно...” в). „О, панно Інно...” г). „Не дивися так привітно...”
16. Події голодомору дали поштовх до створення П.Тичиною поезії: а). „Скорбна мати” б). „Загупало в двері прикладом...” в). „Терор” г). „Похорон друга”
17. До групи неокласиків (гроно п’ятірне) входили письменники: а). М.Рильський, В.Сосюра, Юрій Клен, М.Зеров, П.Тичина б). П.Филипович, М.Зеров, М.Рильський, П.Тичина, М.Драй-Хмара в). В.Сосюра, П.Филипович, М.Зеров, М.Драй-Хмара, Юрій Клен; г) Юрій Клен, М.Зеров, П.Филипович, М.Рильський, М.Драй-Хмара.
18. Перша збірка творів М.Рильського має назву: а). „Знак терезів” б). „Далекі небосхили” в). „Синя далечинь” г). „На білих островах”
19. М.Рильський народився: а). у с. Романівна б). у м. Сквирі в). у с. Піски г). у м. Києві
20. Батько М.Рильського Тадей був: а). селянином б). етнографом в). робітником г). священиком
21. До творчості якого польського поета особливо часто звертався М. Рильський-перекладач: а). Адама Міцкевича б). Юліана Тувіма в). Юліуша Словацького г). Тадея Рильського
22. Якому польському композиторові присвятив М.Рильський ліричну поезію: а). Ференцові Лісту б). Фридеріку Шопену в). Бедржихові Сметані г). Анатолієві Кос-Анатольському
23. М.Рильський, як відомо, прихильник класичних, строгих поетичних форм. Про яку з них ідеться в уривку: „В чотирнадцять рядків укласти вмій і труд, і думку, і натхнення, й бій...”: а). октаву б). сонет в). рондель г). терцину
24. Перша збірка М.Рильського з’явилася друком, коли авторові виповнилося: а). 14 років б). 15 років в). 16 років г). 17 років
25. У якій поезії М.Рильський розвинув сковородинівську ідею „сродної праці”: а). „Яблука доспіли...” б). „Троянди й виноград...” в). „Косовиця” г). „Люби природу не як символ...”
26. Автобіографічний прозовий твір В.Сосюри має назву: а). Лисичанськ б). Теліжинці в). Третя Рота г). Червоноград
27. Мала Батьківщина В.Сосюри – це: а). Харківщина б). Донеччина в). Полтавщина г). Сумщина
28. В.Сосюра походив із родини: а). робітників б). інтелігентів в). селян г). поміщиків
29. Назвіть поезію, в якій В.Сосюра порівнює рідну землю з неопалимою купиною: а). „Україна” б). „До брата” в). „Любіть Україну” г). „Два Володьки”
30. Які „два Володьки” „рвали душу” В.Сосюри в боях революції: а). українець і денікінець б). поет і робітник в). петлюрівець і денікінець г). комунар і націоналіст
31. За вірш „Любіть Україну” В.Сосюру було звинувачено в націоналізмі: а). у 1933 році б). у 1944 році в). у 1947 році г). у 1951 році
32. Який вірш В.Сосюри в роки сталінщини був розкритикований і вилучений з його творів: а). „Відповідь” б). „Ластівки на сонці” в). „Любіть Україну” г). „Знов село”
33. У якій поезії В.Сосюра, освідчуючись у любові рідному краю, звертається до молоді: а). „Так ніхто не кохав...” б). „Білі акації будуть цвісти...” в). „Як я люблю тебе, мій краю вугляний...” г). „Любіть Україну”

34. Які збірки належать В.Сосюрі: а). „Сонячні кларнети”, „Плуг” б). „Сьогодні”, „Червона зима” в). „На білих островах”, „Синя далечінь” г). „Україно моя”, „Полудень віку”
35. „Без неї – ніщо ми, як порох і дим, розвіяний в полі вітрами...” – це рядки із поезії В.Сосюри: а). „Рідна мова” б). „Україні” в). „Любіть Україну” г). „Білі акації будуть цвісти...”
36. Про якого українського гетьмана написав поему В.Сосюра: а). Богдана Хмельницького б). Петра Дорошенка в). Івана Мазепу г). Пилипа Орлика
37. Жанр ліричної поезії, в якому автор розмірковує над проблемами, здебільшого схиляючись до філософських узагальнень називається... А медитація; Б сонет; В імітація; Г пісня.
38. Укажіть вид римування у наведених рядках з твору Миколи Вороного «Блакитна панна». *Мас крилами Весна Запашина, Лине вся в прозорих шатах, У серпанках і блаватах...* А Перехресне; Б суміжне; В кільцеве; Г білий вірш.
39. Укажіть, який вірш Олеся став популярним романсом. А «З журбою радість обнялась...»; Б «Ти знов мене не кохала»; В «О слово рідне! Орле скутий!»; Г «Чари ночі».
40. Укажіть віршовий розмір поезії Олександра Олеся «Чари ночі». А Ямб; Б хорей; В чотиристопний ямб; Г чотиристопний ямб з пірихієм.
41. Укажіть, до якого угруповання належав М. Рильський: А футуристів; Б символістів; В неокласиків; Г імпресіоністів.
42. Установіть відповідність між зразком поезії та видом лірики.
 1 «Блакитна Панна» Б пейзажна
 2 «Чари ночі» А інтимна
 3 «О слово рідне! Орле скутий!...» В патріотична
 4 «Молюсь і вірю...» Г інтимно-філософська
43. Хто з українських митців назвав поетичну творчість П. Тичини музичною рікою? А М. Рильський; Б В. Сосюра; В М. Бажан Г О. Довженко.
44. З яким видом мистецтва найбільше споріднена збірка П. Тичини «Сонячні кларнети»? А Живописом; Б театром; В кіно; Г музикою.
45. Визначте найточніше продовження речення. «У поезії П. Тичини «Ви знаєте, як липа шелестить...»»: А світ природи і світ людини зображуються як настроєво суголосні паралельні плани; Б змальована картина місячної весняної ночі - з шелестом липи, туманами, місяцем, зорями, солов'ями; В на тлі розкішної ночі, окресленої кількома штрихами, постає образ сплячої коханої; Г на тлі яскраво зображеної весняної ночі показані роздуми ліричного героя над проблемою збереження навколишнього середовища.
46. Яка поезія містить образ весни «запашної, квітами-перлами закосиченої»? А «Гаї шум-лять...»; Б «Ви знаєте, як липа шелестить...»; В «Арфами, арфами...»; Г «Деся на дні мого серця...».
47. Що спонукало В. Сосюру написати поезію «Любіть Україну»? А Наступ радянської влади на українську культуру і мову; Б події Другої світової війни; В ювілей Т. Шевченка; Г замовлення Л. Кагановича; довготривале перебування поета за межами Батьківщини.
48. Укажіть слова, у яких міститься головна ідея поезії В. Сосюри «Любіть Україну». А Примножуйте багатства рідної Батьківщини; Б любіть, оберігайте, возве-личуйте рідну Батьківщину; В захищайте природу; Г боріться з фашист-ськими зайдами; Д ідіть шляхом самовдосконалення.
49. Який стилістичний прийом використовує В. Сосюра в уривку з поезії «Любіть Україну», щоб досягти високого рівня емоційності, розширити свою думку: А Градацію; Б епітет; В метафору; Г гіперболу; Д евфемізм.

Для нас вона в світі єдина, одна

*в просторів солодкому чарі...
 Вона у зірках, і у вербах вона,
 і в кожному серця ударі,
 у квітці й пташині, в електровогнях,
 у пісні у кожній, у думі,*

в дитячій усмішці, в дівочих очах,
і в стягів багряному шумі...

50. Установіть відповідність між цитатою з поезії П. Тичини і художньо-виражальним засобом, ужитим у ній (виділено жирним шрифтом).
1. «Думами, думами, - Наче море кораблями, переповнилась блакить...» Б порівняння;
  2. «...весна
Запашна
Квітами-перлами
Закосичена.» А епітет;
  - 3 «Ви знаєте, як сплять старі гаї?» Г епітет, персоніфікація.
  - 4 «Над Києвом - золотий гомін,
І голуби, і сонце!» В символ, епітет;
51. Установіть відповідність між цитатою з поезії В. Сосюри і художньо-виражальним засобом, ужитим у ній (підкреслено).
- 1 «Скільки нас отаких біля муру
Од червоної кулі лягло»
(поезія «І пішов я тоді до Петлюри») Б епітет;
  - 2 «І пісня в душі наростає і спіє,
Мов вирватись хоче нестримно на волю» .
(поезія «Катрусі на спомин») А персоніфікація;
  - 3 «Так ніхто не кохав. Через тисячі літ
Лиш приходить подібне кохання»
(поезія «Так ніхто не кохав...») Г гіпербола.
  - 4 «Ось вона йде у вінку, як весна»
(поезія «Білі акації будуть цвісти...») В порівняння;
52. Спочатку М. Рильський, майбутній письменник, навчався...А Удома. Б У дяка. В У школі.
Г У приватній гімназії.
53. М. Рильський не закінчив Київський університет через: А Переслідування за політичну діяльність. Б Громадянську війну, голод і холод. В Відсутність коштів для сплати за навчання. Г Необхідність заробляти на життя.
54. М. Рильський з 1944-1946 рр. був: А Ректором університету. Б Головним редак-тором журналу «Книгар». В Директором академічного інституту мистецтвознавства, фольклору й етнографії. Г Директором школи .
55. У 1910 р . надруковано першу збірку поезій М. Рильського...А «Крізь бурю і сні» Б «Синя далечінь». В «На білих островах». Г «Зимові записи» .
56. Кому із поетів належать такі віршовані рядки: „Не дивися так привітно, Яблуновоцвітно. Стигнуть зорі, як пшениця: Буду я журиється. Не милуй мене шовково Ясно-соколово...”: а). В.Сосюрі б). М.Драй-Хмарі в). П.Тичині г). Б.-І.Антоничу
57. „Яблука допіли...”, „Ластівки літають...”, „Поле чорніє...” – це вірші: а). П.Тичини б). В.Сосюрі г). М.Рильського д). А.Малишка
58. Ліричні твори „Коли в твої очі дивлюся...”, „Ви знаєте, як липа шелестить...”, „Гаї шумлять...” належать: а). В.Сосюрі б). М.Рильському в). О.Олесю г). П.Тичині
- 59.Хто із названих письменників у роки громадянської війни був у війську Петлюри: а). М.Хвильовий б). В.Сосюра в). П.Панч г). А.Головко
- 60.„Рвали душу мою два Володьки в бою, і обидва, як я, кароокі...”. Це вислів: а). В.Підмогильного б). В.Еллана-Блакитного в). В.Сосюрі г). В.Винниченка
- 61.Укажіть справжнє прізвище О. Олеся: а) Федюшка; б) Кандиба; в) Стрілець; г) Панасенко,
- 62.О. Олесь творив на чужині протягом: а) 20 р.; б) 22 р.; в) 24 р.; г) 26 р.
- 63.Вкажіть, де поховано О. Олеся: а) м. Прага; б) м. Відень; в) м. Варшава; г) м. Париж.

64. Вкажіть, автором яких збірок є О. Олесь: а) «Зів'яле листя», «Із днів журби»; б) «З журбою радість обнялась...», «Кому повім печаль мою...»; в) «На крилах пісень», «Думи і мрії»; г) «На білих островах», «Під осінніми зорями».

65. Назвіть ліричного адресата строфи О. Олесь: ...будь мечем моїм! Ні, сонцем стань! вгорі спинися, Осяй мій край і розлетися Дощами судними над ним: а) доля; б) муза; в) слово; г) кохання.

66. Виберіть із названих віршів О. Олесь твір, який називають одою молодості і кохання: а) «Айстри»; б) «Втіха»; в) «Хвиля»; г) «Чари ночі».

67. Чію творчість умовно поділяють на „три цвітіння”: а) П. Тичини б) М. Зерова в) М. Рильського г) М. Драй-Хмари.

68. Альманах, який редагував М. Вороний, мав назву: а) «З вершин»; б) «Арка»; в) «З-над хмар і долин»; г) «Сяйво мрій».

69. З яким письменником вів творчий діалог М. Вороний: а) О. Олесь; б) М. Коцюбинський; в) П. Тичина; г) І. Франко.

70. Перша збірка М. Вороного: а) «Поезії»; б) «Перлини мудрості»; в) «Ліричні поезії»; г) «Арабески».

71. Який стилістичний прийом переважає у поезії «Блакитна панна» М. Вороного: а) анафора; б) риторичні звертання; в) алітерації та асонанси; г) епіфора.

Тестування за темою «Українські поетики-шістдесятники»

Завдання з однією правильною відповіддю

1. Назвіть ім'я автора поетичних збірок „Зимові дерева”, „Свіча в свічаді”: а). Б. Антонич б). А. Малишко в). В. Симоненко г). В. Стус
2. Кого із покоління шістдесятників О. Гончар назвав „витязем молоді української поезії”: а). М. Вінграновського б). Р. Лубківського в). В. Симоненка г). І. Драча.
3. Назвіть поета, який мужньо проголосив: „Як добре те, що смерті не боюсь я і не питаю, чи тяжкий мій хрест, що перед вами, судді, не клонюся в передчутті недовідомих верст...”: а). В. Симоненко б). І. Світличний в). І. Калинець г). В. Стус.
4. Хто з письменників навчався в аспірантурі Інституту літератури імені Т. Шевченка, звідки був виключений за протест проти репресій: а). І. Драч б). В. Симоненко в). В. Стус г). Д. Павличко.
5. Назвіть автора кіноповістей „Криниця для спраглих”, „Іду до тебе”, „Київська фантазія на тему дикої троянди-шипшини”: а). В. Стус б). В. Симоненко в). Л. Костенко г). І. Драч.
6. Назвіть автора поезій „Злодій”, „Кривда”, „Жорна”, „Монархи”: а). В. Стус б). В. Симоненко в). Д. Павличко г). Є. Маланюк.
7. Назвіть автора і назву твору, в якому звучать такі слова: „Можна вибрати друга і по духу брата, Та не можна рідну матір вибирати”: а). „Похорон друга” П. Тичини б). „Лебеді материнства” В. Симоненка в). „До брата” В. Сосюри г). „Материнська” А. Малишка.
8. Хто з письменників у 1965 році на прем'єрі фільму „Тіні забутих предків” висловив протест проти арештів української інтелігенції: а). Л. Костенко б). В. Симоненко в). Д. Павличко г). В. Стус.
9. Хто з письменників народився в селі Теліжинці, назва якого пізніше стала назвою його поетичної збірки: а). В. Симоненко б). А. Малишко в). Б. Олійник г). І. Драч.
10. Кого із названих поетів називають великим сонцепоклонником: а). В. Симоненка б). М. Вінграновського в). І. Драча г). А. Малишка.
11. Назвіть автора поезій „Кривда”, „Є в коханні і будні, і свята...”, „Кирпатий баро-метр”: а). В. Симоненко б). Л. Костенко в). І. Драч г). В. Стус.
12. „Народ мій є! народ мій завжди буде! Ніхто не перекареслить мій народ!”. Це рядки із поезії: а). П. Тичини б). А. Малишка в). Л. Костенко г). В. Симоненка.

13. Вкажіть назву збірки новел В.Симоненка: а). „Дума про щастя” б). „Листи з дороги” в). „Неймовірне інтерв'ю” г). „Вино з троянд”
14. Назвіть поезію, в якій В.Симоненко говорить про історичну місію людини на землі – творити добро, жити за законами людської моралі: а). „Люди часто живуть після смерті...” б). „Не лицемірити, не чванитись пихато...” в). „Ти знаєш, що ти – людина?” г). „Грудочка землі”
15. У поезії В.Симоненка „Лебеді материнства” мати просить не „вертати до хати”: а). горе б). біль в). досаду г). щастя
16. У які смеркання „мавки чорноброві ждатимуть твоєї ніжності й любові” (В. Симоненко „Лебеді материнства”): а). у весільні б). у хмільні в). у весняні г). у чарівні
17. У поезії В.Симоненка „Лебеді материнства” мати розмірковує, що разом із сином виростуть: а). мавки чорноброві б). приспані тривоги в). материнські мрії г). диво-наречені.
18. Якщо син впаде на чужому полі, з України до нього прийдуть (В.Симоненко „Лебеді материнства”): а). диво-наречені б). лебеді, як мрії в). верби і тополі г). мавки чорноброві.
19. У поезії В.Симоненка „Лебеді материнства” танцювали „в хаті на стіні”: а). півні б). тіні в). лебеді г). зорі.
20. У котрому році В.Стус загинув у радянському таборі: а). 1983 б). 1984 в). 1985 г). 1986
21. Вкажіть поетичні збірки В.Стуса: а). „Круговерть”, „Дорога болю”, „Веселий цвинтар” б). „Круговерть”, „Дорога болю”, „Зоряний інтеграл” в). „Дорога болю”, „Палімпсести”, „Полудень віку” г). „Веселий цвинтар”, „Круговерть”, „Пам'ять”
22. У котрому році прах В.Стуса було перепоховано на Байковому кладовищі в Києві: а). 1985 б). 1987 в). 1988 г). 1989
23. Як називається дебютна збірка В.Стуса: а). „Дорога болю” б). „Круговерть” в). „Веселий цвинтар” г). „Зимові дерева”
24. Назвіть поезію В.Стуса, у якій митець відтворює світлі спогади дитячих і юнацьких літ, які навіяла українська природа: а). „О земле втрачена, явися...” б). „Коли б не ти...” в). „Самого спогаду на дні...” г). „За літописом Самовидця”
25. Як називається перша збірка І.Драча: а). „Корінь і крона” б). „Балади буднів” в). „Соняшник” г). „До джерел”
26. Назвіть улюблений жанр І.Драча: а). поема б). балада в). притча г). сонет
27. Незвичайність образів, поєднання філософського осмислення найновіших досягнень науки й щоденного речового оточення сучасника, фольклорна основа – це деякі ознаки поезики: а). А.Малишка; б). Д.Павличка в). І.Драча г). В.Симоненка
28. У якому вірші І.Драча в заключній строфі в образі сонця виступає поезія: а). „Балада про соняшник” б). „Барвінок” в). „Дума про хліб” г). „Смерть Шевченка”
29. Одна збірка І.Драча має назву села, де він народився: а). „Сосниця” б). „Теліжинці” в). „Стожари” г). „Ясенець”
30. Назвіть першу ліро-епічну поему І.Драча: а). „Дума про Вчителя” б). „Соловейко-Сольвейг” в). „Ніж у сонці” г). „Зоря і смерть Пабло Неруди”
31. Василь Симоненко народився: А на Полтавщині; Б на Чернігівщині; В на Прикарпатті; Г на Сумщині; Д на Черкащині.
32. За життя В. Симоненка вийшла єдина збірка, яка називається: А «Земне тяжіння»; Б «Тиша й грім»; В «Поезії»; Г «Лебеді материнства»; Д «Кирпатий барометр».
33. Василь Симоненко прожив. А 25 років; Б 26 років; В 27 років; Г 28 років; Д 30 років.
34. Василю Симоненку було присуджено Шевченківську премію після смерті через: А 8 років; Б 12 років; В 22 роки; Г 32 роки; І Д 33 роки.
35. Василь Симоненко був членом: А Мистецького українського руху; Б секрета-ріату СПУ; В Товариства української мови ім. Т. Шевченка; Г київського Клубу творчої молоді; Д Українського фонду культури.

36. Життєве кредо В.Симоненка найяскравіше висловлено у поезії А «Задивляюсь у твої зіниці»; Б «Україно! Ти моя молитва», В «Є тисячі доріг, мільйон вузьких стежинок»; Г «Ти знаєш, що ти - людина»; Д «Лебеді материнства».
37. На художній своєрідності поезії «Лебеді материнства» позначився такий фольклорний жанр: А казка; Б колискова пісня; В весільна пісня; Г легенда; Д голосіння.
38. Вірш «Лебеді материнства» В.Симоненка поклав на музику: А О. Білаш; Б А.Пашкевич; В П.Майборода; Г Г.Майборода; Д А.Штогаренко.
39. У рядках *За тобою завше будуть мандрувати Очі материнські і білява хата* використано такі художні засоби: А уособлення і гіпербола; Б синекдоха і персоніфікація; В паралелізм і символ; Г гіпербола і епітети; Д асонанс і алітерація.
40. Художній троп, який побудований на перенесенні значення з цілого і його окрему частину, називається: А метафора; Б інверсія; В гіпербола; Г синекдоха; Д анаколүф.
41. Основна думка вірша «Лебеді материнства» - це: А найдорожче у світі - Батьківщина; Б зачудування світом казки; В неповторний світ дитинства; Г важливість родинного виховання; Д фольклор - джерело натхнення і творчості.
42. У рядку «темряву тривожили криками півні» використано такий засіб: А асонанс; Б алітерація; В алегорія, Г алюзія; Д паралелізм.
43. Повтор однакових або подібних за звучанням приголосних в межах одного рядка або строфи для підсилення звукової виразності називається: А алітерація; Б асонанс; В алюзія; Г алегорія; Д анаколүф.
44. Повтор однакового рядка «вирати не можна тільки Батьківщину» у вірші «Лебеді материнства» називається: А тавтологія; Б анафора; В ретардація; Г рефрен; Д обрамлення.
45. Назвіть героя роману Л.Костенко „Маруся Чурай”, який так характеризує Марусю: „Ця дівчина не просто так. Маруся. Це – голос наш. Це – пісня. Це – душа.”: а). Грицьб). Іскрав). Гордійг). Б.Хмельницький
46. Носієм зради Вітчизни в історичному романі Л.Костенко „Маруся Чурай” виступає: а). Мартин Пушкарб). дід Галерникв). Богдан Хмельницькийг). Ярема Вишневецький.
47. Хто в історичному романі Л.Костенко „Маруся Чурай” так вичерпно характеризує себе: „Любов любов’ю, а життя життям”: а). Гриць Бобренкоб). Гордій Чурайв). Іван Іскраг). Федір Вишняк.
48. „Нерівня душ – це гірше, ніж майна!” – це слова із такого твору Л.Костенко: а). „Дума про братів неазовських”б). „Берестечко”в). „Маруся Чурай”г). „Душа вертає на свої руїни”.
49. Вкажіть назву міста, яке для Марусі Чурай „як вічний присмак крові”, бо пов’язане з іменем Яреми Вишневецького (Л.Костенко „Маруся Чурай”): а). Київ б). Полтава в). Лубни г). Харків.
50. Взаємопереплетення особистого й народного уособлені в романі Л.Костенко „Маруся Чурай” у трьох постатях, що мають стосунок до долі Марусі. Це: а). мандрівний дяк, дід Галерник, Гриць Бобренкоб). Іван Іскра, Ярема Вишневецький, Федір Вишнякв). Гриць Бобренко, дід Галерник, Богдан Хмельницькийг). мандрівний дяк, дід Галерник, Богдан Хмельницький.
51. Укажіть назву першої збірки Л. Костенко, що вийшла в 1957 р. А «Проміння землі»; В «Вітрила»; Б «Над берегами вічної ріки»; Г «Зоряний інтеграл».
52. Укажіть назву книжки, за яку Ліна Костенко було удостоєна премії Франческо Петрарки у 1994 р. А «Неповторність»; В «Сад нетанучих скульптур»; Б «Інкрустації»; Г «Вибране».
53. Установіть відповідність між назвою збірки Л.Костенко і роком написання? 1 «Проміння землі» 2 «Вітрила» 3 «Мандрівки серця» 4 «Над берегами вічної ріки» 5 «Зоряний інтеграл» А 1977 р. Б 1957 р. В 1958 р. Г 1963 р. Д 1961 р.

54. Темою вірша «Українське альфреско» є: А тема Великої Вітчизняної війни; Б жорстка цензура поетичної творчості; В екологічне лихо; Г людська самотність як руйнування гармонії; Д розповідь про справжнє кохання.
55. В основі роману «Маруся Чурай» - розповідь про дівчину-піснярку. Цей сюжет є: А легендою; Б думою; В історичною піснею; Г історичним фактом; Д літописом.
56. Складниками художньої концепції роману «Маруся Чурай» є: А іронічне звучання; Б автобіографічний елемент; В перевага раціонального начала; Г поєднання епічного й ліричного; Д модерністські прийоми.
57. Основою сюжетної лінії, пов'язаної з долею Марусі Чурай з однойменного роману, є: А історична пісня; Б народна дума; В календарно-обрядова поезія; Г притча; Д балада.
58. Справжню цінність таланту дівчини з персонажів роману «Маруся Чурай» розуміє: А вїт Семен Горбань; Б козак Григорій Бобренко; В батько Гордій Чурай; Г полковий обозний Іван Іскра; Д Галя Вишняківна.
59. Правду про власну любовну драму головна героїня роману Чурай» довіряє: А матері; Б Івану Іскрі; В сонцю; Г діду Галернику; Д суддям.
60. Фіналом твору «Маруся Чурай» є: А звістка про помилування дівчини; Б страта героїні; В одруження Марусі; Г очікування дівчиною близької смерті; Д батальна сцена.
61. У рядках роману «Маруся Чурай» *«Він не якийсь визискувач чи звір, Він просто вміє взяти запієдарма»* йдеться про: А Чурая; Б Бобренка; В Вишняка; Г Горбаня; Д Пушкаря.
62. Галя Вишняківна, героїня роману «Маруся Чурай», зростала в атмосфері: А одухотвореності і любові; Б бездуховності; В переваги моралі над побутом; Г краси людських стосунків; Д високих почувань.
63. У рядку з роману «Маруся Чурай» *«Полтава карас співця»* вжито: А уособлення; Б епітет; В метонімію; Г оксиморон; Д паралелізм.
64. Напругу почуттів в уривку одного з розділів роману «Маруся Чурай» *Тим часом гонець доганяє світання клаптями ночі доточує дні. І кожна хвилинка, здається, - остання, і крихта надії кричить йому: «Ні!»* передано за допомогою: А інверсії; Б віршованого розміру - ямба; В ритмізованої прози; Г віршованого розміру - дактиля; Д амфібрахічної стопи.
65. Хто і про кого говорить у таких рядках з роману «Маруся Чурай»: *Від того кидав з берега до того, Любив достаток і любив пісні. Це як, скажімо, вірувати в Бога і продавати душу Сатані?* А дід Галерник про Григорія Бобренка; Б Богдан Хмельницький про Семена Горбаня; В Мартин Пушкар про Григорія Бобренка; Г Лесько Черкес про Івана Іскру; Д Яким Шибиліст про Григорія Бобренка.
66. У рядках *«... слова самі на голос навертали, як сльози наворачуються на очі»* (роман «Маруся Чурай») використано: А гіперболу; Б метонімію; В алегорію; Г порівняння; Д персоналізацію.
67. Мандрівний дяк (роман «Маруся Чурай») називає кривавим катом України: А Наполеона; Б Батія; В Чингісхана; Г Вишневецького; Д Менглі-Гірея.
68. Основою поетичного мислення Марусі Чурай з однойменного роману є: А прагнення дівчини розповісти всім про особисте життя; Б наслідування нею фольклорних джерел; В схильність Марусі до меланхолії; Г усвідомлення Чураївною власної причетності до долі народу; Д бажання героїні прославитися.
69. Під час розмови з мандрівним дяком головна герої Чурай» переспівує такий фольклорний твір: А думу про козака Голоту; Б історичну пісню про Байду; В думу «Хмельницький і Барабаш»; Г думу про Марусю Богуславку; Д історичну пісню про Наливайка.
70. У рядках з роману «Маруся Чурай» *Колись нащадки будуть одмивати Оцю печаль од крові і глупот. Бо можновладці тяжко винуваті. А що зробив народові народ?* використано: А алітерацію; Б іронію; В сарказм; Г алегорію; Д риторичну фігуру.

71. У рядках з роману «Маруся Чурай» «... Моя любов чолом сягала неба, а Гриць ходив ногами по землі» використано: А антитезу; Б риторичний оклик; В порівняння; Г інверсію; Д асонанс.
72. Образу Григорія Бобренка з роману «Маруся Чурай» можна протиставити образ: А Мартина Пушкаря; Б Семена Горбаня; В батька Галі; Г Івана Іскри; Д мандрівного дяка.
73. Віршовий розмір твору «Маруся Чурай»: А п'ятистопний хорей; Б п'ятистопний ямб; В чотиристопний дактиль; Г чотиристопний анапест; Д чотиристопний амфібрахій.
74. Жанр твору «Маруся Чурай» Ліни Костенко: А драматична поема; Б соціально-психологічний роман у віршах; В соціально-побутова поема; Г історичний роман у віршах; Д проза у віршах.

Завдання з вибором трьох правильних відповідей (варіант 1)

1. Василю Симоненку належать афоризми: А «Сіль пізнання - це плід каяття»; Б «Ти знаєш, що ти - людина»; В «О рідне слово, хто без тебе я?»; Г «Народ мій є! Народ мій завжди буде! Ніхто не перекареслить мій народ» Д «Бо величі справжній не треба спиратись на плечі нікчем»; Е «Не говоріть від імені народу, - розперетричі ви йому впеклись!».
2. Тематично-змістовими пріоритетами творчості Василя Симоненка є: А любов до України; Б екологічні мотиви; В осуд тоталітаризму; Г утвердження неповторності кожної людини; Д самозаглибленість та медитативність; Е звертання до Бога.
3. Поезії «Лебеді материнства» надають неповторної образності та милозвучності такі тропи: А літота; Б порівняння; В епіфора; Г синекдоха; Д епітети; Е персоніфікація.
4. Мати у вірші «Лебеді материнства» звертається до: А досади; Б родини; В лебедів; Г зір; Д хати; Е тополь.
5. Домінантними у творчості Василя Симоненка є: А гостра публіцистичність; Б тяжіння до складних символів та метафор; В модерністські шукання; Г ідейна заангажованість Д простота строфіки; Е афористичність вислову.
- 6.

Завдання з вибором трьох правильних відповідей (варіант 2)

1. Особливістю поетичного стилю І. Драча є: А ліризм, пісенність; Б пафосність; В зближення космічних і земних мотивів; Г інтелектуальність; Д образна переускладненість, метафоричність; Е канонічність.
2. За участю Івана Драча були написані такі сценарії українських фільмів: А «Криниця для спраглих»; Б «Аероград»; В «Камінний хрест»; Г «Україна в огні»; Д «Іду за тобою»; Е «Пропала грамота».
3. Іван Драч став автором таких поетичних збірок: А «Тиша й грім»; «Соняшник»; «Протуберанці сонця»; «Любов і ненависть»; «Земне тяжіння»; «Теліженці».
4. Перші публікації віршів Івана Драча з'явилися у виданнях: А «Літературна Україна»; Б «Літературна газета»; В «Зміна»; Г «Правда»; Д «Вітчизна»; Е «Комсомолец».
5. Наприкінці ХХ століття Іван Драч очолював: А Спільку письменників України; Б Мистецький український рух; В кафедру філології в Київському університеті ім. Т. Г. Шевченка. Г Верховну Раду України; Д Народний Рух України; Е Конгрес української інтелігенції.
6. Улюбленими жанрами Івана Драча є: А балада; Б вірш-послання; В етюд; Г сонет; Д казка; Е есе.
7. Визначте ознаки верлібру: А рівна кількість складів у рядках з вільним розташуванням наголосів; Б кількість складів у рядках різна, різна кількість наголосів з довільним розташуванням; В жіноча рима; Г рима відсутня; Д наявний ритм; Е наявна цезура посередині рядка.

8. Загальними особливостями сюрреалізму є: А культивування індивідуалізму; Б дегуманізація; В фантастика; Г абсурд, алогізм; Д урбаністична тематика; Е парадоксальне поєднання форм.

Завдання з вибором трьох правильних відповідей (варіант 3)

1. Вкажіть риси творчості Ліни Костенко: А громадянська одухотвореність поезії; Б аполітичність; В висока художня культура; Г багата образність; Г простота, майже повна відсутність образності; Д глибина думки, афористичність вислову; Е надмірна насиченість лексики науковими термінами.
2. У чому полягає цінність Марусиних пісень (за романом Ліни Костенко «Маруся Чурай»)? А піднімають дух козаків; Б заколисують козаків; В бережуть пам'ять про історичні події; Г цінні як твори мистецтва; Г є зразками для навчання співу; Д є зразками для навчання складання віршів; Е в усьому названому разом.
3. Вкажіть персонажів роману у віршах Л. Костенко «Маруся Чурай»: А Іван Іскра; Б Ярема Вишневецький; В Гордій Чурай; Г Вишняк; Г Семен Палій; Д Лесько Черкес; Е Григорій Многогрішний.
4. Головні теми поетичного доробку Ліни Костенко: А людина і природа; Б митець і суспільство; В історична пам'ять; Г освіта і наука; Д віра в Бога; Е мовна проблема.
5. Характерні риси творчості Ліни Костенко: А умовність викладу; Б історизм мислення; В безсюжетність творів; Г інтелектуалізм; Д лаконізм вислову; Е філософічність лірики.
6. Серед письменників, які у своїй творчості зверталися до образу Марусі Чурай, були: А Іван Нечуй-Левицький; Б Тарас Шевченко; В Євген Гребінка; Г Ольга Кобилянська; Д Володимир Самійленко; Е Михайло Старицький.
7. Поетичний стиль роману «Маруся Чурай» характеризується використанням: А народних голосінь; Б народних приказок; В динамічних перебоїв ритму; Г неологізмів; Д розлогих розповідей; Е народних прислів'їв.
8. Тематичними об'єктами роману «Маруся Чурай» є: А події визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького; Б особиста драма життя відомої дівчини-піснярки; В розшарування української спільноти у XVII ст.; Г закріпачення України; Д перебіг перемовин із Польщею; Е події Переяславської ради.
9. До віртуозних художніх прийомів, використаних у романі «Маруся Чурай» належать: А поліфонія звучання; Б ритмічне багатство вірша; В імпресіоністична техніка; Г мелодраматичний фінал; Д стилізація мови давньої епохи; Е карикатурні образи-персонажі.
10. У романі «Маруся Чурай» є згадка про такі пісні, приписувані Чураївні: А «Ой, на горі та й женці жнуть ...»; Б «Ой, не світи, місяченьку ...». В «Ой, не ходи, Грицю, та й на вечорниці ...»; Г «Зелененький барвіночку ...». Д «За світ встали козаченьки.. » Е «Ой, чий то кінь стоїть ...».
11. Справжнє розуміння суспільної ролі пісень Марусі Чурай, героїні однойменного роману, виявляють: А Семен Горбань; Б Григорій Бобренко; В Богдан Хмельницький; Г Іван Іскра; Д дід Галерник; Е Галя Вишняківна.
12. До рис, притаманних Чураївні, героїні роману «Маруся Чурай», належать: А жорстокість; Б почуття власної гідності; В вірність у коханні; Г хитрість; Д душевна роздвоєність; Е глибокий розум.
13. До рис характеру, притаманних Григорію Бобренку (роман «Маруся Чурай»), належать: А стриманість; Б сміливість у ратному бою; В пристосуван-ство; Г владолубство; Д відступництво; Е боягузтво.
14. До причин особистої драми головної героїні роману «Маруся Чурай» можна віднести: А дії та вчинки суперниці; Б протилежні до Грицевих уявлення про життєві цінності; В

втручання матері; Г дворушництво коханого; Д «нерівня душ» молодих людей; Е розлука з Грицем через війну.

Викладач: кандидат філологічних наук, доцент **Курінна Наталія Степанівна**

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія української літератури другої половини ХХ ст.
Викладач (-і)	К. ф. н., доц. Процюк Любов Богданівна.
Контактний телефон викладача	(0342) 59-60-74
Е-mail викладача	kaf.lit@ukr.net
Формат дисципліни	Очна, заочна
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС –3 (90 год)
Посилання на сайт дистанційного Навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації: 30 год. Понеділок - 13.30-14.30. Кафедра української літератури, 303 ауд. Онлайн-консультації: 30 год.
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Історія української літератури» належить до нормативних дисциплін і вивчається студентами спеціальності «Українська мова і література» на четвертому курсі (восьмий семестр). Вона має на меті дати розуміння специфіки літературного процесу другої половини ХХ ст. в Україні, його багатоманітності та самобутнього обличчя. Успішне засвоєння лекційно-семінарського курсу забезпечує розуміння студентами особливостей мистецьких напрямів, зокрема модернізму та постмодернізму, розвиває вміння аналізувати художні твори</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: Українська література періоду неомодернізму Постмодерні тенденції української літератури</p>	
3. Мета та завдання курсу	
<p>Мета - ознайомлення студентів з провідними тенденціями літературного процесу окресленого періоду, на яку припадає утвердження пізнього модернізму й постмодернізму. Під час опанування згаданого курсу студенти ознайомлюються із життєвим і творчим шляхом письменників-класиків та новаторів, які творили й творять в добу модернізму й постмодернізму, знайомляться з текстами художніх творів у їх сучасному прочитанні, з'ясовують своєрідність художнього світу кожного з авторів та особливості їх індивідуального стилю.</p> <p>Завдання: вивчення дисципліни: досягнення студентами ґрунтовних знань текстів художніх творів, передбачених програмою, розуміння ними провідних тенденцій розвитку літературного процесу другої половини ХХ віку та вияву їх у творчій практиці письменників-класиків; здобуття повноцінної філологічної освіти та досягнення належного рівня фахової підготовки майбутніх спеціалістів, вчителів української мови та літератури.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<ul style="list-style-type: none"> • У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен проявити: • здатність утверджувати національні і гуманістичні ідеали демократичних цінностей, мовне й культурне багатство України; здатність активно, відповідально й ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою утвердження державності України й розвитку демократичного суспільства; • здатність до пошуку, оброблення й аналізу різних видів інформації, використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій; • здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, самостійного оволодіння новими знаннями; • здатність вільно спілкуватися державною мовою, застосовувати знання української мови та літератури в різних професійних ситуаціях, налагоджувати й підтримувати необхідні контакти в соціумі, виробляти власну комунікаційну стратегію, ефективні способи взаємодії з людьми; • здатність використовувати, пропагувати й збагачувати українські традиції, застосовувати елементи етнопедагогіки та перспективний досвід в освіті, визначати пріоритети й перспективи (національні, суспільні, освітні, моральні тощо), реалізовувати їх у житті, 	

<p>розробляти й керувати проектами;</p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність з'ясовувати взаємозв'язок світоглядних позицій та творчості письменника; • здатність аналізувати твір з урахуванням його художньої своєрідності; • здатність давати самостійну літературознавчу оцінку твору; • виявляти роль героя у розкритті ідейного змісту твору й авторської оцінки героя; • розмежовувати специфічні особливості модернізму й постмодернізму та з'ясовувати їх вияв у літературних творах; давати характеристику модернізму та постмодернізму; • здатність з'ясовувати особливості впливу ідей епохи на проблематику й ідейну суть літературного твору; • здатність застосовувати отримані знання під час практики на уроках української літератури в школі та проектувати їх на майбутню професійну діяльність
--

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	24(очна форма), 14(заочна форма)
Практичні	24 (очна форма) 18(заочна форма)
самостійна робота	42 (очна форма), 68 (заочна форма)

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
8	035 Філологія 035.01 Українська мова і література	Четвертий	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план зл	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
<p>Змістовий модуль 1.</p> <p>Українська література періоду неомодернізму</p> <p>Тема 1.. Постшістдесятники Київська школа поетів</p> <p>1. Неомодернізм як явище: жанрово-стильовий</p>	Лекція (2 год)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу		Згідно з розкладом занять в університеті

<p>аспект</p> <p>2. Політичні та культурно-літературні передумови виникнення Київської школи поетів</p> <p>3. Київська «квадрига»: творчість Василя Голобородька, Віктора Кордуна, Миколи Воробйова, Михайла Григоріва.</p>					
<p>Тема практичного заняття. «Поезія представників Київської школи: стильова своєрідність, новаторство»</p> <p>1. Творчість Василя Голобородька</p> <p>2. Поезія Віктора Кордуна</p> <p>3. Микола Воробйов та Михайло Григорів у контексті Київської школи</p>	<p>Практичне заняття (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Працювати за планом підготовки до практичного заняття</p> <p>Письмово проаналізувати статтю Олега Лишеги про Київську школу</p> <p>Зробити літературознавчий аналіз вірша кожного із представників Київської школи поетів</p> <p>Написати конспект частини шкільного уроку про</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

			творчість Василя Голобородька		
Тема самостійної роботи. «Творчість Станіслава Вишенського та Василя Рубана» 1. Герметизм поезії Станіслава Вишенського 2. Василь Рубан: віхи біографії та риси творчості. Роман «Помирав уражений проліском сніг»	Самостійна робота	Рекомендована література до курсу	Написати реферат про творчість одного з авторів в контексті його доби. Прочитати Роман Василя Рубана «Помирав уражений проліском сніг»	За десятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 4. Драматургія 60-90 рр. в українській літературі 1. Тематика, проблематика, жанрово-стильова манера драматургії 60-70 рр. Творчість Олексія Коломійця 2. Драматургія творчість 80-х рр.: художні тенденції, новаторство. 3. Нові імена драматургії 90-х рр.	Лекція інтерактивна з використанням опорних знань	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та відповідні наукові джерела,	За п'ятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема практичного заняття.. «Драматургія Ярослава Стельмаха: кейно-	Практичне заняття з елементами опорних знань (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Працювати за планом практичного заняття	За п'ятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>естетичний та жанрово-стильовий аспекти».</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біографічні віхи письменника Загальна характеристика творчості. Проза автора. 2. Драма «Провінціалки» Новизна тематики, типу, художня переконливість проблеми провінціалізму духу 3. Драма «Синій автомобіль»: постмодерністська манера, проблематика, новаторство 4. Творчість Ярослава Стельмаха в шкільній програмі 			<p>Прочитати та проаналізувати драму Ярослава Стельмаха «Провінціалки»</p> <p>Зробити модель частини уроку (вступна розповідь) про постать Ярослава Стельмаха</p>		<p>занять</p>
<p>Тема самостійної роботи «Драматургія Олексія Коломійця: новаторство в традиційному».</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Короткі біографічні відомості. Ранні твори .Проза автора 2. Комедія «Фараони»: 3. Драми Олексія Коломійця «Дикий Ангел», «Чебрець пахне сонцем»: 	<p>Самостійна робота</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Детальний аналіз драматургії Олексія Коломійця</p> <p>Переглянути фільм «Фараони» https://www.youtube.com/watch?v=Q1JEm3zm7j8.</p>	<p>За десятибальною шкалою</p>	<p>Згідно з розкладом занять в університеті</p>

лірико-драматична тональність					
Тема 7. Українські сімдесятники: персоналії на тлі епохи 1. Культурно-історичні передумови розвитку літератури в 70-ті роки ХХ ст. 2. Нова естетична концепція мистецтва, пошуки нових виражальних засобів і сугестивних можливостей поетичного слова	Лекція (2 год.)	Рекомендована література до курсу	опрацювати конспект лекції відповідні наукові джерела,		протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема практичного заняття: «Поетична творчість Грицька Чубая» 1. Біографія Грицька Чубая Впливи європейського модернізму на творчість поета. 2. Новаторство художньої творчості поета і, тематичне, жанрове та художнє розмаїття. Еволюція світогляду і становлення стилю митця. 3. «П'ятикнижжя» Григорія	Практичне заняття (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Працювати за планом практичного заняття. Прочитати та проаналізувати одну з поем автора (на вибір). Переглянути розповідь про поета https://www.youtube.com/watch?v=y-pLYA-gb_Y	За п'ятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять

Чубая					
<p>Тема самостійної роботи. «Українська екзистенційна проза. Творчість Романа Андріяшика»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роман «Люди зі страху»; та загальний огляд творчості письменника 2. Екзистенційні модули роману «Додому нема вороття» 	Самостійна робота	Рекомендована література до курсу	<p>Опрацювати прозу Романа Андріяшика,</p> <p>Прочитати роман «Додому нема вороття» та проаналізувати його екзистенційні модули</p>	За десятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема10. Самвидавний альманах «Скриня»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія видання та заборони альманаху. Доля авторів 2. Твори, які увійшли до альманаху: теми, стильові манери поетів. 3. Значення альманаху «Скриня» в історії української літератури 	Лекція (2 год.)	Рекомендована література до курсу	опрацювати конспект лекції та відповідні наукові джерела,		Згідно з розкладом занять в університеті
<p>Тема практичного заняття. «Творчість Олега Лишеги»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Огляд біографії митця. Поезія та скульптура в житті Лишеги. 	Практичне заняття з використанням відеоматеріалів (2 год.)	Рекомендована література до курсу	<p>Працювати за планом практичного заняття.</p> <p>Зробити літературознавчий аналіз</p>	За п'ятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>2. Поетична творчість Олега Лишеги. Перспективи вивчення творчості автора в школі</p> <p>3. Драма «Друже Лі Бо, брате ДуФу»</p>			<p>одного-двох віршів автора.</p> <p>Проаналізувати драму «Друже Лі Бо, брате Ду Фу»</p>		
<p>Тема самостійної роботи: «Львівський художній текст 70-х рр. XX ст. Творчість Ігоря Калинця».</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Зробити самостійні огляди андеграундної поезії 70-х років XX ст.</p>	<p>За десятибальною шкалою</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 13. Бахмацька школа поетів. Костянтин Москалець.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія виникнення школи. Міфи та реальні події. 2. Творчість представників Бахмацької школи. «Філософія чаю». 3. Рецепція та культурні зв'язки літературного угруповання 	<p>Лекція з використанням мультимедіа (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Опрацювати конспект лекції та рекомендовану літературу</p>		<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема практичного заняття: «Поезія, есеїстика та проза Костянтина Москальця»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біографія письменника 2. Поетична творчість автора. Збірка «Нічні пастухи буття» 3. Проза та есеїстика 	<p>5. Практичне заняття (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Працювати за планом практичного заняття. Зробити аналіз одного-двох віршів автора.</p> <p>Написати власний сполох (за бажанням)</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>автора. «Келія чайної троянди»: міф і текст. Сполох як жанр</p> <p>4. Можливості вивчення творчості Костянтина Москальця в загальноосвітній школі</p>					
<p>Тема самостійної роботи: «Творчість Володимира Кашки. Роман-робітня «Житло».</p>	Самостійна робота	Рекомендована література до курсу	Підготувати виступ «Постать та творчість Володимира Кашки на тлі доби та покоління».	За десятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 16.. Українська історична та «химерна» проза</p> <p>1. Історичний роман як жанр в другій половині ХХ ст. в Україні. Мала проза на історичну тематику</p> <p>2. «Химерна проза» та літературознавчі дискусії навколо жанру.</p> <p>3. Літературні портрети письменників, авторів історичної та химерної прози</p>	Лекція (2 год.)	Рекомендована література до курсу	опрацювати конспект лекції та відповідні аутентичні джерела,		протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема практичного заняття. «Творчість Валерія Шевчука».</p> <p>1. Короткий</p>	Практичне заняття (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Працювати за планом практичного заняття..	За п'ятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом

<p>огляд біографії письменника.</p> <p>2. Роман «Дім на горі»: жанрово-стильовасвоєрідність</p> <p>3. Творчість Валерія Шевчука на уроках української літератури.</p>			Зробити типологічний аналіз творів магічного реалізму та химерної прози		занять
<p>Тема самостійної роботи: «Історична проза Юрія Мушкетика»</p>	Самостійна робота	Рекомендована література до курсу	Зробити типологічне зіставлення образів двох художніх творів (на вибір) історичної прози Юрія Мушкетика	За десятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Змістовий модуль 2. Постмодерні тенденції в українській літературі: тексти і контексти</p> <p>Тема 1 Вісімдесятники в історії українського письменства: від модерну до постмодерну</p> <p>1. Політичні та суспільно-культурні умови в Україні на початку 80-х рр. XX ст.</p>	Лекція (2 год)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та відповідні наукові джерела,		протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>Перші поетичні збірки вісімдесятників в</p> <p>2. Творчість поетів покоління вісімдесятників в: теми, мотиви, неповторність стильового обличчя</p> <p>3. Творчість Василя Герасим'юка, Ігоря Римарука, Івана Малковича та ін. в шкільній програмі</p>					
<p>Тема 2. Творчість Василя Герасим'юка та Ігоря Римарука</p> <p>1. Біографія, культурно-літературне тло та творчість Василя Герасим'юка. Збірки «Космацький узір» та «Діти трепети»</p> <p>2. Поетична творчість та культурно-громадська</p>	<p>Практичне заняття (2 год</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Працювати згідно плану практичного заняття.</p> <p>Змоделювати частину шкільного уроку за віршем В. Герасим'юка «Аркан» (етап уроку – на вибір)</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

діяльність Ігоря Римарука. Збірка «Діва Обида»					
Тема 3. Поетична та видавнича діяльність Івана Малковича	Самостійна робота	Рекомендована література до курсу	Проаналізувати творчість Івана Малковича	За десятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 4. Зародження постмодерного письма в Україні 1. Передумови виникнення постмодернізму як напряму в європейській та українській літературах 2. Поетичне угруповання «Бу-Ба-Бу»: стильова революція. Творчі обличчя представників 3. Літературне угруповання «Пропала грамота» Творчість Юрка Позаяка	Лекція (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та відповідні наукові джерела,		протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема практичного заняття: «Творчість Юрія Андруховича.» 1. Біографія письменника. Роман	Практичне заняття (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Працювати згідно плану практичного заняття	За п'ятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>«Гасмниця» як альтернативне джерело пізнання постаті митця.</p> <p>2. Поетична творчість Ю. Андруховича.</p> <p>3. Проза письменника. Романи «Рекреації» та «Московіада»</p>					
<p>Тема самостійної роботи: «Поетичне угруповання «ЛуГоСад». Творчість Івана Лучука, Назара Гончара, Романа Садловського»</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Проаналізувати стильову манеру творчості угруповання та його представників</p>	<p>За десятибальною шкалою</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 7. Дев'ятдесятники: літературні тенденції та стилі.</p> <p>1. Причини та необхідність зародження нового покоління в історії української літератури. Обличчя дев'ятдесятників</p> <p>2. Літературне угруповання «Нова дегенерація»: екзистенційні мотиви на тлі</p>	<p>Лекція (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Опрацювати конспект лекції та відповідні наукові джерела, 2 год</p>		<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>постмодерної риторики</p> <p>3. Поетичні угруповання «Червона Фіра» та «Західний вітер»</p>					
<p>Тема практичного заняття: «Творчість Сергія Жадана та Степана Процюка».</p> <p>1. Короткі біографії письменників. Особливості стильових манер та прийомів авторів</p> <p>2. Проза Степана Процюка. Ранні твори автора. Роман «Інфекція».</p> <p>3. Підліткова проза Степана Процюка в школі</p> <p>4. Творчість Сергія Жадана</p>	<p>Практичне заняття (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Опрацювати творчість авторів. Прочитати підліткову повість Степана Процюка «Аргонавти» та написати конспект уроку за цим твором</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема самостійної роботи: «Антології 80-90-х: тексти і рецепції»</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Письмово проаналізувати характер антології (на вибір).</p> <p>Зробити проект власної антології 80-90-х років ХХ ст.</p>	<p>За десятибальною шкалою</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>Тема 10. Жіночий дискурс в українській літературі 90-х рр. Угрупування та персоналії</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поетичні угрупування «Нечувані» та «ММЮННА ТУГА» 2. Прозова творчість жінок-письменниць: дискусії про своєрідність творчих манер. 	Лекція (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та відповідні наукові джерела,		протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Темв практичного заняття: «Творчість Оксани Забужко».</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біографія письменниці 2. Поетичні збірки «Автостоп», «Диригент останньої свічки», «Травневий іній» 3. Проза Оксани Забужко останніх десятиліть ХХ ст. «Казка про калинову соплку» 4. Перспективи вивчення 	Практичне заняття (2 год.)	Рекомендована література до курсу	<p>Працювати за планом практичних занять.</p> <p>Зробити літературознавчий аналіз двох-трьох віршів авторки</p> <p>Прочитати й проаналізувати «Казку про калинову соплку». Зробити аналіз критики та наукових статей на цей твір.</p>	За п'ятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять

творчості Оксани Забужко в школі.					
Тема самостійної роботи: «Жіноча» проза на межі століть».	Самостійна робота	Рекомендована література до курсу	Зробити письмовий огляд жіночої прози від часу появи «Польових досліджень з українського сексу» О. Забужко до кінця ХХ ст.	За десятибальною системою	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 13. Українська есеїстика та мемуаристика другої половини ХХ ст. 1. Есей та мемуари як жанри. Проблеми дефініції 2. Есеїстика та мемуаристика 60-70 рр. ХХ ст. 3. Есеїстика Юрія Андруховича, Миколи Рябчука, Тараса Прохаська, Степана Процюка та ін.	Лекція (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та відповідні наукові джерела,		протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема практичного заняття: «Микола Рябчук та його письменницька	Практичне заняття. Контрольна робота (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Працювати за планом практичного заняття.	За п'ятибальною шкалою. Контрольна робота –	протягом семестру згідно з розкладом

<p>і навколо літературна діяльність»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біографія письменника 2. Культурницька діяльність Миколи Рябчука в 70-90 рр ХХ ст. 3. Проза та есеїстика автора 			Написати контрольну роботу	за десятибальною шкалою	занять
<p>Тема самостійної роботи: «Біографічна та автобіографічна проза на межі століть».</p>	Самостійна робота	Рекомендована література до курсу	Написати реферат на тему заняття	За десятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 16. Навколо літературне та мистецьке життя в Україні в другій половині ХХ ст.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суспільно-політичне життя та література: взаємовпливи 2. Літературні фестивалі в Україні наприкінці ХХ ст. 3. Спілка письменників України, Асоціація українських письменників (АУП) та інші літературні організації в 	Лекція (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та відповідні наукові джерела,		протягом семестру згідно з розкладом занять

Україні					
Тема практичного заняття: «Діяльність видавництва «Смолоскип» та його автори» 1. Перша збірка письменника як явище. Перші збірки письменників, видані у видавництві «Смолоскип» 2. Ірпінський літературний фестиваль та його автори 3. Постать Осипа Зінкевича в історії української літератури	Практичне заняття, зустріч з письменником (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати відповідні наукові джерела,	За п'ятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема самостійної роботи. «Творчість Василя Кожелянка та Олеся Ульяненка».	Самостійна робота	Рекомендована література до курсу	Опрацювати відповідні наукові джерела,	За десятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін Виконання
Змістовий модуль 1. Українська література періоду пізнього модернізму Тема 1..Постшістдесятники Київська школа поетів 1. Політичні та	Лекція (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та відповідні наукові джерела, 2 год		протягом семестру згідно з розкладом занять

культурно-літературні передумови виникнення Київської школи поетів 2. Київська «квадрига»: творчість Василя Голобородька, Віктора Кордуна, Миколи Воробйова, Михайла Григоріва.					
Тема практичного заняття: «Поезія представників Київської школи: стильова своєрідність, новаторство 1. Творчість Василя Голобородька 2. Поезія Віктора Кордуна 3. Микола Воробйов та Михайло Григорів у контексті Київської школи	Практичне заняття	Рекомендована література до курсу	Працювати за планом практичного заняття. Проаналізувати вірші представників Київської школи. Зробити конспект шкільного уроку за творчістю Василя Голобородька	За п'ятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема самостійної роботи: «Творчість Станіслава Вишенського та Василя Рубана» 1. Герметизм поезії Станіслава Вишенського 2. Василь Рубан: віхи біографії та риси творчості	Самостійна робота	Рекомендована література до курсу	Зробити реферат про творчість авторів. Прочитати роман Василя Рубана «Помирав уражений проліском сніг»	За десятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 2.Українські сімдесятники: персоналії на тлі епохи 1. Культурно-історичні передумови розвитку літератури в 70-ті роки ХХ ст. 2. Нова естетична концепція мистецтва, пошуки	Лекція (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та відповідні наукові джерела, 2 год		протягом семестру згідно з розкладом занять

нових виражальних засобів і сугестивних можливостей поетичного слова					
Тема практичного заняття. Поетична творчість Грицька Чубая. 1. Становлення Григорія Чубая-поета. Світ автора 2. Поезія Григорія Чубая	Практичне заняття з використанням відеоматеріалів	Рекомендована література до курсу	Працювати за планом практичного заняття. Аналіз поеми Григорія Чубая (на вибір)	За п'ятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема самостійної роботи: «Українська екзистенційна проза. Творчість Романа Андріяшика» 1. Роман «Люди без страху»; та загальний огляд творчості письменника 2. Екзистенційні модули роману «Додому нема вороття»	Самостійна робота	Рекомендована література до курсу	Проаналізувати екзистенційні модули роману «Додому нема вороття»	За десятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 7. Творчість Олега Лишеги 1. Огляд біографії митця 2. Поетична творчість 3. Драма «Друже Лі Бо, брате ДуФу»	Практичне заняття (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Працювати за планом практичного заняття Зробити аналіз двох-трьох віршів автора	За п'ятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема самостійної роботи: «Львівський художній текст 70-х рр. XX ст. Творчість Ігоря Калинця».	Самостійна робота	Рекомендована література до курсу	Проаналізувати два-три вірші Ігоря Калинця. Написати есе на тему «Ігор Калинець-дисидент»	За десятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема практичного заняття: «Творчість Костянтина Москальця»	Практичне заняття (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Працювати за планом практичного заняття.	За п'ятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять

<ol style="list-style-type: none"> 1. Біографія письменника 2. Поетична творчість автора. Збірка «Нічні пастухи буття» 3. Проза та есеїстика автора. «Келія чайної троянди»: міф і текст 4. Перспективи вивчення творчості Костянтина Москальця в загальноосвітній школі 			<p>Проаналізувати два вірші автора. Написати сполох (за бажанням)</p>		
<p>Темв самостійної роботи.. Творчість Володимира Кашки. Роман-робітня «Житло».</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Написати реферат про феномен Володимира Кашки на тлі доби та покоління.</p>	<p>За десятибальною шкалою</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 11.. Українська історична та «химерна» проза</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичний роман як жанр в другій половині ХХ ст. в Україні. Мала проза на історичну тематику 2. «Химерна проза» та літературознавчі і дискусії навколо жанру. 3. Літературні портрети письменників, авторів історичної та 	<p>Лекція (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Опрацювати конспект лекції та відповідні наукові джерела, 2 год</p>		<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

химерної прози					
Тема самостійної роботи: «Історична проза Юрія Мушкетика»	Самостійна робота	Рекомендована література до курсу	Аналіз історичної прози Юрія Мушкетика	За десятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять
Змістовий модуль 2. Постмодерні тенденції в українській літературі: тексти і контексти Тема 1 Вісімдесятники в історії українського письменства: від модерну до постмодерну 1. Політичні та суспільно-культурні умови в Україні на початку 80-х рр. ХХ ст. Перші поетичні збірки вісімдесятників 2. Творчість поетів покоління вісімдесятників: теми, мотиви, неповторність стильового обличчя 3. Творчість Василя Герасим'юка, Ігоря Римарука, Івана Малковича та ін. в шкільній програмі	Лекція (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та відповідні наукові джерела, 2 год		протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема самостійної роботи: «Поетична та видавнича діяльність Івана Малковича»	Самостійна робота	Рекомендована література до курсу	Аналіз творчості поета	За десятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 4. Зародження постмодерного письма в Україні 4. Передумови	Лекція інтерактивна (2 год)	Рекомендована література до курсу	Опрацювати конспект лекції та відповідні наукові джерела, 2 год		протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>виникнення постмодернізму як напряму в європейській та українській літературах</p> <p>5. Поетичне угруповання «Бу-Ба-Бу»: стильва революція. Обличчя представників</p> <p>6. Літературне угруповання «Пропала грамота» Творчість Юрка Позаяка</p>					
<p>Тема практичного заняття: «Творчість Юрія Андруховича».</p> <p>1. Біографія письменника. Роман «Гаємниця»</p> <p>2. Поетична творчість Ю. Андруховича.</p> <p>3. Проза письменника. Романи «Рекреації» та «Московіада»</p>	<p>Практичне заняття з використанням відеоматеріалів</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Повний літературознавчий аналіз двох віршів автора</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема практичного заняття: «Поетичне угруповання «ЛуГоСад». Творчість Івана Лучука, Назара Гончара, Романа Садловського</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Написати реферати про творчість авторів угруповання</p>	<p>За десятибальною шкалою</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>1. Тема 7. Дев'ятдесятники: літературні тенденції та стилі.</p>	<p>Лекція (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Опрацювати конспект лекції та відповідні наукові джерела,</p>		<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>2. Причини та необхідність зародження нового покоління в історії української літератури. Обличчя дев'ятдесятників</p> <p>3. Літературне угруповання «Нова дегенерація»: екзистенційні мотиви на тлі постмодерної риторики</p> <p>4. Поетичні угруповання «Червона Фіра» та «Західний вітер»</p>					
<p>Тема 8. Творчість Сергія Жадана та Степана Процюка</p> <p>1. Короткі біографії письменників. Особливості стильових манер та прийомів авторів</p> <p>2. Проза Степана Процюка. Ранні твори автора. Роман «Інфекція»</p> <p>3. Творчість Сергія Жадана</p>	<p>Практичне заняття (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Аналіз творчості авторів на тлі літератури кінця століття. Зробити конспект уроку за підлітковою повістю С. Процюка «Аргонавти»</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 9. Антології 90-х: тексти і рецепції</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Зробити письмову рецензію однієї антології (на вибір)</p>	<p>За десятибальною шкалою</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 10. Жіночий дискурс 90-х рр. Угруповання та персоналії</p> <p>1. Поетичні</p>	<p>Лекція (2 год.)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Опрацювати конспект лекції та відповідні наукові джерела,</p>		<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<p>угруповання «Нечувані» та «ММЮННА ТУГА»</p> <p>2. Прозова творчість жінок-письменниць: дискусії про своєрідність манер.</p>					
<p>Тема практичного заняття Творчість Оксани Забужко.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біографія письменниці 2. Поетичні збірки «Автостоп», «Диригент останньої свічки», «Гравневий іній» 3. Проза Оксани Забужко останніх десятиліть ХХ ст. «Казка про калинову сопілку» 4. Перспективи вивчення творчості Оксани Забужко в школі. 	<p>Практичне заняття (2 год)</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Зробити детальний літературознавчий аналіз двох віршів автоки</p>	<p>За п'ятибальною шкалою</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема самостійної роботи. «Жіноча» проза на межі століть.</p>	<p>Самостійна робота</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>		<p>За десятибальною шкалою</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 13. Творчість Миколи Рябчука</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біографія письменника 2. Культурницька діяльність Миколи Рябчука в 70-90 рр ХХ ст. 	<p>Самостійна робота</p>	<p>Рекомендована література до курсу</p>	<p>Написати реферат про культурологічну діяльність Миколи Рябчука</p>	<p>За десятибальною шкалою</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

3. Проза та есеїстика автора					
Тема практичного заняття: «Біографічна та автобіографічна проза на межі століть».	Практичне заняття (2 год.)	Рекомендована література до курсу	Зробити аналіз одного із творів	За десятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 15. Творчість Василя Кожелянка та Олеся Ульяненка	Самостійна робота	Рекомендована література до курсу	Зробити літературознавчий аналіз одного з романів авторів	За десятибальною шкалою	протягом семестру згідно з розкладом занять

6. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»)
Вимоги до письмової роботи	Чітке, логічно-послідовне висвітлення поставленої проблеми, наведення прикладів
Практичні заняття	Оцінюються за п'ятибальною системою
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів
7. Політика курсу	
Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 Положення 2	

Рекомендована література

1. Бернадська Н. І. Український роман: теоретичні проблеми і жанрова еволюція. К. : Академвидав, 2004. 368 с.
2. Жінка як текст. Емма Андіївська, Соломія Павличко, Оксана Забужко: фрагменти творчості і контексти / упор. Л. Таран. К. : Факт, 2002, 208 с.
3. Ільницький М. На перехрестя хвіку : у 3 кн. К. : ВД «Києво-Могилянська академія», 2009. Кн. 3. 903 с.
4. Ільницький М. Драма без катарсису: Сторінки літературного життя Львова другої половини ХХ століття: Кн. 2 / М. М. Ільницький. Л.: Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2003. 256 с.
5. Історія української літератури ХХ століття: У 2 кн. Кн. 2: Підручник / За ред В.Г.Дончика. – К: Либідь, 1998. 464 с.
6. Пастух Т. Київська школа та її оточення. Модерні стильові течії української поезії 1960–90-х рр. Львів : Львівський національний університет ім. І. Франка, 2010. 700 с
7. Пахаренко В. І. Жанрова система літератури // Основи теорії літератури. Київ: Генеза, 2009. С. 66-86.

8. Українські літературні школи та групи 60-90 рр. ХХ ст: Антологія вибраної поезії та есеїстики / упоряд, автор вступ. Слова, бібліограф. Відомостей та прим Василь Габор. Львів : ЛА «Піраміда», 2009. 620 с
9. Харчук Роксана Сучасна українська проза. Постмодерний період : Навчальний посібник. К. : ВЦ «Академвля», 2008, 248 с.
http://shron1.chtyvo.org.ua/Kharchuk_Roksana/Suchasna_ukrainska_proza_Postmodernyi_period.pdf

Допоміжна

10. . Ільницький М. Ключем метафоривідімкнені уста... ПоезіяІгоряКалинця. –Париж – Львів – Цвікау: Зерна, 2001. 146 с.
11. Ковалів Ю. З одного джерела // Діалектика художнього пошуку. Літературний процес 60–80-х рр. / [авт. кол. Агеєва В., Бойко Л., Вакуленко Д., Дончик В. та ін.]. – К. : Наукова думка, 1989. – С. 81–107.
12. Кравець Л. Динаміка метафори в українській поезії ХХ ст. К. : ВЦ Академія, 2012. 416 с.
13. Крупка М. Українська жіноча проза. Дві епохи. Дві версії. Р. Видавець О. Зінь, 2008., 215 с.
14. Кузьменко В. Люди зі страху не можуть творитиісторію (екзистенцій на концепція страху в епічних полотнах Р. Андріяшика) / В. Кузьменко // Збірник наукових праць (філологічні науки). – 2017. – №9. – С. 125-131.
15. Літературно-мистецький самвидавний журнал «Скриня» (1971) / упоряд. і авт. вступ. ст. Василь Габор. – Львів : Науково-дослідний центр періодики ЛНБ імені Василя Стефаника, 2000. – 50 с.
16. Літературознавча енциклопедія : у двох томах (авто-уклад. Ю. І. Ковалів. К. : Академія, 2007. Т. 2, 608 с.
17. Москалець К. Людина на крижині : Літературна критика та есеїстика. К. : Критика, 1999.
18. Пастух Тарас. Червона вохра слова Олега Лишеги. Режим доступу <http://litakcent.com/2011/03/29/chervona-vohra-slova-oleha-lyshehy/>
19. Рубан В. Київська школа // Кур'єрКривбасу, 2003. « 16
20. Слабошпицький М. Подолання страху і пошукнадії: Проза Романа Андріяшика // Дивослово. 2003. № 10. С. 21-29.
21. Тищенко І.Ю. Універсалії в структурі концептосфери романістики Р. Андріяшика // Науковий вісник кафедри Юнеско КНЛУ Серія: Філологія. 2013. Вип.26. С.144 – 149.
22. Ткачук М. Наративні моделі українського письменства. Тернопіль : ТНПУ Медобори, 2007. 464 с.

15. Інформаційні ресурси

Електронний каталог бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.

Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського

URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

E-mail: library [@] nbuv.gov.ua

Наукова бібліотека ім. М.Максимовича КНУ імені Тараса Шевченка

URL: <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>

E-mail: info [@] libcc.univ.kiev.ua

Бібліотека національного університету «Києво-Могилянська академія»

URL: <http://www.library.ukma.kiev.ua/>

E-mail: library [@] ukma.kiev.ua

Наукова бібліотека НПУ імені М.П.Драгоманова

URL: <http://www.hklib.npu.edu.ua/>

E-mail: lib-npu [@] ukr.net

Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека ім. І.Франка

<http://www.lib.if.ua/>

Наукова бібліотека Львівського національного університету ім. І.Франка

<http://www.franko.lviv.ua/bibl/>

Викладач: кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури
Процюк Л. Б.

